

Liber

dimus in sp̄sūctū dñm & viuificantē ex p̄fē procedē
tem cū parre & filio adorādū z̄. Et in decreto d. xv.
canones. Sc̄da syno^d q̄ in hoc cōcilio data
fuit symbolū foma; q̄ tota latīnōz̄ grecōz̄ profes
sio in ecclēsi p̄dīcat. Ergo si sp̄sūctū p̄cedit ab
viroz; cur nō fuit sic exp̄lū? ino videt q̄ symbolū
nō ō debuit addi p̄cedat & a filio; sed vident esse
anathematis rei q̄ hoc adiderit; aut cōciliū cōcilio
in his q̄ fidei sunt cōtradicti. Ad id dicendū q̄ cō
cilia t̄p̄sūctū iuveritatē catholīcā exp̄sūctū deca
runt cōtra errores & heretis tūc potissūmū curre
ntes. Nec sequētū alii edidit symbolū cōtrāriū
priorū; sed nō sūficiat veritatē p̄i? non sūficiat explānā
exp̄sūctū & declarātū. Nisi vero veritatē nūc; fed non
pius impugnatē defendit; dīsciditūdū z̄. Et vbi ve
ritas nō fuit impugnatā; vel forte actu nō cogitata trā
sit silētio; parū vel nihil dō de terminātū aut scri
bens. Quia tūc in tpe antiquo cōciliū nōndū ex
ortus fuerat error dīsciditū sp̄sūctū non p̄cedere a
filio; nō fuit necessariū q̄ hoc explicite poneret. Sed
postea insūrgente errore quādū in quodā p̄cilio in
occidētib⁹ partib⁹ p̄gregato exp̄sūctū fuit aucto
ritate romani p̄ficiūs cui⁹ auctoritatē antiq̄ cōcilia cō
gregabāt & firabant. Cōtinebat tūc iuicite in hoc
ipso q̄ dicebat sp̄sūctū p̄cedere a patre; hec est sen
tēntia sancti Ioh. vbi supra.

B

Artic. L
Nota.

Verum sp̄sūctū posset distingui a filio sūnō
p̄cedere ad eodē. Recitat: impugnat a
doctore opinio sc̄ti Ioh. p̄la sc̄de. q. xxvi
ar. i. Et dehinc q̄stionis intellect⁹ aperit.
Cōtandū ergo p̄ articulo primo. Vmūto intelle
ctu dupliū que ponit dīsc. Lameracen. q. viii. ar. i. q̄
non est ille intellect⁹ q̄stionis. Tārū p̄t. possibile q̄ sp̄sū
ctū realiter distinguit a filio; & q̄ nō p̄cedat ab
eo; q̄ illus copulatiue sc̄da ps̄ est impossibilis ergo
et rora. Nec est intētio q̄stionis an necessariū sequit⁹:
sp̄sūctū non p̄cedit a filio; ergo sp̄sūctū nō distin
guist a filio; q̄ non querit hic de veritate seu bonitate
cōsequētū; sed est intentio virū in filio dīsc. spiratio
nē actiua q̄ realiter distinguit a p̄ficio si aliquid
quod nō ōno spiratio actio; q̄ realiter distinguit a
sp̄sūctū. Quo retēto? ōlī alio q̄ nō ōno ip̄s̄ amo
to cōstitutū ex ipso & essentia realiter distingueret a
sp̄sūctū. Sic ut q̄rūtū p̄s̄ nō ōhabet alias intel
lectua; adhuc distinguit ab angelō. Q̄d est frēre virū
p̄ter aliam intellectua sit aliquid in hoīe quo distin
guatur ab angelō etiā ali remota; p̄tua materia ipsa
Est etiā sc̄da q̄stionis incēto frēre p̄pter gre
cos. In suppositū ḡsonarū trinitatis sc̄p̄z̄ p̄ filius
et sp̄sūctū sint viua deus; sequat̄ euiderit opposi
tum antecedētis ex oppositū cōsequētū; Ic̄ sp̄sūctū
non p̄cedit a filio; ergo nō distinguit a filio. Et sic
p̄t colligi intellect⁹ q̄stionis. Si ex essentiā filiat⁹
ne p̄cīte cōstūctū p̄ficia; lic̄ q̄ nō est in ea spiratio
actiua; an adhuc illa p̄ficia vera & realiter distingueret
a sp̄sūctū. Cōtēo supponēdū ex p̄dictis dīsc. ii. q. i. &
q. ii. q̄ ō habet aliquo realē fībi intrīscētū & essentia
le distinguit a filio; re cuī tale nō est intrīscētū & essentia
le; sicut homo q̄ habet aliam intellectua etiā mate
riam intrīscētū fībi. Et ideo distinguit ab oīo nō p̄ habē
tē aliam intellectua sibi intrīscētū nō habētē ma
teria; q̄ bīs aliquid realē distinguit ab alio nō p̄t est idē
realē cuī filio. Supponēt̄ q̄ filiarū realē distinguit a
spiratio p̄ficia. Filio q̄n ita sp̄sūctū gnaret sicut

sp̄sūctū si idē esset generatio p̄ficia seu filiat̄or sp̄sū
ctū p̄ficia. Ex q̄ eadē q̄ tot lunt p̄fione i diuinis; quot
sunt relationes realē distincte; iue sint oppōsite iue
disparatē; p̄t; q̄ plura realē distincta nō p̄t c̄ i vna
p̄fona vnuina; q̄git quot sunt relationes realiter diffi
cile i diuinis; tot sunt p̄fione in eisdē. **I** Quātū ad arti
culū sc̄m̄ est p̄cīlo prima. Si aliquo q̄ se cōstītuere tur
ratio actiua; ita q̄ nō cōstītuere p̄t ex spiratio actiua;
sicut sp̄sūctū p̄cīle p̄ficia p̄ficia realiter spiratio
p̄ficia. Illud cōstitutū realiter distingueret a sp̄sūctū
et p̄t; q̄ filiarū q̄ est et p̄fice illi cōstitutū relati
uo; distinguit a spiratio p̄ficia p̄ficia & p̄ficia p̄t
est spiratio p̄ficia; tūc p̄ia ex dicto. dīsc. ix. q. ii. q̄ nō
m̄t̄ distinguit p̄ficia p̄ficia. **S**c̄da sc̄p̄z̄
nō seq̄ euiderit; p̄t & filio & sp̄sūctū sum tres p̄fione
et vñ de; q̄ sp̄sūctū p̄cedit a filio. Ita nō euiderit
ex oppositū oīis sequit̄ oppositū antecedētis. p̄t;
q̄ cīn nō solū oppōsite relationes; fed ita nō oppōzi
te distincte realiter; realiter distinguit sicut & aboluta
distincta; ex distinctiōnē filiū sp̄sūctū; non p̄t ferri
euiderit ō sp̄sūctū habeat relationē oppōsite filio;
et ita p̄cedit a filio. **I** Tertia p̄cīlo necessariū seq̄t̄ for
malit̄ sp̄sūctū nō p̄cedit a filio; & non distinguit a fi
lio. Necariū dīsc. i. q̄ nō euiderit. Probatio; q̄ si sp̄sū
ctū non p̄cedit a filio; spiratio actio non est i filio.
Ita nec filiarū. Q̄ si nō filiarū; nō erit fili⁹; p̄t & p̄fia
guif. P̄tū p̄ia nota est. S̄c̄da sc̄p̄z̄ si spiratio acti
ua non est i filio nec filiarū. Probatio; q̄ si aliqua forma
liter distincta sunt idē realē; vñ est alius p̄pīs et
aliorū cōe. Si cōe non p̄uenit illi; p̄pīs p̄uenit:
sed spiratio actio & filiat̄or sunt idē realiter; q̄ filiat̄o
p̄pīs filio; spiratio actio cōs̄ filio & p̄t; q̄ si spiratio
actio nō est i filio nec filiarū erit i filio. Ideo p̄t; q̄
queles sunt idē realē; in alij vñ sunt. Alis si nō
vñ est idē realiter; salte q̄ sunt in aliquid. Sed si cōe
non est i illo in q̄l p̄pīs; in illo codem
sum; cū p̄pīs non posset eē nūl in illo q̄ est p̄pīs.
M̄t̄o p̄t; q̄ si spiratio actio realiter distingueret a
filiatio; etiā cōtūo relationes realiter distincte; et
ita tūtuo supposita; q̄ falsū est & nō dīscidit. **I** Quā
tū ad articulū tertium est p̄mūlū dubiū cōtrā nūl datā
rationē. Hā iā ratio non facit ḡra ḡrcos; cōtrā q̄s
filiat̄o sunt in filio; hoc aut̄ non p̄cederet ḡrc q̄ non
concedit sp̄sūctū procedere a filio. Dīscidit̄ q̄ illa
fidelit̄; q̄ tenet q̄ sp̄sūctū procedit a filio; & ita tūt
ritate p̄ia illa est formalit̄ et necessariū; sp̄sūctū
non p̄cedit a filio; ergo non distinguit a filio; & eas
habet concedere illi necessariā & formalit̄; oēs tenen
tes veritatē carbolice fidel. **S**c̄da dubiū videt cō
dubitationē; etiā erit cōtūo supposita; q̄d falsum est. **I**
aut̄ sin quātuo relationes patuit probatio; q̄ne; q̄
quelibet relationē cōstitutū supposita. Et p̄mūlū
dīsc. vi. q. ii. nō p̄t esse minor distinctionē in constitutū
q̄ in constitutūbus. H̄dēf concedēdō q̄ in diuinis
sunt cōtūo relationes ad sensū. dīsc. xxvi. & dīsc. xxvii.
tacticā p̄ doctoz̄ & infra tangēdūm. Sed negat q̄ sint
quātuo supposita. Ad probationē negat. Nam sp̄
tio cōs̄ sine spiratio actiua nō est realiter distincta &

Artic. 5

Dub.

Artic. 6

Dub.

Artic. 7

Dub.

Artic. 8

Dub.

Artic. 9

Dub.

Artic. 10

Dub.

Artic. 11

Dub.

Artic. 12

Dub.

Artic. 13

Dub.

Distinctio

xii

4 Question

I

per filio. Nec a prenitate et filiatione: et ideo in diuinis sum solu tres relationes reali distincte: licet possint dici quatuor relationes dispartate: persone versus distinguunt per relationes disparatas reali disticatas. Ut ideo non sequitur in diuinis esse quartuor supposita: licet sint ibi quatuor relationes distincte: non tamen reali. Sed ratione enim actiuia distinguunt a spiratione passiva: sed non a parte et filio et si. At ponit coedici cum docere in diuinitate esse tria supposita: et cum constituti ex essentia et spiratione actiuia: quod non est suppositus: de quo substituto propria dicatur spiratio: infra preterit dist. xii. q. 5. Vide canon. v. viii. art. ii.

Esit magister de p[ro]cessione origine: nunc de p[ro]cessione ordine sive habitudine, tande[m] c[on]tra tam patut q[uod] sp[iritu]s procedit ap[er]to filio: q[ui]t magister. An p[er] velma-
g[is] procedat a p[re]ce a filio. Et p[ot]est?
bis p[ro]cessione? sumari. Iusta i[us]tificatio nec p[ar]t[ic]ula, nec p[ar]t[ic]ula
magis; nec plen[il]y p[re]dicta a p[re]ce filio. Sc[ri]bo conclusio
In illa summa trinitate nulla finit temp[or]is infusa. Hec
alid[er] ex tpe inchoat: vt in tpe post pacia. Tertia co-
clusio sumendo principiat: vt dicit principiantur au-
toctonitas cuiuslibet coedici pot[est] p[ri]mū principiū p[re]cedere a p[er]e. **P**ro p[re]dicta a p[re]ce habet a lege et
p[re]dictis a filio filio non p[er]pet[er] a se ficit nec est a se feda-
re. adclaratio missio[n]is n[on] ext[er]it. **N**on fidelis.

Verum p̄c filium sunt vni principiū spirātū p̄ficitur. In illa q̄stione sunt oīe dūctūtates/vm realis. En sez in patre nō sit p̄cille vna spiratio. Illa est partē realis et partim grammaticalis; an, s. ille p̄pōtes sit coēdende p̄r et filius sunt vni spirato; vnu principiū spirans tē. **C**ontra ergo vñdūtūdūtū est de re ipse: an: i. nō patre et filio sit p̄cille vna spiratio actua. Ad q̄d est hec cōclūdo in p̄f et filio eſt vna spiratio actua p̄batur q̄ vñfira parabitur q̄libet relatio diuina a q̄libet alia relatione diuina reali distinguitur sicut sup̄positū distinguitur sed si spiratio actua i patre et spiratio actua in filio reali distingueretur inter hec multo fero tūs distinguerent reali a primā et filiatione. Et certum est q̄ q̄libet huius reali distinguitur a spiratione patrī. Eſt ergo q̄ntas relations diuine reali distingue: t̄ ita q̄nq̄ sup̄posita. **I**n itaq̄ relatio multiplicatur nisi ppter multiplicationē fundamēti aboluti aut termini: sed fundamēti actua spiratio est vñcum. Eſtent diuina: t̄ termini vnu. I. p̄ficitur ergo spiratio actua vnuca. Si t̄ ad vñdūtūdūtū relations nō sufficiuntur fundamēti t̄ termini: sed recrūtūtās relatiq; sī vnu formā q̄ r̄t̄ agēdūtūtū et in diversis subiectis loco distinguitur: posset vnu etiō agēdūtūtū et nō alter: ppter ipso proportionā distin̄tā paliū in locovno: ergo dū agit in paliū sufficiēt̄ ut vñt̄ ap̄p̄ximant̄ erit vñlūt̄ respectū: q̄ separabiles: m̄t̄ idē fundamēti. Sūt si idē copia etis localiter in diversis locis eſtent ibi diversi et respectus vñtilitātēs: t̄ idē fundamēti. **C**item fia: z. b. habeat cāndēl bedinē erit ibi due similitudines: q̄ q̄libet relatio by correlationē t̄ idē fundamēti terminus. Zad t̄ filia breuerit dū: q̄ nō sunt ibi relations ab absoluſtā distinc̄tā: nec eēdēmēc diuerit: sed bi plures ostendit̄ atio nes relative: ppter diuerit̄ significata et cōnotata. **S**i aut̄ tenet generalit̄: q̄ relatio distinguitur ab absoluſtā tis etiā in creaturis: dū q̄ in paliū excep̄tū non est idē terminus: vpt̄ patet. Q̄ libet dūt̄ etiā et q̄ que-

Articulans

Dubuque

Liber

I

Ptali ppter. Quidlo sit illa pprietas hec opt. no
 exprimit. Sed dñs Lame. q. q. viii. ar. 5. ois illas opt.
 lati pprat refert qd ad tenes hæc opt. dicit qd illi
 ppter itelli qd ppter notionale. Et aut ppter
 notionale ppter cõe pluribz no oibz psonis sp
 ratio. factua. **A**lii tenet vt ipmēt. Et atti sine
 temeraria assertione: qd dicta ppō sit cõcessa z vera
 coiter: no tñ devirtute sermonis est accipienda: sed ad
 boni intellectu fctnū doctor est cõcedēda. **D**eo
 declaratio aut sua intencionis dicit: qd nunqz in crea
 turis cõcurrit simul plures p se cause adyni effectu
 nis ea rati altera causet qd alla: vel ois simul plus
 vel magis causet qd illarū vna siml dicit elle ma
 nufest. Sed sp̄ficiis quis a duobz: scz a patre fl
 ilio. pducatur: no tri alter abvo qd ab alio. Nec ab ambo
 bia simul magisvel plenqz qd altero om. Ac p hoc
 non pcedat ab eis tanqz ex duobz ppteris: sed tanqz
 ab uno Ideo sci hec venotare evolentes dixerit p re
 filii no elle duo ppteris: sed vnu ppter sp̄ficii.
 Et iappter eadē rōne dixerit res psonas esse vnu
 ppteris in creature: non tria ppteris: quis etia alia
 rōne speciali posset dici vnu ppteris creature. qd
 sunt vna essentia qd oltm creativu ppteris. No
 tñ illo modo p fili ppter dici vnu ppteris sp̄ficii.
 vt s. satis dicit ei. **C**oncluēt qd Reg. dices quis
 duo sint qd ppteris seu sp̄ficii: no tri qd duo ppteris:
 sed qd vnu ppter sp̄ficii. Ad qd adduct de
 creativ dicit. Sp̄ficiis eternaliter pcedit ex ppter
 filio: no tanqz duobz ppteris: sed tanqz ex uno ppter
 pio: duobz sp̄ficatione: sed vnu sp̄ficatione. lib
 vi. de sum. tri. et fn. ca. **A**utor eni qd tanqz puncti
 fine tanqz Lame. recitat illis opt. ponit opinio
 ne ppter ista. Qd sicut nomi trinitatis est nomi colle
 ctivu supponesi immediate p tribz psonis simul: z p nul
 la eari feozum. Sic ita termini ppteris in plenū i
 mmediate supponit p duabz psonis: z nulla eari feo
 sum. Ponit exempli. **E**ius generat deu: ibi deus im
 mediate p psona supponit. Sed de sp̄ficii deu: deus stat
 p psona ppteris z fili immediate: p nulla feozum. **C**on
 radicus de ota silt multo r̄ recitat opinioibz ois
 reducit ad ternariu: sic colligit triplice modu saluā
 di cōculione lepe dicit. **C**an. elu. occa qd supra recita
 tis est qd sp̄ficii pio pueri pture ex essetia sp̄fica
 tione actua: vt ampli pterbit illa. **S**cis el Reg.
 qui tenet qd due hnt psona qd sp̄ficii atqz sp̄ficii qua
 si vnu ppteris: no quasi duoi. **C**ertqz modus est qd sp̄fici
 tare sp̄ficii ppteris pdicant mediatevel immediate
 duobz vel collectiu: de pte vnu: vel filio: vel sp̄fica
 ratione: aut invenit de his simili. Sed cūyit? sp̄fici
 tia tua eade est in pte filio. **Z**om nomi ppteris illinguila
 rit: no i plurali: z de eius singulari collectiu: vt p
 est ppteris sp̄ficii. **S**il? est ppteris sp̄ficii. **P**ri. z fili
 est ppteris sp̄ficii sp̄ficii. **P**ri. z fili? est vnu sp̄ficii
 sp̄ficatione: no duabz veri: qd vnu. loquit vis est de
 sigto nois: z nulli sicut ad placitum: dū constat de re: va
 nu est dū immortali illis. **C**oncluēt ergo ēz doc. **A**n
 ille affirmat illi pcedere p fili? ut vnu sp̄ficii
 sunt vnu ppteris sp̄ficiis. **S**il? illi negantur no sum
 duo ppteris: no sunt due sp̄ficationes: z. **C**uo ad af
 firmatiuas ell hec cōculio: p fili? sunt vnu sp̄ficii
 sp̄ficii. **S**ic tñ vnu ppteris sp̄ficii. Illa cōculio sic de
 clarat. **S**icut ex essentia sp̄ficatione pastiū cōstiru
 tur qd vere sp̄ficii. Ita et ex eadē essentia sp̄ficatione
 actua cōstiruit qd vere sp̄ficii: iz in hoc sit differēta:

qd primū pstitutu est suppositiū: no aut scdm salte for
 mat. Et aut illi scdm pstitutu ex essentia z sp̄ficatione
 ne actioē vni: sic essentia est vna z sp̄ficatione vnicā:
 z illi est vna sp̄ficii: z p p̄s vnu sp̄ficii. **S**ic tñ p fili?
 fili? est illi pstitutu ex essentia sp̄ficatione actua: p
 fili? sunt vere vnu sp̄ficii: p fili? sunt illi
 sp̄ficii. **S**ic sic p fili? pstitutu ne distinctū reali a pstituto/
 pdicatu he de pstituto: sic he se sit p fili? est essentia: p
 ritas est essentia. **S**ic sp̄ficii no distinguit reali a pstituto/
 rato ex essentia z sp̄ficatione: qd de illo pstitutu ptingit
 ad dicere qd sp̄ficii est sp̄ficii. Et qd p fili? sunt illi
 pstitutu vnicā reali: qd no formata: qd ut vnu ppteris
 sp̄ficii. **S**ic an illi sit cõcedēda: p fili? sunt vnu sp̄ficii.
 Et diliguedūnā si sp̄ficii: qd masculini gñis jervis
 loquuntur no supponit nisi p psona: si no p cõcedēda: qd
 p fili? sunt vna psona sp̄ficii. **S**ic de pte fer
 monis supponit p oīlo qd sp̄ficii: si ut psona for
 malis: no supponit forma: cuusmodi ē hoc pstitu
 tu ex essentia z sp̄ficatione actua: circucribēdo tñ p
 p̄tūtate qd filiationēsc ei simpt cõcedēda. **C**oncluēt
 qd nega
 tivus dñ qd lz de pte sermonis illi cõcedēda: p
 fili? qd fili? duo sp̄ficii duo sp̄ficiis: qd duo psonae qd
 sp̄ficii z ita negative essentia. **E**t ppter hereticos z
 ap̄ficiatione deciplidi simpliciis qd pcedit qd
 p fili? sunt vnu ppteris negat illi: sunt duo ppteris
 si. Et pcedit qd no sunt duo ppteris negat duo sp̄fici
 res. **S**ic in aliis ita cõe est qd vbi de aliqz pcedit vnu
 ecclie determinat: p fili? sunt vnu ppteris sp̄ficii
 /no duo ppteris: sp̄ficii vna sp̄ficatione /no duabz
 sp̄ficationes. **C**oncluēt qd p fili? sunt vnu ppteris sp̄ficii
 dubia p̄sumit: dicit em bñus Ang. vde trin. ca. tñ
 Tres psona suntvnu ppteris creature: sic p fili? sunt
 sunt vnu ppteris sp̄ficii. **S**ed i illa ppropositio tres
 psonae sunt vnu ppteris sp̄ficii creature: p ppteris sunt
 essentiales: qd hic supponit essentia liter. Pater et fili?
 sunt vnu ppteris illi sp̄ficii: qd est falliū. **S**icut et
 illi: p fili? sunt una essentia: qd est falliū. **S**icut et
 illi: licet concedat qd p fili? sunt vnu ppteris sp̄ficii
 sancti: sic coedit qd p fili? sunt vnu ppteris sp̄ficii
 creatione: tñ
 non est oīlo sile. **S**ed in hoc ell differēta: qd scz p
 fili? z sp̄ficii suntvnu ppteris sp̄ficii naturale respe
 cti creature: qd sunt natura diuina qd ell ppteris crea
 ture: sed p fili? sunt vnu no ppteris sp̄ficii naturale: qd
 notio
 nale ut pte. Ita qd p pte ppteris ell terminus
 essentiales supponesi immediate: p essentia. Et est fen
 p fili? sunt vnu ppteris sp̄ficii creature: i. sunt vna
 ellen
 ia qd ell ppteris sp̄ficii creature. **S**ed in scz ppteris ell
 terminus no essentiales sed notionalis no suppones i
 mmediate p essentia/ sed p psona. **S**ic no cõcedēt silt
 p oīla illi: due: p fili? sunt vnu ppteris sp̄ficii: p fili?
 sunt vnu sp̄ficii. **S**il? em valer: pater z filius sunt
 vna essentia qd est ppteris sp̄ficii creature. **S**ic vero p
 habere duos silius. **S**il? silius: pater z filius sunt vnu
 constituti obver sp̄ficii: z non est formaliter essentia
 liter realiter. **E**t sic sp̄ficii supponit notionaliter: z
 nec essentia liter nec psonaliter. **A**lii ell pater et filius
 suntvnu essentia diuina: qd ppteris elicitiū sp̄ficii
Sic de illo no est ad ppropositio: hic fit sermo de p
 ppteris productio. **C**oncluēt dubium ell. **A**ctus sunt
 supposito: pñ philosophi: illud pstitutu de qd p
 mo pcedit sp̄ficii no ell rosmarit supposito: als i d
 unis eset quaternitas. **C**oncluēt qd oīlo aut corras no
 inuenit in philosopho: qd act? sunt singulariū. **I**ta

Concluēt

Artis.
Dubii.

Loco.

dubia p̄sumit: em bñus Ang. vde trin. ca. tñ
 Tres psona suntvnu ppteris creature: sic p fili? sunt
 sunt vnu ppteris sp̄ficii. **S**ed i illa ppropositio tres
 psonae sunt vnu ppteris sp̄ficii creature: p ppteris sunt
 essentiales: qd hic supponit essentia liter. Pater et fili?
 sunt vnu ppteris illi sp̄ficii: qd est falliū. **S**icut et
 illi: p fili? sunt una essentia: qd est falliū. **S**icut et
 illi: licet concedat qd p fili? sunt vnu ppteris sp̄ficii
 sancti: sic coedit qd p fili? sunt vnu ppteris sp̄ficii
 creatione: tñ
 non est oīlo sile. **S**ed in hoc ell differēta: qd scz p
 fili? z sp̄ficii suntvnu ppteris sp̄ficii naturale respe
 cti creature: qd sunt natura diuina qd ell ppteris crea
 ture: sed p fili? sunt vnu no ppteris sp̄ficii naturale: qd
 notio
 nale ut pte. Ita qd p pte ppteris ell terminus
 essentiales supponesi immediate: p essentia. Et est fen
 p fili? sunt vnu ppteris sp̄ficii creature: i. sunt vna
 ellen
 ia qd ell ppteris sp̄ficii creature. **S**ed in scz ppteris ell
 terminus no essentiales sed notionalis no suppones i
 mmediate p essentia/ sed p psona. **S**ic no cõcedēt silt
 p oīla illi: due: p fili? sunt vnu ppteris sp̄ficii: p fili?
 sunt vnu sp̄ficii. **S**il? em valer: pater z filius sunt
 vna essentia qd est ppteris sp̄ficii creature. **S**ic vero p
 habere duos silius. **S**il? silius: pater z filius sunt vnu
 constituti obver sp̄ficii: z non est formaliter essentia
 liter realiter. **E**t sic sp̄ficii supponit notionaliter: z
 nec essentia liter nec psonaliter. **A**lii ell pater et filius
 suntvnu essentia diuina: qd ppteris elicitiū sp̄ficii
Sic de illo no est ad ppropositio: hic fit sermo de p
 ppteris productio. **C**oncluēt dubium ell. **A**ctus sunt
 supposito: pñ philosophi: illud pstitutu de qd p
 mo pcedit sp̄ficii no ell rosmarit supposito: als i d
 unis eset quaternitas. **C**oncluēt qd oīlo aut corras no
 inuenit in philosopho: qd act? sunt singulariū. **I**ta

Distinctio XII

habet. *i. metap.* Quid enim coedit quia intelligit ap-
petit. Si vellet intelligere voluntas vult: calor calc-
fatur: et non sunt supposita haec aut illud constitutum est
singulare: et ideo non repugnat sibi spirare. *Cum* quidam
Si hoc constitutum spirare: cum non sit forma: et suppositum
quare etiam non essentia spirare. Vide non ideo essentia
non spirare: quia non est formaliter suppositum. Sed quia spirare
realis distinguitur a spirato: sicut genitrix a genito. Hoc
tamen aut a nullo in diuinis sicut realis distinguitur. *Cum* tertius
dubius dicitur est patrem deo. q. q. q. alioz pdcata nulli que
nisi nisi cuius immedie coenuntur: sicut generare: spirare:
restitui: spirare patrem coenuntur illi constitutio: ergo male
est de patre a filio. *Buid.* Sicur distinguuntur oportet
cum quis non est alicuius intrinsecus: ut p. parvus de q. q. i.
i. i. et q. q. sic et illico cabula quicquid mediate pdcata
rōne non est intrinsecus: quia p. est hoc constitutum et sicut
filii: ergo deetrogo notionaliter pdcata: sed immedie
cum de illo constitutuo formam pdcata. *Alius* non sum eodem
modo vere illi due. Deus spirat et deus creat. *Nam* deo
quia supponitur notionaliter p. illo constitutuo: sed si bona es-
sentialiter. *Quartus* dubius: quia p. pdcata starent et
non sunt in diuinis quartuor: psonae: si coeduntur esse in di-
uinis quatuor: constituta. *Buid.* sicut coeduntur et sunt in di-
uinis quatuor: relationes ad sensum infra regulae. *Alius* xvij.
et xvij. non sunt inter se realis distinctio: et ex sequenti
non coeduntur bona psonae realis distinctio. Ita coedi-
poter: sicut ibi tres psonae et vni constitutio: de q. que
diante pdcata spirare: quod non est formular: sed idem pdcata
reali supponitur. Et si in p. et filio intrairent: fere co-
simile dubium habet deo. q. q. q. *Cum* miro de Bre-
go. q. q. v. ar. i. negari oportet psonam constitutio: et tamen
repugnat simplicitate diuinae essentiae: cui tamen oppo-
situm ostensum est deo. vij. q. vij. v. i. q. i. buti. colle-
get infra de psonage constitutio latius et rāgat dicitur: q.
p. spiratione non est in filio aliud q. distinguunt ipse a
spūcō. *Alius* dicitur sicut verum est: non trahit de
vina simplicitate. Sed sicut ipse ponit spiratio esse
in filio et esse filium. Ita ponendum de filiatione qd est in-
lito intristitio: et filius et essentialiter. Ita sua modis
de constituto dici potest in doc. et p. cōm. opinionem.
Cum coenunt spiratio actus constitutio psonam:
vnde infra habet deo. xvij. q. iij. q. non distinguit a qualibet
alio psona. *L*ux ergo distinctio suppositorum istis ex di-
stinctione reali constitutio: quod non sunt nisi proprie-
ties relationes realis distinctio: inter se: ergo soli erit
tres bona formular: et in doc. tamen coeditus qd ide-
ntificatur realiter p. et filio: ita non erit quaternitas
in diuinis. *Cum* solitarie sequitur qd in diuinis est aliquis
terminus non supponitur primo et immedie et essentialiter.
Hec psona nec p. relatione p. p. sed p. con-
stituto et essentialiter et relatione: qd non est formaliter per
sona licet sit realiter et essentialiter due personae. *Alius*
p. hoc intellectu adduco distinctionem dicitur *Camera*. q. v. q. cu inquit. Suppositio aliquatenus terminus in
diuinis est duplex. *Quedam* est suppositio mediana.
Alia immedia: vnde ille terminus supponitur medie-
te. p. p. in diuinis q. supponitur p. p. et tamen non coedun-
tur cum illo termino p. et ratione regulata p. hoc si-
gnū oportet q. est. *Sic* iste terminus p. supponitur p. esse
etia non immedia. *Et* similiter ille terminus essentialiter p. p.
quia licet est p. est essentia ecclasiæ non tamen sequitur: que-
cibus res que est p. est essentia: ergo quecibus res q. est
essentia et p. p. patet. *Et* ille terminus supponitur im-
mediate p. patre in diuinis sicut p. persona q. pro-

Questio I

ducit et non p. ducit: qd coeditur conversione regula-
ta p. hoc signo oportet res que est. Nullus autem ter-
minus supponit immediate p. patre. *Et* si dicendum est
de filio suo: et de spūcō: et de essentia et. *Ex*
illis inferri p. aliquis regule p. hoc eidē bene notandum.
Prima est. Nullus terminus psonalis supponit ine-
diace p. essentia in diuinis: sicut sunt isti termini/pa-
tulus et spūcō. *Et* p. clare. *C* secunda nullus ter-
minus essentialis supponit immediate p. psona in diui-
nis sicut isti deitas: essentia. *Tertia* oportet terminus
essentialis supponit mediate vel immediate p. qualibet
re in diuinis: p. q. iste terminus essentia vel dulcis sup-
ponit p. essentia immediate: et p. qualibet mediate et.
Quarta: nullus terminus personalis supponit p. o
qualibet re in diuinis: p. q. q. iste terminus patre non
supponit p. filio nec ecclasiæ. Nec spūcō p. p. p.
nec contra et. *Tisi* iste terminus p. bene supponit me-
diate p. q. et filius scilicet p. essentia. *Quinta*: h
q. libet terminus psonalis non collectivus immediate
supponat p. psona: et mediate p. essentia: tamen nullus
supponit p. pluribus: reb. p. diuinis copularitate nec
est distingue: p. q. ista copularia est falsa: p. est
patre: p. at p. filii et. *Sic* huius ista de copulato extre-
mo est falsa: pater p. p. filius. *Et* sic patre non sup-
ponit collectivus p. pluribus: reb. nec collectivus nec di-
uisum et. *Sexta* est q. h. iste terminus trinitas suppo-
nit immediate p. ob. psonae diuinis collectivus p. o
nulla cap. g. le lumpata supponetur nec mediate nec im-
mediate. *P*ars pars p. q. q. hec est ha. q. q. res q. est
trinitas: est p. p. filii et spūcō: et ecclasiæ: q. q. res
est p. p. filii et spūcō: et trinitas: q. q. *Septima*
p. q. nec trinitas est p. nec ecclasiæ. *Et* q. q. q. septem
p. q. et alijs termini. trinitas: q. supponit p. et i. o
minus et. mediate: p. nulla psona supponit mediate
vel immedie. *P*ars pars p. q. q. hec est ha. trinitas et
essentia: q. supponit p. essentia: p. q. q. diffundit et. suppo-
nit. *Sexta* pars pars p. q. q. hec non est ha. trinitas est
psona nec ecclasiæ: g. t. bee reguli sumptus sunt ex di-
ctis vni. *Camera*. vbi s. *C* per hoc ad Sieg. c. dicit
p. doc. fallio initu fudamento de constitutio et. psonis i
diuinis ca recitat opt. doc. s. z. negando affirmando. *Eam*
sicut ipse defendit spiratio esse p. p. et p. latitudine: et pa-
tit in duobus art. *Ita* et doctor idem sentit: p. clare h. p.
dist. xvij. vbi doctor materia de constitutio psonalitatis
p. p. p. patut de hoc etiam dist. vij. q. ix. quendam
duo scilicet cum simplicitate qd in diuinis est possit stare
psonas constitutio: ut infra de psonage constitutio latu-
tage. *Ad* secundum patut: qd illud constitutio non est p.
psona formular: *Et* sat is p. etatio q. fec. est de psonis
et illo constitutio patut enim ex pdcita dist. ix. q. ix. et alibi
tot sunt in diuinis psonae realiter distincte qd sunt p.
prietates relationes seu psonis constitutio realiter distincte: tamen
p. p. q. est i. p. dist. qd est i. filio: spiratio passiva
in spūcō. *Sed* istud constitutio ex essentia et. p. p. p.
actua et. realiter p. et. realiter filii: tamen non formular: et spi-
ratio actua coedit p. et filio. *C* p. p. etatio recipiendo
diffundit psonam: p. q. sicut p. p. t. non est formaliter
persona ita nec illud constitutio qd est in parte et filio
intransitio. *Et* capiendo constitutio large: ut trans
parebit: p. dicit p. spiratio actua etiam est constitutio
patris: et filii: ad sensum infra tangendum. *Ita* sine
temperaria assertio p. dicere placuit humili c. sub-
missio. *Hec* sequitur: q. p. et filii sunt una persona: licet
etiam p. commune loquendi modum sint una cois spir-

tiobel habeat cōemy spiratiū. Sed q̄cqd sit be mō loqnd: fides h̄z p̄t filii v̄tē spirātūna spiratio-
ne et c̄s p̄uenit spirare v̄tē spiratio nō duab̄ spirar-
tionib̄: t̄t nō sit v̄ta p̄sona: sed p̄t dici notionalit̄
v̄tē p̄cipiū spiratiū. Et ad alud de spiratio tali
et rāta illū p̄stutu: s̄p̄tūlō sicut p̄fis a filio: aut pa-
tria a sp̄stō. Di c̄dū q̄ vis eli in termino distinguui
personalit̄. Si enī in diuitiā distinguui p̄sonalit̄ est disti-
guui realit̄: coecidit p̄t: q̄ illud cōstitutu ita distinguui
personalit̄ a sp̄stō sicut p̄ a filio: t̄z ipsum nō fit p̄so-
na formata: sed solū realit̄ id t̄pēctice: quo modo etiam
proprietates p̄sonales q̄ nō s̄r formatae p̄sonae ster se
distinguui v̄tē iū p̄t et ea lege allegato. Namq̄
Si vero p̄sonai distinguui est p̄sonari p̄cise realit̄
distinguui sic posier dicit q̄ illud cōstitutu nō est fo-
malter p̄sona: non distinguui p̄sonalit̄ a sp̄stō sicut
et filiatu: cu nō sit formata p̄sona) nō distinguui hoc
modo p̄sonai a p̄stō: aut p̄nitas a filio. Sed for-
ta illa nō et cōs acceptio distinctionis p̄sonalis. Ve-
rum q̄ hoc cōstitutu est p̄t et est filii v̄tē quoniam q̄libet rea-
litter p̄sonali distinguui a sp̄stō: ideo p̄t dici q̄ hoc
cōstitutu distinguui realit̄ p̄sonai a sp̄stō: licet nō
sit formata p̄sona. Et est simile de p̄p̄uetatib̄ p̄sonali-
bus: q̄ realit̄ distinguui a p̄sona opposita: sicut p̄so-
na ipse quarti sunt intrāstutiue.

Et ad alud dici p̄t q̄
sp̄stōs nō est aliud ab illo cōstitutu: q̄ et ei eiusdem
esentie cū eo. Nec est aliud: deus ab illo cōstitutu: sed
est aliud cōstitutu: q̄ aliquod predicatur notionalite
dicitur de tal cōstitutu: t̄z spirare q̄ non dicte de
sp̄sancto. Et legat lector op̄i: q̄ magis placet opti-
mo. Camera nō videt prolixi refutāda: ne oporteat
ponere cōstitutum tale. Et ista cōstituta in diuitiis
multinicare.

P̄testo secunda.

re sp̄stōs. Sed intelligit q̄ hoc ipso q̄ p̄t diligat si
lū p̄ducit sp̄stōs. Qd̄ nihil aliud est q̄ p̄ virtute
amoris q̄ diligat filium q̄ amor in nullo distinguunt
ab amore comuni q̄ est diuitia esentia: p̄ducit sp̄stō
filii. Si p̄t diligendo patrē virtute amoris eiusdem
spirat sp̄stōs. Et sic nō est ibi alijs amois imaginabi-
lis quasi supuētio p̄ter diuitia esentia: q̄ est amor
p̄fectum¹⁰: locūdū: bonitas sapia etc. Uerū hoc no-
mē amos mutuas nō importat p̄cise amorem cōmu-
nēnec p̄cise aliquā p̄sonā vel relationē nec aliquid
quocunq̄ a predictis ex parte rel distinguunt: s̄ ipsorum
amore cōem: et diuitias p̄sonas se mutuo amore com-
muni diligenter. Et si nō mutuo diligēt: non est
amor iocundū: feruēt p̄fectus: q̄ nūl est mutuus:
nō est esentialis nec thūtus. Et impossibile est po-
nitare aliquā amore q̄ p̄ diligat filium et ecclōsu: nūl
amore cōem tr̄b¹¹: quo amore ois tres p̄sonas mutuo
se diligunt. Si quis. Lū ḡlil amore cōem et esentiali-
diligunt se filiu: q̄ sp̄stōs: ne p̄ pudicat aliquā p̄so-
na sicut pater et filiu: q̄ diligunt se p̄ducit p̄fancitū.
Bifilo: qd̄ deus est hec natura: hoc eli est via esentia-
tis tres personæ non plures: q̄ nobis innotescit p̄ scri-
pturā a deo reuelatā. Ideovelle assignare rōnēmybi-
nulla est nisi q̄cū natura rei est talis: fructuā nūl. Iaēc
de re. Quantū ad articulā sc̄m de modo loquētū
et ad questionē est cōclo prima: Pater et filius nec inçūtū
vñi nec inçūtū distinguui spirant. Si a cipiendo inçūtū
ppale et reductive: p̄ manifeste exponēdo cā. q̄
ait p̄posito reduplicatina exponi debet: late p̄seq̄
doc. sed q̄ est logice hic recindit. S̄cda cōclo.
Spirare primo conuenit allicui vñ et nō p̄sum cōve-
nit distinctione. Probab: q̄ spirare predictap̄c p̄ primo
modo diuine cōstitutio et esentia diuitia spirante

Preguntas

Wtru pfr fili spirat spm scit iniquatum sive vnu
vel iniquum sive distictum. **Q**uestio illa pgtim
est realis: gti verbalis. **P**incipia pfr ei qrit de
veritate illarum vno dñm: vtr z fili? **I**spirat inoua-

Erti.
Rota.

Cnis sunt cœntia/relatio/ psona/ et s̄stitutū ex diuina ei-
fentia/ spiratione actuā p̄ op̄. doc̄. la lepe tacta. Et
quicq̄d est i deo est formata ex natura rei oīno aliquō
istoz. C̄lērū noīa et p̄cept̄ q̄ nō sūt deus; si singularit̄
dei resenst̄ multa sūt; quon̄ aliud p̄cinafr̄mū. Iso-

Tata

33. dicitur ut etiam latius. q[uod] est. Et hoc non nescit; q[uod] est. praeceptum ei-
cittium sp[irit]us eius p[ro]p[ter]elevat[ur]a diuinam; q[uod] est. p[er] eis p[re]ce-
tia diuinam q[uod] est o[ri]no ex natura rei diuinayolutas. In
tin[et] q[uod] si diuinayoluta posset esse iena sola g[ra]m[ma]tia,
ctiuas no[n] l[et]itab[er]it p[ro]s[ec]tor[um] p[er]ducimus ipsa polier eis p[er]
cipit sp[irit]us p[ro]p[ter]elevat[ur]a de hoc s[an]cti. d[omi]ni. Et de
i[ust]itia. q[uod] est. Tertio nescit; q[uod] est. cuncti scit[ur] aut[em] doctores di-

四三

5. q. q. ¶ **L**terto ergo dicitur quia cu[m] antiqui doctores di-
cunt p[er] filium ut cōcordi voluntate se diligenter amo[re]
mutuo / secundo / feruēti / et incētū: quē p[er] impendit
filio / t[em]p[or]e eundē amo[re] rep[er]dit p[er] i[n] B[ea]tū:
loquetur spiran[ti] fl̄manciā q[ue] est amor et nexus vtriusq[ue].
Non volunt nec intēdit q[ui] sit ibi alia inmutata amo[re]
impēr[are] r[es] ipsius suae p[ro]ficiētiae disluncti q[ui]lterū
a diuinā voluntate: et p[ro]fons p[er] filium: ita q[ui] si p[er] ipso-
fibile esse[n]t p[er] filium habentes bonitatem et amo[re] esen-
tiale cōmune o[mn]ib[us] aliis circumscripsiō[n]ib[us] non possent spir-

Et sp̄m̄sc̄m̄. Sed intelligit q̄ hoc t̄po q̄ p̄ diligit si
lū. pd̄cūt sp̄m̄sc̄m̄. Qd̄ m̄bi aliud est q̄ p̄ virtu
te amoet q̄ diligit filiū q̄ amoet in nullo diliguntur
ab amore cōmūnū q̄ est diuinā essentia pd̄cūt sp̄m̄sc̄m̄.
Sic fil̄ diligēdo patr̄e virtute amoet eiusdem
sp̄m̄sc̄m̄. Et sic nō est ibi alios amos imaginabili
quasi sup̄uenies p̄ter diuinā essentia q̄ est amoet
p̄fectum⁹. oīcūdūs/bonitas sapia t̄. Ceteri hoc nō
amoet mutuus nō importat p̄cile amoet cōmu
nēcē amoet aliquā p̄foniā vel relationē nec aliquid
quocunq̄ p̄cile ex parte ret distinctū; s̄ ipsoet
amoet cōm̄ / diuinā p̄fonas se mutuo amoet com
muni diligentes. Et si nō mutuo diligēret / non eset
amoet locund¹⁰. feruēst p̄fectus: q̄ nō eset mutuus/
nō eset essentials nec in hūtū. Et impossibile est po
nere aliquē amoet q̄ p̄ diligit filium et ecōderū/o/i
amoet cōm̄ trib¹¹. quo amore oēs tres p̄fone mutuo
se diligūt. Et S̄ iāris. Lū q̄ illo amore cōt̄ et essentiale
diligūt se filiū / sp̄m̄sc̄m̄. q̄ nō pd̄cūt aliquā p̄lo
nū sicut pater / q̄ d̄ diligūt se / pd̄cūt sp̄m̄sc̄m̄.
Būlio: q̄ deus el̄ hec natura: hoc el̄ / est via essentia
et tree personet nō plures: q̄d nobis innotescit p̄ scri
ptura a deo reuelata. Ideo velle affigare rōne myb
nulla el̄/nisi q̄ natura rei est tāta ēfrustra nit. Illec
de re. Et Quantū ad articulū sc̄dm̄ de modo loquendū
z ad questionē est p̄clo prima. pater et filiū nec inq̄stū
vñi nec inq̄stū distinctū spirant. s̄a cripendo inq̄stū
p̄pate et reduectio. p̄ manifeste exponēdo eā. Quo
aut p̄positio reduplicativa ep̄poni debet: late p̄seque
doc. sed q̄ est logica hic refindit. Et Sc̄da cōdo.
Spirare primo conuenit alicui vni et nō pamo cōue
nit distinctia. probat: q̄ spirare p̄cile p̄ se primo
modo devo cōstituto ex essentia diuinat. Spiratione
actuationis aut sic p̄cile de distinctia. Tē spirare
conuenit tali cōstitutio oī alio circumscrip̄to: z nulli aliis
ipso circumscrip̄to & primo ei cōuenit: nō sic aut alicui
personē. Et hoc volunt sancti cū dicunt: pater et filiū
spirant inq̄stū vñi et non inq̄stū distincti. Hoc etiā
dicunt ad demontā vñitatem spirationis actus et nō
pluralitatē: vt sc̄z q̄uis pater et filius sunt plures
personē: tamen spirant vñita spiratione et non plur
bus. De quo pupa dīl. xii. q̄. Quello tertia.
Vtrum pater et filius spirant oīno vñiformi
ter sp̄m̄sc̄m̄. Recitat doctoz et impugnat
opt. Sc̄o. dist. xii. q̄. i. q̄ tenet q̄ tēp̄t̄ et ex
parte spirationis actus in se et ex parte spi
rati est oīmoda vñiformitatis: fed cōparando actū spi
randi ad p̄fonas nō est oīmoda vñiformitatis: y enim
filius spirat: hoc habet a patre: pater vero a se. Et No¹²
tandū et breuerit. p̄ articulo primo y dictio vñiformitatis
ter excludit ordine. Et q̄ potest hic attēdi duplex or
do. Alius in p̄fona: p̄cluctibus: est oīdo origins.
Alius in ipsa p̄ductione sine in p̄ducendo: z in hoc
vñiformiter p̄t̄ excludere hinc ordinē vel sūlū vel
vñtrū. Et pro cōsidero articulo est p̄clo prima. pater et
filius nō spirant vñiformiter q̄t̄ ad ordinē p̄fonarū
productivitatis: q̄ inter p̄fonas est oīdo origins q̄
pater est prius filio: q̄ pater genuit filiū et nō ecōtra
ste q̄ pater spirat: hoc p̄t̄ a te: tēgo filius spirat: h̄
patre. Et Sc̄da p̄clo: pater et filius oīno vñiformiter
spirant. s̄i p̄ exclusionē ordinis in producendo: ita sc̄z
q̄ in nullo signovel instanti aut quocunq̄ imaginabili
distinctio a personis productivitatis spirat pater: in q̄
nō spirat filiū: oīdo q̄no habet illud unum spirant.

Distinctio.

XIII

Quesitio vnica

principiū: sed p̄stitutū ex essentia & spiratiōe actua cui
prior cōuenit sp̄irare finē doc. Nec iep̄t qmō h̄ist hoc
principiū p̄ducuntis vīnoformis. P̄ta: q̄ pi h̄is t̄ feūt;
a pre: q̄ prius diuersae cause s̄l' occurserū ad p̄ductionē
eiusdē effect̄. Vīna vīntū causādū recipit ab alio.
Q̄ dolef̄ t̄ ad certū fēnsū illā cōcedi. Dat prius oī
gīne spirat̄ q̄ filii: sc̄ itēlegēdo q̄ pat̄ spirat̄ s̄p̄a oī
nō a se. Non p̄t s̄pirat̄ in aliā signū vel in statū natū
re i d̄ nō sp̄irat̄ filii: q̄ stat̄ oīdo p̄uoīat̄ p̄sonas in
se p̄fīce: s̄t omni ordīnū in p̄ducēdo. Si ḡp̄ sp̄irare
prius origīne m̄bi aliud itēlegīt̄: m̄bi q̄ p̄t sp̄irat̄ est
prior origīne vel q̄ p̄t h̄is b̄ sp̄irare filii vero a pre:
coēdeat q̄ p̄t p̄ origīne sp̄irare filii? De hoc sup̄a
dict̄ tr. q̄. in. **Quātū ad articulū tertium: dubitat̄ cir-**
ca p̄dicāt̄ nā exp̄se in oppositū vident̄ esse fact̄. Dicit̄
enī Thym̄: q̄ sp̄ūstūs principiū p̄cedit a p̄vīs
magister in texū. Et Iāterony: q̄ sp̄ūstūs p̄cedit a
p̄e p̄ filiū. Et idē t̄cū dicit̄ h̄ic Bach: sp̄ūstūs p̄cedit a
p̄e p̄ imēdiatē. Il filo aut̄ mediatē m̄bi: ergo ibi nō ē
vīnoformis. Ad hoc t̄q̄ oī illa dict̄ et illa nūbi-
alid volūt a p̄dicēs sc̄. P̄t s̄curt̄ h̄is eff̄ a feūt p̄
trinitat̄ principiū: ita q̄ sp̄irare h̄is a fe. S̄t illo nō sicut
gent̄ es̄ p̄fīce: ita h̄is sp̄irare a pre. P̄t s̄ principiū
sp̄irat̄ nō p̄ alii idē sp̄irare h̄is a feūt? aut nācēdō
accipit a pre. Blie ierat̄ionēs illoḡ doct̄or fī la-
gīna vel in titūlū p̄lōtitat̄: de quibus dislin. ir. q̄. illi
datūt: non admittuntur.

Esit magister de peccatis punitio mea
ordine/nic de ei^a ad gemitione/ib copia-
tione. Et est textus^b sua in subnotis: tri-
bus conclusis^c compresa. Prima scilicet
spiritus eius non est natura: licet punitio de pris
substantia: quia non punit quia natus est: sed
cetero. Domini nomen suum punitio punit non punit: ut
sicut ei a^d punit in natura: sed in natura: ut ipsa na-
tum punit et sicut in natura: punit et sicut non est spiritus
scitus. Tertia. Licet spiritus scitus dicat invenit. In
genitum: solus fit per viagenitum. In nullo punitur. Et

et non subiectiu*s*; tia non est simile realiter p*ar*te i*ntuitu* intellectu*s*; sed *solus* in esse obiectu*s* id est in*tel*ligibili*s*. Et est quasi imago simillima rei prius in*tel*lecte*s*. *Si* est tri*o* obiectu*s* in tri*o* q*uod* si in*tel*lectu*s* ha*ber*e*vim*, p*ro*ductu*s* realit*e*; s*icut* habere*vim* fictiu*m*; ill*o* p*ro*ductu*s* vere est*et* i*st* r*ati*o*n* c*ui* ill*o* p*ro* ob*jectu* i*ntel*lectu*s*; imago simillima ei*s*. Et si intellectu*s* intellig*e*s*er* i*ntuitu* se*p*erfecte*s*; intuitu*s* de se*p*o tal*e* imagin*e* p*ro*duc*re*ret*s*; tan*g*ere*s* de*su* es*sen*tia*s*; vere generare*s* ip*si* i*nt*el*ligibili*s**; accepta*s* generatione*s*. *Cum* alia opinione*m* q*uod* po*nit* q*uod* conceptus*s* est qualitas metis*s*; dicit*s* q*uod* i*ntel*lectu*s* est qu*ad* qualitas p*ro*ducta ab*intel*lectu*s*; simili*m* q*uod* obiectu*s*; no*r* in reali*s* exist*e*nt*s*; q*uod* et*accidens* specificabil*e*; et obiectum q*uic* lib*at* (materialis) sed simili*m* representativa*s*. Et ut magis accedatur ad prop*os*itu*s* duci p*ot* q*uod* intellectus i*ntell*eg*e*s*er* aliquid intuitu*s*; statim p*ro*duc*re*not*ur* abstractu*s* simili*m* obiectu*s*; q*uod* et*ist* imago*s* res*pons*ativa*s*. Qu*e* si e*c*t f*il*s realit*e*; s*icut* e*c*t fil*s* representativa*s* i*nt* vere genera*r*ez*s*; ut f*u*sp*a* voluntas a*it* nostra dilig*e*s*er* obiectu*s* non habet huiusmodi vim fictiu*m* vel p*ro*ductu*s* al*iqui*u*s*; similes obiecto*s* dilecto*s*; sed *h*y vim dona*s* tu*m*; qu*e* potest aliquid ratione*m* illius amors*s* dona*s* re*dilecto**s*. Et si non sit aliquid p*re*existens*s* qui possit donare obiecto*s* p*ro*ductu*s*; si potest*s* aliquid donabile*s* ip*si* obiecto*s* dilecto*s*. Q*uod* quide*s* donabile*s* ratione*m* qua*s* *Si* i*nt*er*s* 6.

Verum gñatio filii sit spiratio. **L**aetis circa qñtions huius solutioñes qd dicere posset illud p se qd allegat lñloqnt. q.r. determinat ionum digne lod p pñonis vñ traçedit rónis excedit igania: qd sit gñgn/ qd pñcellus me scire lñ pñfessis: cù tñ turpe nñ theoloqo nñ posse cre dñdor qñcties stelleccte rónem dare: vt hys doctria bñ Petri in effectu. p. se. iij. Doctriñ huius cum fumissione & fine pñdictio sine fanticis mutat doc. in hac qñtio aperte posseuerat differentiâ gñiations & spiratioñis. Ibiqñ Lamet. q.vñ. art. iii. redigatur. Hieq. de iñfluctioñia qd ad eã rñ cùm cñdæta se novitl itromittere intendo pñfice fidei. Eiapropter idem doc. volens explicare dif ferentiâ gñiations & spiratioñis. dicit: qd hec explicatio fieri non possit nisi qd hoc qd gñatio est ad vno mñ/ spira tio aut a duobus. **G**ñeñtis¹ est ab uno sôlo & no pñfictus: qd pñfictus est a duobus: quovpn² scz qd alterat pñta filio pñfictus pñcedat ab eo. **E**t sic ista pñ explicari qmodo spñfictus pñceditat qd? qd nñ vñ nat? sed cù reuerentia rati viri hoc videat petere pñcipiū et imponere vt placet tñminu. Statim en suo qd noqz qd imponit & pñmitit hec vadit qd hoc no pñt nodus qñtions. **B**ragas p articulo pñio qñtios. No pñt die bñ uiter quātñ bñ sufficit qd gñatio sumit duplicit. Larg ge gñatio est pñctio cuiuscunqz no de nihilzo. Et isto

Liber

est donabile a voluntate. nō plus est sile ē dissimile obiecto. productū ergo a voluntate sicut pductum q̄ pducere vnde amors ut donabile dilectio ex voluntatis pductum nō est magis sile ē dissimile. Si cū vero vel pductum ab intellectu ex vi pductio: nō seu fictio: binō est similiū obiecto cognitio: q̄ nō potest intellectus fingere nisi similiū obiecto cognitio ad finem expellum. Sic alij modo possum: pldiderar in diuinis. Nā essentia diuina nō solū est intellectus voluntas: h̄ dissimile intellectus voluntas: he seip̄s intelligens voleat: intelligēdo fētis pfectissime et innite est pincipiū pductum alicui? immobile est et rear ipsi pnt intellectus: ne tñ pnt intellectus est in nobis est. Et q̄ pductū op̄z q̄ distinguat a p̄c pducte. Et q̄ similiū nō p̄t distinguī aliq̄ ab soluto: q̄ tñ nō est similiū: op̄z q̄ distinguat ipamē pductio: Et ḡb̄ pductio est ḡatio: q̄ pductio: vñ similiū deuocē: et ita pductus est p̄c p̄c pductū filii: nullo officiā: h̄ sola pductio a p̄c distinc̄. Eadē etiā essentia voluntatis est in eadē formā: cū esse: tia: intellectus voluntatis: intellectus et voluntatis p̄t est pincipiū pductum donabile obiecto dilectio: eq̄ pfectio: h̄c amor: ip̄e v̄tute cui? donat. Q̄d̄ q̄d̄ donum eo ip̄o donū est nō est sile: h̄q̄ pductus in eadē essentia est. Et id illi pductio non est ḡatio s̄ri cte accepta: q̄ nō est hoc ip̄o et p̄ domū pductū: et vñs de virtute amato. Iac̄ pductio est spiratio: et p̄ domū est p̄s p̄ficit donū: sc̄ p̄s et filii. Quomodo aut sit donū: cū donec dicit̄ infra distin. xviii. Iac̄ sum fūt̄ cta sine preiudicio sententia melioris: quia ad inuestigandū distinctionem inter ḡationem et spirationem et quare generatio non sit spiratio: sc̄ me totaliter iſſūt̄cēt̄ ait docto. Ex illis pro articulo secundo nunc ponēt̄ fūt̄ conclusiones. Prima conclusio etiam fugit partim habita. Spiratio spiritus sancti nō est generatio filii pater: quia illi pductio: p̄ficiunt̄ sicut ipsa pducta: ied̄ persone producē realiter distinguunt̄: ergo et illi pductio: Lener conseq̄t̄: quia per solas pductio: persone realiter distinguunt̄. Secunda conclusio. Generatio et spiratio actue sumpta non distinguunt̄ realiter: sed accipiendo generationem et spirationem p̄ficiunt̄ sicut distinguunt̄ realiter: pater quo ad patrā partem: quis fūt̄ copābiles in eadem psona: pura in patre. H̄z generatio actio et spiratio actio sunt in psona patris: et generatio actio et spiratio sunt in psona filii. Quicunq̄ aut in diuina sunt copōibilita in eadem persona: sunt ideal reale: sicut econuorū. Quicunq̄ nō sunt copōibilita in eadē psona distinguunt̄ realiter sicut ḡatio et spiratio p̄ficiunt̄: q̄ iōp̄ficiunt̄: iō distinguunt̄: realiter sicut nō int̄ oppōit̄: vt supra dictū est. Secunda pars pater: q̄ filius et spiritus sanctus realiter distinguunt̄. Tertia conclusio. Generatio et spiratio patro distinguunt̄ realiter seip̄s. Pabat. Non est p̄ficiunt̄ aliquam distinctionem sine qua non possint distinguiri: quia non pincipiū elicitiōr. H̄c coergunt: q̄ nō est incoherēns idem pincipiū elicitiōm esse distinctionarum pductio: q̄ s̄. distinc. vii. Pro articulo tertio est dubium. Nam videtur q̄ spiratio p̄ficiunt̄ sicut generatio strictissime accepta: nam licet non sit de ratione donū in genere q̄ pcedat vñ simile: est tamen de ratione huic donū inquit̄ hoc donū: sc̄ licet inq̄st̄ donū pductum: in eadem natura infinita: q̄ p̄c-

I

dat vñ simile: quia eiusdem essentie: et si adhuc generatur. Respondeat auctor q̄ non potest assignari ratio sufficiēt̄: quare pductio sp̄ificiū nō sit vera ḡatio: p̄ statu illo: h̄ credēdū est et remedium: q̄ etiam p̄duo sp̄ificans: ut pductio nō est ḡatio: ad q̄ adducta est alij similiū: sicut lealē p̄t. Secundū dubium. Hā dicit Boetius: omnia in diuina sunt idē vbi non obviat relatiō oppositio: q̄ infūtiōne et spiratio: nulla est oppositio: ḡ. Ad hoc dicit: q̄ nō tñ relatiōne oppositio int̄ correlatiā requirit ad distinctionē realē in diuina: sed etiā relationē incompossibilitas in eadē psona sufficit ad distinctionē realē. Et id eo q̄ generatio/actio et spiratio actue sp̄fria sunt in eadē psona: nō distinguunt̄ realiter: ḡatio et spiratio p̄ficiunt̄ non copātūt̄: et in eadē psona: q̄ impossibile est q̄ eadē psona sit generatio vel ḡatio et spiratio: ideo q̄ generatio et spiratio p̄ficiunt̄ non copātūt̄: et in eadē psona: id est generatio et spiratio p̄ficiunt̄ sumptuā realiter distinguunt̄. Et p̄t hoc intelligenda est auctoritas Boetii: cū dicit. Omnia in diuina sunt idē vbi non obviat relations oppositio. Aiddendū est vel relationum incompossibilitas. Distinctio. xiiij.

Sp̄ificans est de psonaz emanatio: ad intra nōc specialiter de pcessione spiritus sancti ad extra nōc aut de missione filii: aliae principali: q̄ nō nullū incarnationi est de qua in illo: h̄d̄ ergo facit in q̄d̄ distinctionē. Et hoc triplic: sc̄ q̄ ad principiū a quo: in sp̄ificans et xv. Quod ad modū: id. xvi. et xvii. Quo ad p̄prietatē: in id. xviii. Quo ad principiū a q̄ dupliciter: sc̄ distinc̄t̄ quod est p̄ filii. Indistinctiū: q̄ est ip̄semer sp̄ficiunt̄. Modus similit̄ duplex est. Vilibilis. id. xvii. Inutilis. id. xviii. Proprietas vero est: q̄ procedit vñ donū: id. xviii. Sententia littere his cōp̄lect̄ conclusionib: prima. Sp̄ificans a parte et filio dupliciter procedit: sc̄ p̄cessione eternam: p̄cessione typal: p̄o creature cui sanctificatiū labiat gratificatio. Cœla cōcluio. Sp̄ificans typalis procēlio est et omīlio / quia mittit nō tñ in dono creato ḡe/ sed in seip̄o. Tertia cōcluio. Sp̄ificans non dant viri sancti autoritatē: sed ministerialiter et p̄terat. Vide latius in textu.

A Quello prima. Lumen spiritus sancto copet̄ duplex p̄ces. A liorū p̄spalii: et cōcluio eternam. Articulus primus certas h̄s suppositiones. Sc̄do subiunḡ p̄cōniones. Quānū ad patrū cōsiderādū est: q̄ dimicata h̄s questionis: duarū sequitū questionum magis in terminis consitit̄: q̄ in reideo primo de re. Sc̄do de modo loquendi tractandum. Supponit̄ itaq̄ patrū: q̄ quelibet persona diuina est causa efficiēt̄ et finalis cuiuslibet creature: q̄ oga trinitas ad extra sunt individuali. Sc̄do: due sunt psonae pductentes/pater et filius: due pducte filii: sp̄ificans. Tertio: quelibet psona potest esse causa ḡe gratitudo et gratificatio in creatura rōnali. Quar to solus filius incarnat̄: et non alia psona diuina. Quinto: quelibet psona parata esse p̄t ad faciēdū q̄cqd̄ ab ea rōnabilit̄ perit creature rōnabilis. Dia ista manifesta sunt: p̄cefa ab offi catheolico: et patet partim ex dictis. Sc̄do notandi: q̄ pcedere: finitū fūt̄. dicit̄ aliquid vel aliqua p̄dictio: q̄n: et p̄cōllo quandoq̄ accipit̄ p̄o pductio: p̄ficiunt̄ vñius persone ab altera. Et hec procēlio dicitur

Articul.

Nota.

Nota.

Distinctio XIII

Questio I

processio eterna. Et hec processio eterna et productio passus id est sunt. Atque accipit ut ipsa talis productio et cōnotat psonam procedēt ut deo non existente in creatura rōnali sī modū aliquā determinatiū ita dicendū. Et hec dicit pcessio temporalis. ¶ Et si esset modū loquendi sanctorum procedere iportaret, productio nō psonae alia; et noua existentia in creatura non ppter nouitatem dei s̄ creature procedēdū esset ipsi psona. Pcederet temporaliter omnīes creature creare. Sic ut modo dicit temporaliter procedere quod dat creaturā rōnali ad ipsam sc̄ificandā. Et ergo processio eterna: productio ad intra. Processio vero tpmatis est productio psonae ad intra: et noua existentia eius in creatura rationali sī modū determinatā. Ex quo patet: q̄ licet pater est de nouo in creatura rationali quā s̄ sc̄ificat; quia non venit sp̄usfetus aut filius ad sanctificandū creaturā sine patre; tamē pater non procedit temporaliter; q̄ non productus ad intra. Supponit etia quod ipsa dictū est de abstractis pnotatūs. q̄.i. p̄ logi, p̄ quo supponit: q̄ sīm aliq̄s non supponit p̄ vna sola resed simul p̄ oībus q̄ significant. Sic creatio non supponit p̄ alii vno; sed p̄ deo deo creatura de novo producta: sim illos supponit p̄ eisdē p̄ quibus creata cetera cōnotantur: sic creatio effet deus creās: et actio actus agēs: passio psonae patēs. Lōnotaret tū creatio actus creaturā p̄ductā. Creatio vero psonae supponit p̄ deo creatura cōnotatō creatorem. ¶ Tertio considerant q̄ qdā solent sic notūt̄c pcessione temporalē. Processio tpmatis est illapsus quidam: quo psona eternaliter procedēt p̄ producta illabili menti create: per sua dona: aut substantiā sue psonae: afflito fbi p̄specialitatem ad actū bonū meritorū exequendū. Dicitur primo est illapsus. Et aut illapsus: intima psonalitas cum psonitate erit quod illabit: et perfecta cognitione omnīū que sunt in illo illapsō: vt dicit lib. iij. dñi. viij. q̄.i. Et quis omni creatura maxime intimus sit deus: dicit rāmen specialiter tunc illabi mēti humana: cū ei p̄fideret ipsam spe cōaliter regēdo: ac ei influendo unde meritorū posse agere ac digna fieri vita eterna. Quomodo non afflito menti creature rōnali se a deo auerterēt: ac obice (ne illabatur deus) per mortale peccatum ponēt. ¶ Et sequitur: quo psona eternaliter producta et immut et processio temporalis sp̄upponit eternam: ita q̄ duo includit: scilicet pcessione eternam ad ita et non modū existēndi in aliquā rationali creatura ad extra. ¶ Et q̄ sequitur p̄sp̄o dicit aliquod notio nāle et aliquid esentiale. Notionale quantus ad conditio nē persone procedēt. Esentiale quantus ad illabili menti rationali. Ideo pcessio est purum esen tiale: nec purum notionale: sed esentiale pnotans notionale. ¶ Quod vero sequit: p̄ sua dona: aut substantiā sue personae immut per sonā procedēt: du pliciter afflito mente rationali. scilicet in dono fo maliter. Non enim datum creature/ charitas scilicet et sapientia formaliter inheret ei quibus mēs ipsa formaliter deo cognoscit et amat. In febo effectue: cū nīm diligere et cognoscere ipse efficit. ¶ Et q̄ dona creature data: dānt p̄cipū: vt reuocet ad principiū suū unde exiuit per creationem. Reducit autem rationale creatura ad deum per actiones intellectus et voluntatis. Ideo duplicita sunt dona in quibus procedere dicit psona diuina temporaliter: scilicet dona intellectus et affectus. Et quis nō illabi vna psona sine alta: sed simul oīs tres

mentē rōnali sc̄ificādō inhabitat: sī illud Jo. xiiij.

Si q̄ diligite me: sermonē meū seruabit: et p̄ me dī liget eū: ac eū veniemus/ mantere apud eū facie mus. Quia tū bona que pertinet ad illuminationē intellectus appropiatā filio: q̄ ad intra procedit p̄ modū intellectus. Tū et verbi eī patris: ideo in eis specialiter sī procedere fit. Ideo orauit sap̄ies. Sap̄. tr. Emittit eī sapientia dō celis sanctis tuis: et de le dō magnitudinis tue/ vt meū sit et meci laboret: vt sc̄ia qd̄ acceptū sit corā te omni tpe. Et dona voluntatis quibus rectificat affectus appropiatā sp̄usfancō procedēt p̄ modū amoris. Ideo in eis sī procedere sp̄usfancō sanctus. Tertia illud ad Rōma. v. Charitas del diffusa est in coindus nostris p̄ sp̄usfancū qui dat eīs no b̄is. ¶ Quattuor enī tūc vniuersit psona diuina cū q̄ cognoscitur atq̄ precipit p̄ceptum cognoscit et percipi pot. Aut Aug. iij. de trini. Et q̄ dono appropiatō magis cognoscit psona: q̄ non appropiat. ideo ī illo magis q̄ mitti illa psona cui donum sīm appropiat. ¶ Et Buchar. Mōs̄is est psona emanat̄s per effe cū sīb̄ appropiatū manifestatio. ¶ Quo vero additū ultimum specialissimum afflito ad bonū meritorū in mutur: q̄ non in q̄busfētē donis pcedit filius aut sp̄i ritusfancō: nō enī in donis naturalib⁹ tūi/ nec gratis datis tūi/ sī in dono gratum faciēt qd̄ eī charitas: q̄ dono/ vt Augu. aut. v. de trini. mīb̄ est excellētūs. ¶ Et q̄ charitas appropiatā sp̄usfancō vt dictū eīs linea nulla persona procedit temporaliter: ideoq̄ p̄ces tio tpmatis sp̄usfancō appropiat. Et enī q̄ processio tpmatis videtur eē quēdā liberalis donatio p̄ modū munere libert̄ gloriost̄ ideo sp̄usfancō appropiat̄ qui: pcedit modū doni. ¶ Et quo hoc sequit: q̄ nō in quib⁹ dono intellectus sī procedere fit: aut sp̄i ritusfancō. Patz: q̄ non procedit in dono ḡpherie collato carpē. Et quo Jo. xiiij. q̄ tali dono non fuit sanctificatus neq̄ deo charus. Ut hītūr aut in dono vere sapientia q̄ includit charitatem: q̄ sapientia est cū amore noticia. De qua Sap̄. Sap̄ietia non habitat in corpore subditō peccatis. ¶ Secundo sequit: q̄ ad eas creaturas neq̄ procedit neq̄ mittit filius aut sp̄i ritusfancō: quas nō sanctificant neq̄ sacrificatas inhabitat: vt fuere nubes columba lingue ignee. Et sic patet quid pcessione temporalis accipiendo sit. ¶ Tercio articulo sc̄o: et quātū ad modū loquendi est conclusio p̄. Tēnēdū p̄mit modū loquendi est affractus: sī cōcedēdū de virtute sermonis: q̄ sp̄usfancō sit duplex pcessio: vt q̄ sp̄usfancō sunt due pcessiones. Patet: q̄ p̄ hīc modū loquendi pcessio tpmatis sp̄usfancō non est res vna: q̄ neq̄ res absolute nec res respectiva: q̄ nec relatio realis nec ratio. Si ergo pcessio temporalis nō est res aliqua vna: ergo cū pcessione eterna non cōstituit dualitas numerū. ¶ Sc̄o: conclusio tenendo sī modū loquendi: nō sunt due pcessiones sp̄usfancō probatur: q̄ sic pcessio sp̄usfancō est sp̄usfancō pcessio: non sunt aut duo sp̄usfancō pcedēta. ¶ Ter tio conclusio: sī in intentionē sanctorum est duplex: pces tio. sp̄usfancō duplūciter: pcedit: eternaliter sc̄o et temporaliter. Unde notādū est q̄ q̄ duo denotatiū lic habent q̄vī deniare p̄t alio nō denotante: sīc sī confuetudinē loquendi concedit pluralitas p̄dicatiū de abstractis illorum denotantiū: licet illa abstracta non iportet rēvā tūi: sed res plures. Sic in proposito procedere eternaliter denotat sp̄usfancō: q̄

Nota. 2.

L

Coroll. Et q̄ sp̄usfancō: q̄ non procedit in dono ḡpherie collato carpē. Et quo Jo. xiiij. q̄ tali dono non fuit sanctificatus neq̄ deo charus. Ut hītūr aut in dono vere sapientia q̄ includit charitatem: q̄ sapientia est cū amore noticia. De qua Sap̄. Sap̄ietia non habitat in corpore subditō peccatis. ¶ Secundo sequit: q̄ ad eas creaturas neq̄ procedit neq̄ mittit filius aut sp̄i ritusfancō: quas nō sanctificant neq̄ sacrificatas inhabitat: vt fuere nubes columba lingue ignee. Et sic patet quid pcessione temporalis accipiendo sit. ¶ Tercio articulo sc̄o: et quātū ad modū loquendi est conclusio p̄. Tēnēdū p̄mit modū loquendi est affractus: sī cōcedēdū de virtute sermonis: q̄ sp̄usfancō sit duplex pcessio: vt q̄ sp̄usfancō sunt due pcessiones. Patet: q̄ p̄ hīc modū loquendi pcessio tpmatis sp̄usfancō non est res vna: q̄ neq̄ res absolute nec res respectiva: q̄ nec relatio realis nec ratio. Si ergo pcessio temporalis nō est res aliqua vna: ergo cū pcessione eterna non cōstituit dualitas numerū. ¶ Sc̄o: conclusio tenendo sī modū loquendi: nō sunt due pcessiones sp̄usfancō probatur: q̄ sic pcessio sp̄usfancō est sp̄usfancō pcessio: non sunt aut duo sp̄usfancō pcedēta. ¶ Ter tio conclusio: sī in intentionē sanctorum est duplex: pces tio. sp̄usfancō duplūciter: pcedit: eternaliter sc̄o et temporaliter. Unde notādū est q̄ q̄ duo denotatiū lic habent q̄vī deniare p̄t alio nō denotante: sīc sī confuetudinē loquendi concedit pluralitas p̄dicatiū de abstractis illorum denotantiū: licet illa abstracta non iportet rēvā tūi: sed res plures. Sic in proposito procedere eternaliter denotat sp̄usfancō: q̄

Artic. 2.

Loco. 1.

Loco. 2.

Loco. 3.

Liber

I

non denosat tqualit pcedere; et sic pcedit q est duplex pcello spissicti fues q duc sunt pcessiones. s. p qd nihil aliud intelligendi est nisi qd pcessione dupl pcedit; scz tqualit et etnali. Et hz elide intellecti pcedit pcedit qd pcessio est realis. Ne etna manifesti est. De tqualit pcdit qd pcello tqualis est realis. Et nihil aliud est pcessione spissicti ee realis. Et reale pcedit. sic de re alter creat: realis domia. Et ita creatio dei est realis et dominus est realis: vt dicit infra. Non tamem ppter hoc pcello tpeoalis est aliq res vel abfoluta deo supradicata sit nec creatio. Nec respectu rationis: qd opatio intellectu nibil facit ad hoc vt sit creatio. Importat autem processio tqualis nouum modii extitit spirituflanci in creatura ronali. Et qd nomis pcello tqualis ipsoat creatur: qud no ipsoat pcello etna: pcedit multi qd pcello tqualis realis distinguuntur ab etna. Et vices veri est si processio tqualis superponit pro oibz q significat id p celo spissancro pudente et creatura: in qua de nouo exsistit fin determinatum modi. Hoc totu aut differt realiter a spissancro qui est pcessio eterna. **B** Articolo articulo tertio moueri possent dubia: scilicet an de virtute sermonis possit considerari duplex est processio spirituflanci. Item an p celo tpeoalis est realis. Et si sicut res absolutorum relativa. Tres temporales processio differt ab eterna sed studiosus lector hec omnia in dictis p conclusione tercia clare inueniet. Ideo hz refenduntur qd plana sunt.

Quies secunda.

Verbum spirituflancus detur in propria persona vel tantu fin sua dona. Tribus articulis solito more terminabz qd. **P**ro 20 articulo primo. Notandum est qd videntia est inter illos minimis processio: missio datio. **P**ro celo est in plus qd missio. Et missio in plus nec min datio/ id est processio est superioris ad ly missio: et missio nec est superioris nec inferi ad ly datio. Primum patet: quia omnis personae que mittitur procedit: sed non ecclero. Aliq enim plena pcedit: scilicet processione eterna/ et tanto no mittit: licet missibilis sit id est mitti posset. Unde persona missa ab eterno procedit: et ramen no ab eterno mittitur. Secundum patet: quia no omne quod procedit/ datum: finis enim ab eterno procedit: et tanto no ab eterno datum est: et aliquod datur quod non procedit: scilicet bona spissancro. **E** Secundo notandum: qd illud dicit dari alicui quidam potest illi ut ad agendum sicut placet: sicut aliquis seipius dicat dare alicui: quidam offert seipius illi ad faciendum quod illi placet. Illud vero dicit dari in se: quod sic datur in potestate alterius omni alio dono circumscribo. Et per oppositum potest notificari dari i alio/ vel simili in se: et in alio. **C**larus illud profeatur doc. distin. xviii. vbi vult in effectu qd spissancrus daf soli creature rationali/ et in se: et in donis suis: quod sic in effectu deducit. **H**ec dicit alicui dari in se: cum in alterius dominium vel quasi dominium trascerter: ita qd illa alius vult potest: vt liber ad agendum: hoc modo etiam mos habet hominuz: vt alter alteri se dare dicat: cum ad hoc se offert: qd paratus est alterius parere voluntati: faciet: quicquid alter rationabiliter ab eo fieri optabit. **S**ic ergo spissancrus illas finis spissancruis datur hominē per gratiam inhabita/ do: paratus est ipsum furnire in omni actione meritoria: et tandem cum in beatitudine sublimare: dicit quodammodo voluntari ho-

minis obtemperare. Stat enim ad ostium pulsat: si quis aperit: ingreditur: nunc manus sua subtrahit. Sic ergo hominem acceptando per gram: et in actione meritaria modo singulari eum iuuando dicitur se homini dare. **C**onsent ad hoc aliquomodo aptari exempla. **F**olue. **E** Quando fui stetit in celo ad nutu hominis ita ut nec anteac nec postea longior dies fuerit. Ex. xxv. cuz ait dñs Abors. Omnes mei transfuro meus contra eos et delecta eos. **T**e. Cum autem spissancrus sic se de hominibus dereliquerit donum increatuum: semper infundit etiam gram gratuim faciente bonum creatu quo anima omnia: et in dei sponsan adopta. **C**Qua- Arti. 1. tum ad articulū secundū est cōcluio prima. Spissancrus in se in suu persona propria probatur: quia spissancrus potest esse paratus facere quicquid creatura aliqua rationales rationabiliter vellet fieri: et hoc faciendo dat se creature ronali. **E**x notabilis pmissio potest etiam se dare rationales creature: si nullū donum creatu darat tali creature: ergo potest sic se dare omni dono creato cōscripto. Unde art. **E**go sicut ad offitū et pulso. **S**ecundo cōcluio. Spissancrus daf in donis suis probat: qd spissancrus non daf in se nisi ad sancti fidicium ronalem creaturā. **N**ec autem non sanctificat donis suis: vt infra dicit dī. xvii. **C**Item spissancrus dari in donis suis: et ipm dare dona sua p sanctificationem ronalem creature. Ambo illi modi raguntur in hoc verbo angelū. Spissancrus supuent in te/ quo ad primū: et virtus altissimi obsumbit ibi: quo ad secūm: qd est datus doni. **G**et ad Roma. v. Charitas diffusa est in condit⁹ vestris p spissancris et. **C**tertia cōcluio. Spissancrus non daf in dono creato: nisi in dono charitatis. patet: qd finis viam longi sanctorum non daf dari articulū: nisi qd p speciale acceptationem inhabitat tāq dignitatem eternam. **S**ed nullus sic acceptatur: nisi in quo est g̃ia gratu faciens: qd est sola charitas. Ideo sicut datur in charitate tāq in dono creato. **C**Quintus ad articulū tertiu. **L**u deus sibi vigeat p. Arti. 2. essentiā: p̃sentia: potētia: vt pulchre deducit doc. Dub. dī. xvii. quādo dicit de novo alicui dari. **C**Ad id dubium respodetur: supposito quid nois dare vel dari: qd deus dicit tripli ceteri esse in aliquo generaliter et similiter specialiter: p grātiā informans specialitatem acceptationē: hypostaticā unitiōnē: vt deducit infra loco allegato. **D**icit ramer in p̃posito stante lege dari finis dare: ronali creature func tunc qd cum inhabitat gratuita per donū charitatis: et qd datur a bonis sic inhabitat qd ad vitā acceptat: et non malos. Ideo illis soli sicut dari: et tūc dari: qd tale donum infundit et abundans dari: qd maiorem confortat grātiā. **C**orollarie sequitur finis hūc modum loquendi. Deus est tantu in bonis: et non in malis: eo qd solū tales per gram inhabitat. **D**e hoc infra dicit dist. xvii. **C**om dū: Dub. bī. I quibus donis dari spissancrus: et quare magis i aliquibz donis qd in alijs: cum oia que habet homo: dona del fīt. Ad hoc dubium dicitur primo post notatio in tertio notabilis questione precedēns de illa pmissio sanctificatio: qd spissancrus dicat dari in donis vel cum donis suis: qd absolute sine eis possit dari. Nec datur alicui nisi rationales creature quā acceptat vel sanctificat lege stante sine grātiā gratu faciētis datione. **Q**uo ad aliquid vero dico: si ad hoc eset modus loquendi tāq ita bene posset dici: et concedi sp̃ritumsciri dari in sapientiā vel in fide vel in sp̃pliciū

Arti. 3.

Arti. 1.
Nota. 1.

Nota. 2.

prop. 1.

f

Distinctio XV. et XVI. Questio unica

In charitate. Et hoc non est visitatio apud sanctos. Sicut non dicitur dari spiritus conferat alium potestate vel facilius mira cum sine charitate vel gaudi spiritus hoc posset dicere si fieri sic videntur. **C**ertius dubitum: propter primam coelestionem quod videt immensus et spissatus possit dari sine dono creationis: qui in se dicit conclusio impossibile est trahere de contradictione in contradicitione sine mutatione. sed si spissatus paimo non datur: postea datur: sicut transire: et est mutatione: non in spissitate: ergo ille dono creatus de non dato. De hoc dubio patet infra distinctio. xvij. qd. 5. Et distinctione. xxx. q. 5. latius examinatur: ideo hic omittitur responso: licet Gregorius pseuadetur per sententiam distinctio. i. q. ar. i. **C**ertius dubitum: frustra sit per plura quod posset fieri per pauciora: sed sufficeret homini ad vita donorum collatione: ergo frustra datur spissatus et in se. Desideratur deus multus agit per plura que posset facere per pauciora: si vellet: licet illud dictum coe hec statim in causis naturalibus: in causa voluntatis creaturae: et dicitur subesse cause piae: si non in deo auctore nature cuiuslibet voluntatis et bonitas. **D**istinctio. xv.

Stendit spiritus sanctus mitti a patre et filio ad extra: hanc ostendit quod etiam a filio mitti. **E**t post tempore summariorum ex subnotatis collegi coelestionibus. **P**rima: spissans cursum eum a patre et filio: si seipso talem mittit. **C**ontra coelestium permittit non mittit: quia non producit: sed spiritus sanctus seipso mittit: quia eternata a patre et filio spiratur: et rationales creature gratuitate donatur. **C**ertius conclusio. **S**emel tamen visibiliter frequenter autem visibiliter mittit filii: et regione semel invisibiliter: plures visibiliter mittit spiritus sanctus.

Questio vniuersalitatis.

Num quelibet persona possit mittere et mutari. **S**olutio questionis stat in quid nos termino. Unde mitti est persona aliquam ab alia: producta per nouam suam existentiam in aliis creatura rationali per determinatum modum existenti in ea manifestari. **P**ropositum: **C**onstitutum est etiam persona producta per nouam existentiam in aliqua creatura rationali. **E**t in illud Joan. xiiij. Ad eum veniens: patet secundum et ego filius: tamen non mittit quia non est persona producta. **C**ertius sequitur: quia mittere non est importare productiones mittentes: sed persone mittere: sic licet mitti. **Q**uarto sequitur: quia persona mittit seipsum patet: quia persona producta potest de novo existere in creatura rationali: per nouum modum existendi in ea et in ea aliquid operari unde manifestetur. Sic spiritus sanctus nouo modo existens in apostolos: producendo forum et ignem super capite apostolorum manifestauit sua presentiam: seipsum mittit. **Q**uinto sequitur: quia mittere est communis tribus personis: sed mitti non: quia trii sunt personae productae. **C**erto sequitur: quia mittere et mitti importat respectu eundem realium: scilicet productionem palliis personae mille: et nullus respectum rationis: quia consideratio intellectus nostris nihil operatur in hismodi missione: omnibus horum distinctionis ratio est ipsius terminus: qui colligitur ex modo loquendi magistris et sanctiorum. **E**t his

possunt formari alii propositiones. **P**rima. **C**um persona proprie. diuinam realiter pcedit: quilibet persona cum mittit: probatur: quod persona precedentem quilibet diuinam personam creaturae non modo nomine sive manifestat: ergo quilibet mittit tenet sequentia ex: quid nos mittere. Antecedens patet: quod vivere vel manifestare est operatio quamdam ad extra: sed illa est enim cuiuslibet personae et tote trinitati.

Corollarium: mittere non est dictio notionalis: sed obiectus tribus personis patet. **C**ontra propositum: miti non ostendit pseuadetur: quod mitti est persona producta creature dari: si pri non est persona producta. **E**t patet auctoritate Augustini: de trinitate. Si enim per visibilium mundo aperte manifestari non nisi ab aliis diffineat a filio eius spissatus diceret mitti. **C**orollarium: mitti solidus dubius personae que non se pducere. **C**ontra dices: propter pmissam mitti illud pducere: sed mittere ad intra factum pducere: et non quod per personam pducere ad intra: et non quilibet mittit: prima sequentia tenet: quod mitti et mittere habet se ut actum et pmissum: sed quod actum significat actionem: hoc id est pmissum significat passum. **E**t hoc dicendum est quod mittere includit pducere: non quod emittit ad personam manifestari sed modo quod mittit. **H**ic autem mitti ab aliis non est pducere aliquo: sed est illud quod productum est manifestari ab illo: sic mittere est persona producta manifestare. Iterum quod verbum actuum principale tantum significat actionem: hoc pmissum significat passum. **S**i tamen aliquid connotat verbum actuum cum significato principali. **D**ubius: hoc eodem modo connotatur per verbum pmissum: ut si a pmissu significaret librum scriptum ligari: b. actum si significaret: non librum scribere et ligare: sed librum scriptum ligare. **D**istinctio. xv.

Distinctio illa et sequitur agit magister de spiritu sancto spissante missione quaestio de modo visibiliter et in subtilitate: de modis visibilibus distinctio non presenti ppractat: volens haec pmissiones subnotatas. **P**rima: spissatus visibiliter mitti est signum aliquum visibilium: quod inuisibilis spissatus missione representat sensibili ostensionem: et in sua natura nullatenus oculo corporaliter videtur. **C**ontra conclusio. **F**ilius est carne in quo multi minus est per spissatum: spissatus non videtur: mino precium in subiecta creatura sicut in hypostase non novitatem visibilis apparuit. **C**ertius conclusio. **F**ilius qui carnem in qua apparuit assumptus in virtute suppeditum: et ideovere: et homo per idiomatum concordationem non sic spissatus in igne vel colubra aut alio sensibili signo designatur populo. **Q**uestio vniuersalitatis.

Verum persona diuina visibiliter mittit. **T**rium articulus mox colliguntur quodcumque columnabatur. **P**rimo ergo articulo prior non tardius: et est duplex: spissantem pmissione et pmissum: et nota. **R**ecens est spissantem a pmissa et filio tanquam ab uno spissatu principio eterna spirante. **E**t pmissus non notificatur ei: tunc. **E**t est duplex: pmissio pone ad intrare: gratuita est existentia in creatura rationali. **E**t est duplex: summedo per eadem missione tanquam processionem et spissatus visibilis et inuisibilis. **V**isibilis est apparitio aliquorum reperiorum rationis circa creatura rationale humana missione inuisibilis diuinam personam euangelie creature facta representans. **D**icitur apparitio rerum corporalium: id est sensibilium. **A**lter enim non posset esse visibilis diuina persona. **D**icitur circa creaturam rationalem: quod non sit missio nisi ad sanctificationem creature: ut dictum est dictum. **R**ecens autem solitus creature rationalis est. **E**t iste repie.

Dubius.

Dubius.

Corollaria.

Liber

I

sentans. et ubi tangitur causa finalis missione visibili
lie: inuisibilis vero spūscī missio est hominis per gra
tiam gratia facientem adoptatio sine signo aliquid? fe
niblī ostensione: quādō sc̄ spūscī per gratiam
quā inuisibiliter ait infundit eam illāsp̄ sc̄ tificatio
acceptat ad vitam: et in filii regni ac heredem dei ad
optat. Tali modo inuisibilis grata collatio: et homis
per grā adoptatio dicit missio missus spūscī. Quomodo
autē ad hanc fenestrā he missiōne spūscī: inuisibilis sc̄
que sit signo visibilis: quādō nō est spūscī: et inui
sibilis q̄ ne occulte: et fine signo sensibilis. Dicant due:
sum p̄ ex dictis in distinctione. xiii. q. i. Secundum
notandum q̄ missio visibilis q̄ sit p̄ reale assum
ptionem nature create visibilis in unitate persone
hic missio est filii incarnatione: de q̄ lib. iii. Alio modo
sit fine talis assumptione: et de illa ē q̄stio. Cetero no
tandum q̄ in huiusmodi signo sensibiliter apparito
ne neu inuisibilis spūscī multione non semper significat
invisibilis missio tunc fieri primo dū appetret res co
porales: sed simili tunc fieri: aut p̄ res facta fuisse et
adduc permanere. Unde dū vīsa est colubā de
scendere et iuxta cūm manere. Barth. iii. Non tūc p̄
mo recepit p̄p̄ ḡfam: neq; ḡre augmēti: quādō m̄ oēz
plenitudine habuit ab infiliati p̄ceptiōne sua. Sūo mō
ap̄l in die pentēcothes oī sup̄ cap̄ta eoz apparuit
ignis tā ante habuerūt grā: licet tūc reciperit ḡre
augmēti. Quarto notandum q̄ p̄p̄ tūc fēmel vībili
tate missis est in incarnatione suaq; nō solū apparuit: fed
humana naturā in unitate suppositi nunq; derelinc
quēdā assumptū. Undeversus fact̄ est homo: spūscī
sunt in q̄druplici specie inuisibiliter missis est: q̄d in spe
cie colubā sup̄ xp̄ baptismū apparente in iōdane.
Barth. iii. In specie nūbiū lucide: in trāfiguratione
Barth. xvii. In specie flatus suffante xp̄o refurgē
et dicente. Accipere spūscī: quōdō remiserit: pec
cata. Iōe. xx. In specie ignis sine lingue igne: in die
pentēcothes. Act. ii. In his autē q̄t̄rosp̄missis est:
et signare effect̄ alios specialius p̄ spūscī cau
satū in receptivo. In specie qd̄ colubā: columbi
na xp̄ significabatur simplicitas atq; humilitas. In
specie nūbiū lucide: elucidāditas. In specie ignis
teruida charitas. In figura liguarum: docētū p̄di
cator integratas. In specie flact̄: affect̄ viuacitas.
Flar: nāḡ de iteriori p̄incipio p̄cedit: signūq; ē
inertit̄s vite. Quinto notandum q̄ h̄mōl visibilis
missiones spūscī tñ in noua lege facte sunt: p̄p̄ de
scip̄tū: ac creditib⁹: et nō in veteri lege: licet in illa
vñiones multe: et apparitiones pribus ac p̄p̄ legunt
facte: vt nubes p̄tegē filios israhel in deferto a calo
re lōtis: atq; ignis lucas p̄t noctētē habet. Et codi
xiiii. Illa tñ noī apparuēt ad representādū spūscī
inuisibilis missis p̄ donū charitatē: fed ad alios effe
ctus. Ille Batides aut̄ assignari p̄t: qđō nō occuit signū
plenitudine ḡre exhiberti visibilitate p̄p̄ plenitudi
nis ḡre: qđō ad xp̄o aduentum incepit: vt vult ap̄l ad
Gal. iii. Xpo noī aduenire missis est spūscī visibili
liter xp̄o: ap̄l. Chalce nō in infiliati p̄ceptiōis q̄ rece
pit spūscī plenitudine: sed dū tam se manifestare tri
celimo etiā sive anno iceperit. Et ap̄l: dū statim
mitrēdi erāt ad afferēdū ministerialit̄ mundō.
Quis rōne: aut̄gnat Durādū: in suo primo dist. xi.
Nam missis inuisibilis p̄t principaliter ad significandū
plenitudines gratie chris̄tū in eo cui nō. Et hoc sūm q̄
potest in alios redundare. Gratia chris̄tū in cete

ross redundabat tripliciter. Effectus principaliter
iniquitātē deus: sed sic ad eū non fit missio: sed magis
fit mitis: merito iniquitātē homo. Et ministerialiter
meritorum redundabat in sacramentorum collati
onibus quibus efficaciam meruit: ideo in baptisma
tūc tactu sanctissime sue carnis aqua vīm contu
lit regeneratiū: vt dicit Beda: missus est ad eū spūscī
fectus i specie colubā: qđō est aīa fecūdū. In sua p̄dica
tiōe redundabat grā ministerialiter: qđō p̄ ea hoīm coda
ad grā disponebāt: ideo tūc missis fit spūscī
in specie nūbiū lucide: cui⁹ est lūce acceptā spāgere
q̄modo p̄dicat oīes doctrinā. Ab apostolo autē
gratia oīum redundabat ministerialiter: hoc p̄p̄
sacramētoꝝ administrationē: vel verbū p̄dictati
onē: p̄pter p̄zīmū fuit missus ad eū spūscīs in
specie flatus quādō dñs (dices. Accipere spūscī
ctū: quoz remiserit p̄tā remittunt̄ eis) p̄misit eis
duelp̄scramētoꝝ sacramēti penitētē: qđō est magis necel
sariū sacramēti post baptismū tñ. Et lat̄ nūc est etiā
q̄ flat̄ p̄pirat. Et i sacramētoꝝ collatiōe ministerial
nūb̄l et ministeriāl bonitate vel malitia p̄hit effect̄
sacramēti. P̄pter sūmmissis est in diꝝ p̄tēcothes
in specie linguarū ignitātē vt effet̄ p̄missus verbū fer
tūci b̄charitē: atq; ad fuit aīoīz salutē zelosū. C. Articulū.
articulo sc̄do est conclusio vīa. Admissibilis spūscī
sancti q̄ inuisibilē et missione gratitudo repleat̄ fa
cta est dūratur in nona lege: p̄p̄ ap̄l et credēnt̄:
p̄p̄ ex euāgēlo et actib⁹ ap̄l. Barth. iii. Articulū. qđō
p̄al. iii. Et quās apparitiones facte sīn p̄t̄p̄? ve
teri testētō: non tūc p̄cipitaliter ad significandū spūscī
missione inuisibilē: sed ad alia signādū de igne
i mōto oīeb̄: et de cornuta facie morti. C. Articulū.
lo fīto dubitabat ut iā signa p̄t̄p̄ colubā: igne fuerit
vere res vel apparitiones tñ. Dicitur q̄ fuerit vere
res: sed an tales q̄les apparuerit: id est alia colubā vi
enes an res hūm̄lā accidentia: apparētā colubē
dubius est: vt̄trū esse potuit hoc fuit qđō dū placuit
In illis autē red̄ vībility: inuisibilē mitti: qđō nō in se
fuit in altero in instituto ad ip̄z significādū: ppter alios
eius naturales p̄p̄tētes: qđō ergo angelos ministeri
rio facte fuerint res ille nō tñ significabāt angelū:
sed p̄sonā spūscī. Et cum non fuerit assumptē ad
agentū alioq; sicut hūm̄itas chris̄tū q̄ fuit hypostati
ce assumptū: nō sic res illē vībility: sed ad iudicādū
solūnō oportuit q̄ durarent diū: et hebat exp̄lere
sūm officium: ita tentū sc̄rit̄. C. Articulū. qđō. i. vii. vī.
C. Sc̄dū dubit. Et quo vībility spūscī missio: i. Dubit.
invisibile missione repleat̄: et nō datur nisi ad repe
sentationē missione inuisibilē nūc vel p̄t̄p̄ facēt
adduc extētis: et go cuī nō est facta missio vībility:
nec est facta inuisibilē: nec pot̄ dari ratio cur nō om̄i
bus qbus datur spūscī inuisibilē: sive in nouo
sive in veteri lege etiā datur vībility. Ad hoc vāne
gādō cōsequānt̄. Credim⁹ emi firmiter multis i ve
teri et noua lege inuisibilē datū spūscī. Negatur
etiā q̄ nō sit rō dūveritatis. Hā nō est de necessitate
invisibilē missio: vt semp̄ manet̄st̄ per alios signū
vībility extētis: sed sicut dī. i. C. Articulū. vī. Dīm̄fūlatiō
spūs dat alīcū adūltitātē: et ecclē: qđā vītālitas ē
vit per hūm̄odivisibilia signa fides cōfirmet: et p̄p̄
gē. Qđō quādō p̄cipitaliter factum est per chris̄tū et
per ap̄los: sīm illādībēzio. ii. C. Intuitum accepit
enarrari per dominū ab eis qui audierunt: in nos cō
firmata est. Et idco specialiter debuit fieri missio vī

Nota 2. B

Nota 3.

Nota 4.

Nota 5.

Piber

ne illa. Item pōt illa formā amūbilare cī anima cui
inheret. Item q̄s dubitatis quoniam nocte ab illa pos-
ter perpetuo in paradiſo cōseruare ab eo beatificata vix-
ione & fructione: q̄ tū credidit h̄c grām. Item quo seq-
tur q̄ deus quācūq̄ beatificat mēre contingent: libe-
re & misericordia beatificat ex gratia sua: non ex qua-
cūq̄ foīma vel dono collato: nīc q̄ deus misericor-
diter ordinat q̄ habēs tale donū mēreaf vīta eternā.
Item hoc dicti maxime recedit ad errore pe-
lagi: qui poluit q̄ deus necessitat: h̄c actū moralis-
ter bonū daret vīta eternā: n̄ non ec̄ ḡ fūa: ut q̄ si
non daref effet inutius. Op̄inio aut̄ recitata ponit: il-
lā deus nō necessitat per actū naturaliū elicitū quā-
rūcūq̄ moxalit bonum ad conferendū vīta eternā
tamen necessitat a foīma supnaturali per eum infusa
Belp̄o sīt aut̄ hec dicit: q̄ deus nulla foīma: ne na-
turali nec supnaturali necessitat ad vīta eternā: sed
sicut libere & contingent infundit grām: sī suā beni-
ficiorūdīcūtia concēsa qācūq̄ formābad hoc libere & mi-
sericordīdīcūtia vīta grām sempitēnāz & sempitē-
ne sīt inutius: posset non coſſerere ipsē em̄ est cīt cīt nūl
lus dicere potest: cur ita facias: qācūq̄ facere potest
faciendo iusta funt: & iusta sic ea facit. Item est cōſide-
randū q̄ in p̄iatīs dicitur q̄ sit fīmo de grā & charita
te sumunt illa nōla absolute/ vt supponit p̄o qualita
te certa: nō cōnotādo quācūq̄ gratificationē vīle
ad vitam acceptationē nam accipido ea cōnotatiue
verus effet dicer. Quicūq̄ habet in se charitatē aut
grām est accept̄: advit̄: patet ex cōnotatio termini
Item articulo tertio effit dubius p̄imū. Cū nō possit
fieri trāitus de cōtradictorio in cōtradictoriū sine
mutatione: et aliq̄ nūc est acceptus deo qui paus
nō fuit accept̄: sī nō effit mutatione alīq̄ in illo nō acce-
pt̄: ergo effit necessario in deo: quod est impossibile.
Ed istud dubium responder doctor: in secundo q̄stione
vītima iurta finem ostendens illud cōmūne dictum
(sanctus de cōtradictorio in cōtradictoriū nō fit si
ne alīq̄ mutatione) habet iustitā. Si nec motus nec
tempus nec mutatione effet: sed solus deus crēas vītū
angelum: tunc hec iam est vera. Angelus creatur: et
paus nō fuit vera. Sic deus posset acceptare ange-
lum: & post cūdēm deaceppare: sine omni demerito
sui vel alteri: & sine omni mutatione actuali: sī nō si-
ne omni mutatione potentiali: fatēc̄ in alio: q̄ si suffit
alīq̄ successio in angelo vel in alio: tūc amb̄ extrema
vītū cōtradictoriū nō posſent vītā p̄ti filiū successio
nis coextērē: sī necessario vītū extreū coextē-
retvī p̄ti successiōis: salutē extreū altari p̄ti: tūc
angeli vīe effet mutarū: si in vīl in alio. Lēdēz mentē
bz doctor bz. tūc: q̄i vīl clara dicit. Trāitus q̄s
posse fieri ppter solā tīps mutationēr vītactualē &
de facto sī tīps effet: vel sī tīps nō effet/ nec motus/ nec mu-
tatione: sīc fōet talis trāitus de cōdictorio in cōdictoriū
pter trāitus tīps possibile: q̄ si p̄ta effet vītū
cōtradictoriū p̄ficaret in vītā p̄te tīps: alīz in
alia p̄te tīps. Itaḡ ad dubiuſtō p̄st doc: & alios
rūdēf: q̄ mutatio q̄ regredit ad trāitus cōdictorio: al-
iquā sit in alīq̄ extreū cōdictorio ad bonū intellectū: vt
cī alīq̄ fit de nō calido calidū. Aliq̄ in alīq̄ extreū
fēco: vt aliq̄ effit alīcū dexter: & postea nō dexter: nō
pter mutationē fulū/ fūlār̄. Itē si ad p̄cas alīcū
sc̄ti deo aiabūs in purgatoriū remittit penit. Aliq̄ in
solo tīps si futurū q̄ flowerū nūc valens. xviii. soli-
dos p̄tē mēles valent. xxi. tūc flowerū nūc nō valent.

xxv. et post menses valet. xxy. ppter solū tēporis lapsū de hoc infra in. iii. disti. xxi. q. 45. Et ppter hoc ad p-
positū dicit q̄ libet illorum modō potest hic fieri
mutatio; q̄ potell de ordinare q̄ h̄is aliquem actū
moraliter virtuosus habebit vitam eternā. Et q̄ exten-
sionē in tali tpe vel loco habeat vita eternā. Et oī
h̄is modis fit mutatio; non aut ppter hoc oportet po-
nere aliquā pōtū delli necessitatem; nec oportet po-
nere obiectū aliquā distinctionē a deo imutabilē & eter-
nū / ad saluādum imutabilitatē actus diuinū; sī pa-
ter de creatione. Deus vult nūc creare nō p̄ius seu
pius no voluit; sine mutatione actus in deo. Et q̄ exten-
sionē q̄ possiblē est tradicō sucessiōnē p̄ifica-
ri abies motu locali; vt rei alicuiu no posse fe-
dere destructione rei p̄existētis. Et addit Gregorij vi
st. xxi. q. 1. ac Camera. q. ix. art. i. cuiusverificatiō
nis lapsū temporis non sit in causa; q̄uis sine lapsū
temporis actuali vel potētiali p̄tingere non possit; em
contradictria essent si versio potell ergo aliq̄is est gra-
tia deo modo p̄dicto sine mutatione locali; sine no-
ne qualitatē acquisitione vel deppositione p̄existētis.
Quis verificatiōnis lapsū temporis non est in causa
m̄i. Et vbi s. quis sine temporis lapsū actuali vel pos-
sibili illud p̄tingere no possit; vt habet docto. S. q. ii.
dist. xxi. 2. loco p̄callegato in scđo. q. viii. iuxta finē.
¶ p̄tēt erit q̄ ad contradictionēi verificatiōne q̄neq̄
sufficit mutatio in ex trinifca. Itē q̄neq̄ tempis lapsū
est in causa. Et hoc fin Camera. q̄n determinatio tē-
poris cadit sub statuto. Sic ut apud bebezoz lex erat
vt quilibet seru⁹ cōpletō anno sexto seruitutis redi-
ret ad libertatē iudeo absolu⁹ sua mutatione solo tē-
poris lapsū fieberat de seruo nō seruo; et non liber⁹
liber. De hoc lati⁹ infra di. xxy. q. ii. in doc. Et in col-
lect. p̄fici. Cleri ad hoc q̄ nunc tactū est; et habet
Greg. ixi. q̄ contradictionēi possunt sucessiōne verifica-
ri z. cuius verificatiōnis lapsū tempis nō est in cau-
sa veri vel non; ad quē intellectu⁹ explicat infra in-
di. iii. l. q. i. huius vide ad idem. Secā in centiogio
in cōclusione trix. ad ratione q̄stia; vbi late loquit de
contradictrio⁹ futurō cōtingentiū. ¶ Secūdū omni-
bus est contra primā cōclusionē rōne huius q̄ de de-
potētia ei⁹ absoluta. Si h̄ocveri esset; legēt̄ & deus
potest aliquā facere ordinare; alia facere abolute
no cōdinare; p̄tēt falsum. ḡz. Ad hoc respondet fin
doc. dñi. vi. q. i. q̄ quedā de⁹ p̄tēt facere de potētia or-
dinare; q̄ quedā de potētia absoluta. Ilesc distinctio
nō est sic intelligēda q̄ deo reali sunt duae potētiae; q̄
una sit ordinata/ alia absoluta; q̄ unica sit potētia in
deo ad extra; q̄ modo est tpe de⁹. Nec sic est si intel-
ligēda q̄ alia p̄tēt facere ordinare; et alia p̄tēt abso-
lute & inordinate; q̄ de⁹ nihil p̄tēt facere inordinate.
Sic est intelligēda q̄ posse aliquā aliquā accipit fin
leges ordinatas et iustitas a deo; tali de⁹ dī posse
facere de potētia ordinata. Alit accipit p̄tēt posse
facere de tptēt q̄o nō includit 5̄ditionē fieri; itē de⁹
ordiuit se hoc factūrū sine nōcū deus multa facere
p̄tēt q̄o nō vult facere; p̄tēt magistrū li. i. iniā dist. pli.
Et illa ut posse de potētia ordinata. ¶ Alia distinctio
p̄bat q̄ dictū salvatoris. I. iii. Risi q̄s renar̄ fuerit
ex aq̄ sp̄scō / no p̄tēt litarē regni dei. Lū enī de⁹ sit
eūlis potētiae nūc s̄p̄t; et aliquā itroterat i regnū dei
fine o baptismō; s̄p̄t de puer⁹ circūcis tpe legis
defecti; atēc habuerit vni rōnes; q̄t nūc ē possiblē.
Et illa ut posse de potētia ordinata. Fin leges tue iustitas/

Liber I

Corol. 2.

aūt oportet q̄ acceptet illa acceptatione de qua clu
stor corollariorū. **C**orollaris scđm. Deus acceptare
pot̄ ad gloriam de potestate suis absoluā: viat oīs actū
et naturā in ūsa gratificatiōe gra. **C**ontra hoc
corollariorū arguit. **A**c^r imutabilis et eternū h̄z obie-
ctū imutabile et eternū: sine cui participatio ne noua
nō pot̄ de novo trāfīre sup obiectū. **A**c^r diuine acce-
ptationis est imutabilis et eternū: ergo h̄z obiectū imu-
tabile: sine cui participatio nouat: tenet p̄ia in iis
p̄ume. **M**ātior p̄t: q̄ ac^r nō est sine obiecto: vt puta
cognitio sine cognoscibili: dilectio sine diligibili.
Alioq̄n aliud cognoscibili: dilectio et nihil cognos-
ceret et nihil diligere q̄ implicat: ergo ac^r imuta-
bilis nō est sine obiecto imutabili: alioq̄n si mutare
obiectū nō actus ac^r est sine obiecto. **E**t eodē p̄
q̄ actus eternū nō pot̄ de novo trāfīre sup obiectū si-
ne noua participatio obiecti eternū: ab hābendo no-
vum obiectū habere obiectū p̄ se mutabile: q̄ noui-
z̄dino p̄t: q̄ oīs actus dei est trāfīre deo: et ita deo
et p̄ p̄s imutabili et eternū. **T**unc vltra illud obie-
ctū nō erit alijs actus vel habet naturaliter elic-
itus: q̄ oīs talis p̄t esse deo non accepte: ergo alijs
infusis nō alijs nisi charitas: ergo. **C**ad hoc p̄t
vno modo respondeārū mātior et mātior: q̄ folūm
haberetur: q̄ actus ille imutabilis et ne-
cessario trāfīre sup obiectū: fūcū si trāfīre cōtingenter
sup obiectū: sicut actus creāti quātūm ad totū illud
quid impōnat in deo est eternū: et tñ nō habet obie-
ctū imutabile: q̄ eo ipso q̄ est obiectū creātiōis est
mutabile: et producible de nichilo et dñari est actus
eternū: et tñ nō habet obiectū imutabile: q̄ et
si eternū est quātūm ad id q̄ est in deo: nō trāfīre
necessario sup obiectū nec eternaliſ: sed cōtingent
et ex tpe: q̄ trāfīre sup obiectū nihil aliud est q̄ actua
liter creare vel dñari vbi impōstat creatura: q̄ est
cōtingens trāfīre ille est cōtingens. **C**oſequenter cō-
dit q̄ actus eternū p̄tingenter trāfīre p̄t esse sine
obiecto: q̄ id q̄ in deo est actus creāti: p̄na diuīnū
velle et eternū: sed nō eternaliſ trāfīre: q̄ deus nō
eternaliſ creat: **E**t ergo sine creābi: q̄ actu non creāt
Cet si arguit: tñ cognoscet et nichil cognoscet
et. **D**icit q̄ actus cognoscit et diliget: tunc actus trāfīre
Sed si p̄ possibile vel ip̄ possibile actu nō cognoscet
vel diligere: nō trāfīre actus nec habet obiectū.
Alter responderet ad illā mātiorē. **A**ctus eternū z̄.
Distinguērōne illius termini obiectū imutabile.
Aut intelligit de habere obiectū eternū et imutabile
in eis obiectuovel in existēta reali. **S**i p̄mo modo
vera et mātior: q̄ d̄quid p̄ certo instanti est obiectū
actu diuīni: ab etno est obiectū talis actus? **H**ā ac^r diuīnū
ne acceptantōis: et velle et p̄ certo instanti acceptare: **E**t
sicut ab etnovit deus aūt acceptare p̄ illo instanti: ita a
ab etno obiectū h̄u vel diuīni: ita nūcactū est
sine obiecto in eis obiectuovel. **S**i suo mō de obiecto
dn̄atiōis: creatiōis z̄. **S**i aut intelligit mātior de habe-
re obiectū imutabile i eis obiectuovel: id est i reali eti-
flentia: sic manifeste illi fallit: etia de actu diuīni trāfī-
re est necessario: q̄ actu diuīne cognitiōis necessario
trāfīre in eis corrigible: q̄ ab eterno cognoscit etia ne-
cessario et actualis: tñ obiectū cognitiōis diuīne non
est eternū: imutabile i eis actualis: sic de actu placē-
tie ḡnialit̄ sibi cōplacet oīs creatura p̄sibili. **E**t
non sequit: et obiectū est terminū apliatiū ad quos r̄pa. **T**u
non sequit: et obiectum: ergo a eti. **Questio. ii.**

Questio II

Vrum alijs actus volūtatis possit esse me-
ritoriū sine charitate formaliſ informate. **A**
Cesta questio depēdet a precedēte / et q̄rit
de poīe: nō fīm legē ordinata de factō / sed
de poīe absoluto. **T**uā ipugnata a doctore opti-
traria ponit fīm eiū hec p̄cō responsalis. **N**ō includit
prædictionē actū esse meritoriū sine oī habitu supra
naturaliſ formaliſ liberē: p̄ba: q̄ actū et merito: **E**t
depēdet ex sola dei gratia voluntate: sibi libere ad p̄mā
dī acceptate: nō ex q̄cōz cauſa crea: **F**ī sic dē
volūtarii: et libere acceptat ad meritū bonū motū vo-
lūtatis: q̄n elicit ab habēte charitatē: ita de potentia
sibi absoluā posset acceptare eundē motivū volūtatis/
sibi nō underet charitatē. **T**uā sic dē fine oī dono
creato alijs formiſate pot̄ ei acceptare ad vitā etiā:
ita etiā actū eiusdem de nō vītupabili. **T**uā q̄ p̄p̄ ha-
bitū nullū actus est merito: de se p̄ba: q̄ p̄p̄ habitū
p̄cile nullū actus est laudabilis: q̄ nec merito: p̄na
nota. **E**t nā p̄ba: dupl. **P**romo: q̄ nihil est merito:
nū nū si q̄ in nā potestate est: hoc est: q̄ libere et volū-
tate lūcītū aut imperatū: sed esse in nā potestate ad
agedū vel nō agedū nō est ab habitu: cū habitū sit cā
naturalis: ḡ rō merito q̄tū est ei ex p̄nī p̄cipaliter
cōsistit penes volūtatiē: q̄ est de se libera ad agendū et
nō agedū: nō penes habitu. **S**co q̄ nullū habet: q̄ minū est i
p̄tate voluntā: q̄ nec fūtū: q̄ minū est i
levitupabiliſ: ḡ nec alijs est laudabilis. **P**ropt̄: q̄ p̄na
fūtū circa id. **A**ns p̄z: q̄ nō est vīcio. **B**ille cī red
di hoīem vir p̄p̄ble: q̄ stat cū charitate quā habēs
et nō vītupabiliſ. **V**ā nulla est ip̄ possibilis neq̄ ex
pte del: neq̄ nā q̄ actū diligēti p̄p̄ se avolū-
te libere eluctū deo possit ex sua ḡfa acceptare tanq̄
merito voluntā etne: nullo habitu exīte volūtatiē. **T**uā
se q̄ corollarie: q̄ finū gra nullū? **A**ct p̄t est merito:
gra dicō: nō formaliſ volūtatiē vel aliam iformatiōē q̄
creatura est: sine gra ifcreata: q̄ est gratiosa devolū-
tati libere et mīcōdīcī actū tāgī meritoū acceptā
te. **E**t hec est rō formaliſ meritoū et nulla alia. **B**am em
exitnūtū alijs ab actu et volūtatiē eluctē posīta:
actū est merito: **E**t ea non posīta: oīb̄ altī posītis
actū nō est merito. **C**oſceres: ad actū et meritoū
req̄s integras om̄ circuitūtāp: p̄fertim vt oī di
unavolūtati p̄leat. **S**z ad hoc nō suffic̄t hō et suis nā-
lib: **G**olo. Ad actū meritoū nō op̄z et tora lex
actualis ip̄leafs: q̄ aliqd mādatū ip̄leaf vel colūlū: **L**
op̄ debiti vel sugerōtationis: et q̄ h̄ nullū mandatū
fiat trāfīre. **I**sec eti fūmariſ abbreviatio horū
q̄ p̄do tractant in questio illa. **Quello tertia.**
Vrum de factō oī actu meritoū charitas **A**
creata p̄supponat. **E**ternario articuloz: nu-
mero terminabiliſ questio. **C**irca articulū **Art. I.**
primū: q̄ q̄tio illa vñ cī p̄cedēt q̄tio lo-
quit de actu meritoū et de charitate. **A**dēdēt
hic aliud de actu meritoū. **Q**uid est i q̄ cōsūlit rō me-
riti et filia: fatē bātū. **S**z q̄ de hoc diffūt: foler tra-
ctari circa secundū sententiā. **A**nde i in dist. xxvi
scī: aliquid de hoc dīximus. **Q**uid scī est actus me-
ritoriū: in quo cōsūlit ratio meriti et quotuplex: est
meriti: et similiſ: ideo h̄c non repetit amō brevi-
tatis. **S**ecundo suppono ex dist. xxvi. secundū. quid
est gra: charitas: de eoz idēptate: diuerſitate: p̄fe-
ctione: excellētia: conditione: per totam illam diuī-
tionem. **C**ertio suppono h̄c distinctionem tacta

questione pcedenti de charitate duplicita creatura scs qvt
habet i Lle. de sum. tri. t. f. ca. c. vnico. est habitus? ita? p
est in creatura q est voluntas vivit: sine q nullus est deo gra-
tus vel acceptus; nec actus qcūq meritorum? Quarto
suppono et dicitur q. i. ar. iis. multiplicē acceptance

Art. 2. **B** necessitat. ¶ **P**ro articulo scđo est deo scđo puma
oēs act^r meritorio necessario supponit charitatem
creatā per legē dei ordinariā. probat scđo. **S**ic ac^r
meritorio^r de q̄cō principiū logi^r et meritorio^r vite
ne^r statuit aut lez nulli sine grā fata dūci apia. **L**oz. xii. Si quis loz t̄ ageloz: chari-
tate sūm non habeat factus^r ve^r et se sonat^r aut cibali-
tinēs. Et si habuero p̄petuā t̄ nouerī mysteria oiaz
oēs sc̄iāz; si habuero oēm fidē ita vt mōtes trāferā
charitatem at̄ si habuero nihil suū t̄c. Itē ad id. v. H̄a
de vita eterna. **T**ē p̄ grā dñi nři t̄p̄ credim^r sal-
uari. **A**c. xv. Et certa mīla allegari p̄t̄t̄ ei h̄o sit ac-
cept^r deo ad vitā p̄fōlida^r t̄ oē^r meritoria: n̄cē
est necessitate dītōnata: de q̄. s. q. i. dubito. b. lib. t̄b. lib. t̄b.
dono supnaturale a deo in infūsi: q̄s charitas sine grā
noia^r grā q̄ eo de^r acceptat naturālē charitas: q̄s icl-
nat ad diligēntē deū: hoc donū sola afflīctiō naturā
gratificat: t̄c acti^r et felicitati ad ipm. **I**bs. aut̄ hoc
donū infūsum inclinare p̄to et p̄cipiat ad acti^r pp̄t̄
q̄ est diligere deū: mediate illo ad cūtūlibet alteri^r
virtutis actū sicut certi habi^r ac^r situd facili^r expe-
dit^r: delectabili^r: elicit^r ac^r files illis a q̄b^r geni-
ti sūt^r inclina^r p̄ p̄t̄. **E**rb. Bona sic p̄bat fīm L̄b.
l̄bō in puris naturalib^r erit nō p̄t̄ mereri glām: ḡ
req̄is charitas. p̄na nota. **A**lis p̄bat^r q̄ meriti hois
depēdet et diuina ordītōe. **N**ula aut̄ res ex diuina
ordītōe credit^r p̄portionē lēta virtutē: q̄ ei p̄cipiū
act^r: q̄s nihil agit ultra svāfūrūtē: sedivita etia excep-
dit^r p̄portionē nature create: q̄s nec ocul^r vidit nec au-
ris audiuit: nec i cor hois ascedit q̄ p̄parauit de^r dīt^r
gētib^r fe^r. **L**oz. ii. **H**ec nulla creatura crea^r sine
dono supnaturale sufficit ad primū p̄fēctū p̄t̄ nō
debet fia fed mox: **I**llū **S**tipendia p̄t̄ mōre. **B**o.
vi. **D**ēs aut̄ peccatum^r lādā. **I**ll̄ ap̄lm̄b. v. p̄. q̄b^r p̄f̄
est ecclīsia. **I**ll̄ ecclīsia fir^r grā r̄ḡo clovera. **H**o-
tan^r dicit^r est^r b̄z legē dei ordinariā: q̄t̄ s. ofētūm et
q̄. i. t̄. b̄z. lib. nō sc̄lūt̄ p̄tradictionē sine hm̄bi ab-
bitu alīa quid^r habēt^r nō acceptare. **L**z de facto
deus nemini accepiter ad vitā: nisi cui ifundit habitū
charitatis. **I**ll̄ scđo: charitas fine q̄ impossibile
est aliisque acceptari ad vitā eternā vel actū ei^r elle
rituorū non est aliū entitas creatā. **I**ll̄ ex dictis in. q̄i
et. i. **C**oollariū fīm mḡm. Charitas q̄ merito^r di-
ligim^r deū: primū ell sp̄ificat. **N**ō sic st̄elligēdo: q̄
sp̄ifico foīam diligam^r deū: primū. **I**sc̄ enī q̄ sic
diligim^r ell act^r n̄ favolitare elicit^r. vel habebit^r
dere lic^r vel infūsum. **S**ed rō formalis p̄fēvī ac^r dī me-
rito^r: aut agēs deo charus est gratuity dei volūtūas
q̄ est sp̄ificat. **E**t si hunc intellectu habuit magister
cū dicit^r: q̄ charitas q̄ diligim^r deū: p̄t̄mū ell. **I**sc̄
rūt^r dicit^r sic saluat^r cu^r ac. **N**e cūlt^r m̄g negare q̄
fir^r illud donū q̄d ell sp̄ificat etiā aliud donū crea-
tum donec: q̄ sit habi^r inclinās ad diligēdū. **E**t illo
p̄: q̄ alter. ell. **E**t cā act^r charitati diligēdū i nobis
ve^r et s̄ charis^r deo: et alter causa^r actus credēdū
sp̄ificat: q̄ illoz ell cā fine speciali acceptatione. **N**ō
sic ac^r diligēdū q̄ charitatib^r diligim^r deū: et primū.
Pro articulo tertio dubitab^r p̄t̄ prima cōcūtōe:
p̄io autoritate: scđo rōne. Autōtōte scripture sic

D^op meret mercede eterna sine gfa; igf. **A**lis pba^f
qui merces alia debet opib^z labor^y sc̄tor^x fīm id.
paral. v. Etit merces opib^z vris. **T**ēt S^{an}t. Red-
det de^r mercede laboy sc̄tor^y suo. **T**ēt ad L^op. iif.
Uniusq^e opita mercede recipiter fīm suis laborib^z. **P**ec
merces non el nisi merces celestis. **M**it illo uerdicto.
Uerdes vris copiosa e celis. **E**tia ita sit merces ve-
cognitio: **D**icit L^u. x. Dign^z est opar^y mercede fīa. **S**ed
his et alijs multis pr^v videt q^m erces erha debet
opib^z. **S**ic merces q^m debet opib^z no^r iputat fīm gram:
ad Bonifacij. **E**t q^m opat merces no^r iputat fīm gram fī
bz debiliti: g^m merces sc̄tor^y no^r debet ex grā: pia; t^y si
logistis ac rigundo. **B**ulla merces debita op^r de-
bet ex grā. **S**ic merces sc̄tor^y è debita opib^z g^m debet ex
grā: vrlata: g^m ria no^r est necessaria. **A**ndet q^m o^r ib^y nūlī
auct. no^r excludit grā. **O**pib^z g^m debet merces: nō nūlī
opi dignos: nullū op^r è dignus mercede talis sine grā
sī illū Bonifacij. **E**t q^m opat merces debet, q^m sī lo-
quit de mercede opis seclusa grā. **L**odg em' ztra eos
q^m ex opib^z legis q^m fī salutari cōtētēbat. **G**hi vnl
vngue aplus. **E**t q^m opat opa legis sine grā: merces
no^r iputat fīm gram. **T**āta autē erha daf fīm gram: ut
postea pba^f: g^m no^r el merces opib^z legis sine grā de-
bita. **C**ontra p^rclonē arguit sc̄to z rōne. **U**eritas
fīula no^r p^rsumptuū acut merito^r fīm legē d^r ordina-
tū: g^m colo fallit. **A**lis pba^f: q^m magis meret volun-
tas actu suo ex naturalibus elicito q^m habitu charita-
tis: g^m no^r req̄rit habite. **S**ī nota: q^m hec est sola cā^rpa-
bitus charitatis: vlt ac^r voluntatis sit p^r ea meritor^r.
Alis pba^f: q^m voluntas magis meret g^m illud q^m est in
prāte e^r. **P**or q^m illud q^m nō est in p^rate. **S**ī act^r sumus
ex naturalibus elicito magis est in prāte sua q^m habet
infūl. g^m sī nota: adiutor. pba^f: q^m p^r illud q^m nō est i-
nī potestate necc laudamur necc vituperamur: q^m de-
ficit o^r voluntari^r: g^m nec meretur: q^m meret el acti-
lauabilitas. **T**ēt si req̄rit charitas infusa vel te magis
accpta devoluntate et ei^r actu vel nō. **H**o sc̄dm: q^m
sī act^r est accep^r deo ppf charitatē: charitas erit
magis accpta p^r regulā phisophi^r polier. ppf q^m q^m
vñq^r ob^r tale. z. **N**ec p^rimū: q^m si el magis accpta:
aut ppf et^r honestate naturalē vel morale. **D**o p^rimū:
q^m sic ipavoluntas in fer^r q^m libet creatura rōnalis eo q^m
est perfectior: tali habitu: est acceptio q^m mal^r p^rfectio-
p^rfecti et magis de accepto. **H**ec sc̄dm: z ppf per-
fectione moralē q^m nūlī et pfectio moralis: nūlī illū
sit in prāte ei^r q^m pfect. **H**abuit aut^r infusa non est i-
nī prāte voluntatis quā pfectit cū sit a solo deo. **C**et si di-
ceres: lūmific et^r est in prāte agētis sc̄t^r deo. **L**ōrā: nō
plus et^r illi habuit^r in prāte de q^m ipsa voluntas vlt ac^r
et^r: vlt et^r natura bñana aut angelica: tmo: q^m quecūq;
creatura: q^m in^r ditione equē cūcta sunt p^ritala nec
vñlī matus alēo. **C**si d^r q^m habuit^r ille sit i^r prāte revolu-
tio^r dispolitione p^rsto le p^rovoluntate disponere ad
ei^r suscep^rtionē. **N**ota habuit^r ille p^rōt dari alicui sine
ouia sua dispolitione p^ruavat p^rz de parvulus baptis^r sc̄t^r
H^{ec}leyat diceret: q^m p^redit sacramentū baptis^r. **L**ū
q^m sacramentū baptis^r no^r est i^r voluntate parvulus: q^m
deus potentiam suā no^r alligauit sacramentū: vlt dicit
m^r. Ideo q^m dare p^rōt sacramentū p^rēt d^r dare sine
sacramentū. **T**ēt q^m duo ac^r p^rst etiudē rōntē q^m
neuter bz circūlantia malā: fīvus el^r acceptus duo
etia^r atius: cū nulla sit re diuerisat^r: sed act^r elic^r
p^roff charitatē infūlantia cuiudē rōntē cum eo q^m an-
te charitatē elic^r est. **I**stut si vñlī ell^r accept^r etiudē

Liber

ali⁹. pia nota cū maiori dñino p; qz act⁹ generati⁹ habit⁹: est cuiusdē rōntis cū actu electo p habit⁹ alio-
quin p eū habit⁹ nō augmētare: p; qz enī augmēta⁹ p que generat⁹. Itē ois actus qz est merito⁹ cū aliquā circūstātiā: nec de se est laudabilis nec vituperabili⁹: etiā est merito⁹ sine illa circūstātiā. Sed actu⁹ aliqz cū charitatē (puta diligēti dñi) est merito⁹: ut illa circūstātiā: cū charitas infusa de fe nō est laudabilis: ergo sine ea adhuc est merito⁹: pia et i Da-
ri, dñi sacerdos p; qz circūstātiā qd se nec illa laudabilis nec vituperabilis nō facit actu⁹ merito⁹ nec demerito⁹: itē cū maxime laudabile sit actu⁹ esse meritoriu⁹. Mē-
nino p; qz pma est pculio pia: plo fca sc̄z g chari-
tas de le nō sit de laudabilis. pbaob: qz null⁹ pabi-
tus est de se laudabilis: qd probat qz nō acq̄s⁹: ergo
multom⁹ infusus: qz mūn⁹ b̄z de voluntario qz qd de
actib⁹ liber⁹ elicit⁹ ei⁹ acq̄s⁹. Qz vero acq̄s⁹ nō sit
de se laudabilis nec vituperabilis. pbaob: qz qlibet
indifferet flare pōt cū dei amicitia cōdot. Hā si alii
quiescōtis repēt̄ cōuerterit: sit de inimico amic⁹:
non statim corripunt⁹ hab⁹ vicioſi acti⁹: qz adhuc
post cōuerterem⁹ sentit se magis inclinari ad priores
actus vicioſos donec p oppolitos hab⁹ virtuoſos
(qz exercti⁹ bono⁹ actu⁹ acq̄s⁹) corripūt̄. Sic
li multas hā virtutes incidunt in mortale fit inimic⁹:
dei: tñ non statim corripunt⁹ hab⁹ virtutē.

Rota bñ.

¶ plo solutione illaz rōnti. Rota qz l ad meritorumite ete-
ne de codigno plaro de facto reqr̄nt: vt plo m̄. plo
xviii. plo qz libere elicit⁹: p̄m inclinationē gr̄z p
hoc cōdignū pmo: et acceptu⁹ a deo liberaliter ad
hmo pmo: in illud vittimū eti principale in rōne me-
riti qd lox pte linea alijs act⁹ est merito⁹: cōplo dia-
gno pmo. Hō nō ep̄t̄te ls actus libere elicit⁹: et
p̄m inclinationē charitatis gr̄z: nō est merito⁹ nec co-
dignitas. qz null⁹ act⁹ quātūc⁹ libere elicit⁹: etiā
cū qd qd creaſe fine gr̄z: fine charitate etielsen
tialiter merito⁹: sed ex sola liberali acceptance de-
vina: tñ p̄ce ex sola gr̄a icreata vt patuit. q. i. q.
presenti pculio. ls aut de facto reqr̄t̄ charitas
infusa: qd ipsa gr̄a etiex sola misericordia ordinarie
divina. Adhuc autē enī deue sevile oī qd decreuit ac-
ceptare ad gitas: p̄ter hinc om̄t̄: qd est gr̄a p̄fici-
et ad bonū libere eliciēt̄ pparat⁹ adiuuat⁹: qz g chari-
tas reqr̄t̄ nō est ppter pfectiōne charitatis: sed ppter
bñplacitū dei: tñ sue benignissime voluntatis. Per hoc
ad pma rōne pot̄ dici bñceut⁹ voluntas no magis
meret⁹ p hoc vel illud acceptat⁹ a deo: Et qd deus decreuit nōlē aliquē actu⁹ accepta-
re: nisi illud qd elicit⁹ ab hinc charitatis p̄m eti inclinatio-
ne deo ex hoc p̄fici est magis merito⁹: tñ nō ex qd
est in pte sua. Nec sequit⁹. Hō laudamur: g nō mere-
mur: qz laus ppter deo debet a qd est oē bonū merito⁹
nōlē. Aug. ad Scti p̄s byter. Lū coronat de me-
rita nō ambil altud coronat qd munera sua. Abagis g
merito⁹ est: qd ē a deo ad reddēt̄ opant⁹ magis acce-
ptum qd est in pte sua aut libere elicit⁹. Ad fc̄s
vt: qd deus ne acceptat opus m̄: qd charitas magis
acceptat: sed qd ita placuit. Et sic regula philosophi
non h̄c loci. Quia intelligit: qd aliquē est tale pto
pter aliud eti ale pfecti⁹. Ad tertium: admisit⁹ qz
actus merito⁹: nō merito⁹ possum eiudicēt̄ esse rō-
nis essentialis: sed non accidens. Et tamen rō di-
ueritatis sola diuinā voluntas dei sic ordinantis.

Ad quartū negat⁹ maior. Ad pbatōne cōcedit⁹ qz

circūstātiā talis erit vñ natura propria nō facit actu⁹
merito⁹: qz ex ordinatiōne diuinā: qz cōfūcūm⁹ eset
laudabilis ex: lesi a deo nō ordinare ad p̄tēmū
faceret actu⁹ meritoriu⁹. ¶ Scto dubitat. Si etiē p̄tē
nōda charitas infusa: maxime vt etē ratio acceptati⁹
(actu⁹ ad p̄mū) volūtati diuī: s̄z hoc nō: g. pia nota.
Abdator p; qz nō videt alia rō ponēti charitatē infu-
sa: Abdutor pbaob: qz nōb̄l creatūr pōt̄ cū rō act⁹ diuī:
ni. Nec i se nēc vt rēdit̄ i tale obiectū. Quia act⁹ diuī
nus est eti⁹ et imutabilis. Dis creatura tpaſis et mu-
tabilis est p̄tē. Sed mutabilis nō pōt̄ eti⁹ rō imu-
tabilis: qz tūc aliquē est tāle abs⁹ rōne eti⁹ effendi: qd
est ipsoſibile. Tēcē circūcripto oī dono supnaturālē
distinguere int̄ amicū et imitūcū inimic⁹ dicat: in q
est pccāt̄ nō detet̄: ita offensia dei: et amic⁹ nō est
offensa. Ante autē collationē dom⁹ supnaturālē pōt̄ ii
mico dimitti⁹ offensa. Hō enī necesse est i dimitti⁹ of-
fensa p nō iputationē ad penā: qz addat⁹ doni eti⁹ qd fuit
inimic⁹. Hic autē charitas pot̄ diligēt̄ inter filios
regni carceris p̄ Aug. ¶ Itē si ponit⁹ charitas ma-
xime inclinādō potēt̄ coauēt̄ merito⁹: s̄z hoc nō:
Abdutor pbaob: qz vel vt cā principalis: vel mur⁹ p̄unci-
pales. Hō fēcōm̄qz p̄ncipalē cā bonoz merito⁹:
et gr̄a: vt dicit magister dist̄. xxiij. sc̄t. Ad quā p̄olū
tas p̄z se p̄ pedilex̄ nō pia: cōcomitās nō ducent̄: vt
dicit Aug. ad Bonifacii papā. Si autē p̄cipitalis: qz
cū inclinār naturalē non liber⁹ sicut oī hab̄t⁹: s̄z qd
act⁹ merito⁹ nō est liber⁹ i poteſtate voluntatis fed
naturalē. qz pia: qz effect⁹: seq̄ cōditionē caue p̄ci-
pales. ¶ Ad illa rīdet̄. Ad pma vñ: qz charitas nō
est rō acceptati⁹ necessaria vt paruit. q. i. q. Sed pōt̄
dici rō acceptati⁹: ex libera ordinatiōne diuina: ad h̄c
intellectu⁹: qz ordinavit⁹ de⁹ nō acceptare actu⁹ nūli⁹ ex
charitatis inclināt̄ voluntate elicit⁹. Et illi mō nūli⁹
p̄pber aliqd creatūr eti⁹ rōne acceptati⁹ deo eti⁹ act⁹
diuī. Ad fc̄m̄ vñ: qz pōt̄ distinguī int̄ amic⁹ et
inimic⁹ fine charitate. Nec ppter hoc reqr̄t̄ charitas:
ppter ordinatiōne diuina lepe dicit⁹. ¶ Distinguēt̄ p̄o:
filios regni: cōfēt̄ charitatis eti⁹ diuina ordinatiōne.
¶ Ad tertium vñ: qz in actu merito⁹ duo est atredere:
tñ substantia act⁹: et rōne meriti. Quantū ad substan-
tia eti⁹ p̄ncipalē voluntate libere p̄ducēt̄. Quantū
ad rōne meriti eti⁹ p̄ncipalē charitate ex diuinā or-
dinatiōne: p̄ncipalissime tñ eti⁹ deo libere accep-
tate. ¶ Tertio dubitat: hō naturalē ordiāt̄ ad brū-
dīmē tñqz ad finē: qz pōt̄ cā naturalē act⁹: p̄seq̄:
qz p̄s fine dono supnaturālē pia pbaob: qz natura n̄
h̄i agit frustra: nec deficit̄ i necessarijs. iii. de ala. De
ficeret autē si ad iā qd ordiāt̄ p̄ducēt̄ nō posset. Aſis
pbaob: qz hō naturalē appetit̄ binūdīmē rānē fine p̄m
vñ Aug. xiiij. de tri. Boe. vii. de pſol. Ad illud autē
ordiāt̄ naturalē qd pōt̄ naturalē cōled̄. ¶ Itē chari-
tas ipēt̄ merito⁹: nō reqr̄t̄. Aſis pbaob: qz qd aliquē
est magis debet⁹ eo min⁹: meret⁹: qz exsiste⁹ charitate
bon⁹ act⁹ est magis debet⁹: p̄m illud Greg. Dūm cre-
scunt dona: rōne eti⁹ creſt̄ donoz. ¶ Itē qd opus
est magis laboriſum eo magis merito⁹: sed chari-
tas facit opus min⁹ laboriſum: qz p̄m Aug. Dūm
seua: lenia: t̄ ppe nulla facit charitas: ita facit min⁹
merito⁹. ¶ Itē merito⁹ aſcribit̄ eti⁹ act⁹ fidei pa-
tieſtē: fortitudinis: zc. iſcripturis: qz nō ſoli charita-
ti. ¶ Ad pma vñ: hō naturalē ordiāt̄ ad fine bea-
tritudine: nō m̄ ad coequendū p media tr̄m naturalis
Hec ideo deficit̄ natura i necessarijs: qz necessaria s.

Distinction

XVII

Questio III

dono supernaturali per feruntur. Sicut dispositio embrio humane non est fructu nec deficiens; cuncte non attinat forma intellectus in materia embionis, plicandam. Nec ad illius terminum ordinata p tot naturali conquegat. Hoc ha faciebat qm se in effi natura disponit ad gr. 3 supernaturale. Ad scdm d: q: ac? magis debito? non est min? meritio?; maxime qm cui maiori debito flat non du dignitas ac? et ipso loco. Et si debiti non minuit rone meritio?; qm non min? est meritorio obferentio pcepto? p charitate obediencia? q: ac? supererogatio?; p pter q doc. dicit. Atcui cuvto factu esse magis meritorio? q si sinefato fiat. Ad tertiu de ope labioribus disquisit: qm qm op? est magis laboriosus ex i?o ope qui arduit a aliquantum excedere virutes naturales. Blo mo? de laboriux pff opanties defecti pff que magis laboat. Et ista labioribus minus minut merito? s?ia augerat ad illa pinorum charitas quia facti aggredit arduita. De hoc di. xxi. scdm lati? habet. Beatus merito non conseruat labo?; sed pfectuonem charitatis intencionis ac? Ad qrtu? q merito attribut? actib? aliam virtutum inquit fuit formata charitate: q non alias ve?er anostolum. Et. scdm. iii. Quarto quartu?

qđ acqrſit ſit maꝝ qđ forma qđ p̄eſtit. S̄ hoc toti no
put p̄t ſicut neſt illō qđ acqrſit. Nec etiā alia forma
coſt: qđ nulla talis eft nifi ſignū ſed nullus p̄dicatuſ ſi
de cō: nifi coenueat illi p̄ alia ſingulari. **[Vita cō
cluſio:]** Subiecto forme no augmentaſit. qđ l3 bō piaſ ſit
min⁹ char⁹ poſte magis cpar⁹: m̄ p̄t hoc bō non
augmentaſit. qđ charitas: vñ denotaſit magis vñ min⁹ cha
ras. **[Sexta p̄cō: ſim cōm modū loquendi: forma
augmentaſit, pbaf: qđ aliꝝ augmeſtaſ ſim oꝝ: t̄ nō ſub
tecti: qđ forma l3 aſt cōm modū loquendi h̄ic iſteſſe:
forma augmentaſit. Ialꝝ forma i alia ſubiecto p̄i
mo eſt min⁹: poſte in eſde ſubiecto eſt forma alia
alia euilde rōnia matio ſine iterruptiō: vel eſt eſt ſub
tecti ſim poterīa diuina: ſi ſim iterruptiō: qđ ſi heret
iterruptiō: nō eſt vñ mor⁹ h̄i ples. ſi ſub illo intelle
ci ſequētes qđ ſtūces tracabunt: qđ h̄i ſtūcabit: quo
fiat augmentatio. Et illo ſed: qđ l3 forma augmentaſit:
nō t̄ mouet h̄i ſubiecti eſt moueat: qđ mor⁹ dicit ſuc
ceſſionem. Augmentatio autem forme ſi eſt hic fit ſerimo qđ
eſt charitas: fit in inſtāti. Itē moueri capiſ p̄ eſt ſubie
ctuo mor⁹ nec augmentari (yt niū de augmentacioſ lo
quimur) eſt iſter: ad moueri. Nec h̄i ſtūcabit augmentatio ē**

Verum charitas posit angeli. **C**redo articulo primo q. hui^o parvum iuppono p. intel lectu termino & p. invenitabile doc. intelligit id est qd' intellibile. **D**icit ad augmentatio ne subtilitatei aut quia tantissima malis impli ad possumit; sed tñ augmentatio ne virtutis et perfectionis. **E**t quis varie fuit opt. de tñ omo augmentatio ne quo fat: sequitur op. de eoz et tñ et ceteri p. additione gradus ad gradum in eadē p. subiecti penetratio sumul exsilen tium euclidie rōm. numero tñ differētū p. quā totū sit mai⁹ pfectio et vel incētū. **E**t quis in sc̄lūione hui⁹ questionis vñ et q. charitas angeat oēs ad caput ppter auctoritatē scripture. **S**ecundū modo augmentatio ne de quo in seq̄ntib⁹ q̄stionib⁹ vidēbitur erit. In hac vero questione doc. principali inuestigat quātū ad logicā quæ proponeb⁹ veniat cōcedētē t̄ q̄ negātē. **A**loran dñi iuḡ sc̄lo: qd' additio recipit magis vel min⁹ duplicitate accipit. **U**nū mo reat: sic el recipit in se ipsefue fo ma magis min⁹ int̄elam. **A**lio mō denotatio et fuit quādā sumitudo et p̄ficationē qd' de ipso magis et min⁹ p̄dicat. **P**ro articulo sc̄do el cōclūto pma Lapedio magis et min⁹ primo mo: nulla forma sūcipt magis min⁹: p̄s: forma accidētaria nibil recipit in se: qd' accidētaria nō est accidētis. **S**ecundū forma subtilitatei sc̄z intellēctu. **C**ontra cōclūto: capiēdo magis min⁹ populi. Ita modo Nulla forma sūcipt magis et min⁹ p̄s: qd' vna charitas nō est magis charitas qd' alia. **T**ertia cōclūto ipso p̄pote forma sūcipt magis et min⁹: ut valet tri: vna forma est maior vel minor alia intellēctu. **V**erna forma est maior: forma: vna forma est minor forma. **I**ta ita bū confundit intel lectu: ita p̄dicta cōcedēta est. forma sūcipt magis et min⁹ in sensu copulatio nō copulato: qd' vna et eadem forma nō est maior et minor. Alter in sensu ligato p̄t etia p̄pote forma concedi sci: fcs de illo termino forma p̄dictat magis et min⁹ copulatiq; illa est vera: forma recipit magis et forma recipit minor nō devinat: sed de duabus formis. **Q**uartā cōclūto est et falsa de virtute sermonis. **F**orma augmen tata p̄s: qd' nulla forma ē p̄pote minor: postea maior: qd' nec illud qd' sūcipt augmen tationē nec illud qd' acq̄si tio et augmen tationē. **L**e 3 rōmū resultatis ex p̄dictat: illa

Liber

I

ginant alij fieri augmentatione intensiu solu recessu a non gradu. Et istud a diversis varie assignat. Nam quidam dicit: q̄ intell̄o fit q̄ depuratione alicui forma suo contrario. Alij q̄ fit q̄ maiore radicatione in suo subiecto. Ita q̄ fm̄ istos contingit eadē formā penitus inuariata fm̄ suā essentia: aliqd subiectū min⁹ intensē denolare: postea magis: et similē contra. Sed ista opinio nō est vera: vt habet declarari in philosophia

⁴ et. Quarto notādū: q̄ augmentationē tā intensiu q̄ extē sua duplicitē pōt̄ imaginari fieri. Uno modo subiectū si ue in instāti: sicut si sol aut aliud luminosū crearet in instāti in medio dyaphono: p̄ postea aliquod aliud crea re in eodē medio in instāti. Pz: q̄ heret ibi augmentationē luminis tā extēsua q̄ intēsua in illo scđo in instāti. Alio modo pōt̄ imaginari talis augmentationē fieri nō in instāti: sed successiue p̄tinē: tā fm̄ extēsionē q̄ fm̄ extēsionē. Ita q̄ data aliq̄ forma: et calidiorē: verbi est dicere q̄ ante qualibet partē illi⁹ caliditatis: p̄t̄ q̄ p̄t̄ ei⁹ medietas p̄s extēsionē q̄ illa tota pars

⁵ Et sic fit successiue extēsionē. q̄ p̄ declaratione isto p̄p̄ es hic yiedū: q̄d est aliqd tā fieri in instāti. Bifidus dñs Lame. q̄. primi. aliqd tā fieri in instāti: q̄ nulla el⁹ pars p̄t̄ antēcē illud ester. Et quo sequit: q̄ nō stat aliqd idem sibi fieri: illud nō fieri in instāti. Pz: q̄ nichil erit p̄m p̄nū: cū ipm carcat p̄t̄ in instāti.

⁶ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ Ut notādū q̄ augmentationē p̄tinū pōt̄ dupl̄ fieri. Uno modo pōt̄ fieri contineat successiue. Alio modo continet p̄manet. Et hoc dupl̄: q̄ duplex est contineat: q̄ conti nūm successiū: p̄tinū p̄manens. Quid aut aliqd continuat successiue augeri: q̄n in q̄libet instāti posse rōt̄ est magis intēlū vel magis extētū q̄ in aliqd priori. Ita q̄ nō est dare aliqd rōt̄ in augmentatione hec p̄tinū q̄ in tōto illud sit equaliter inētūm vel extē sum in liber pte. ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ⁹⁹⁹

maret panē. ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²

Liber

I

tas dñi. Prima pars p*3* ex pp*nib⁹* p*3* scda. Secunda pars pb*3*: q*d*eus n*o* aut*er* dona sua n*o* r*ati* crea*tura* i*m*e*n*em*erito* er*it*. *E*l ergo demer*et* p*p*ct*m* mo*re* t*a* e*z* n*o* dimin*uit*; sed o*li* tol*li* charitas. *E*l p*p*ct*m* veniale: hoc improbat*ur* est. *[E]l* *l*oc*u*lio scda i*3* charitas qu*at*u*ri* ad fu*s* sub*st*itu*ti* n*o* dimin*uit* t*ri* fer*uo* e*z* p*p*ct*m*veniale 2*mil*ion*s* om*ni*mission*s* rem*itt*itur. *P*roba*bi*l*is* scda p*te* q*at*u*ri* ad p*c*t*m* 2*mil*ion*s*: q*d* act*s* opp*o*lit*s* gener*at* habit*s* p*o*posit*s* ip*se* di*u*nt conatus pot*er*it*ur*: q*d* n*o* it*a* fer*uo* ex*er*at*ur* in ac*t*: opp*o*lit*s* ac*r* p*p*ct*m*veniale: *[I]* s*int* c*u* charitas: *i*cl*u*nat*ur* ad op*o*lit*u* al*iq* m*o* act*s* charitatis c*u* ab illo def*ini*uit: ergo p*3* minor: q*d* p*f*req*ui*ta*ti* a*u* t*ri*veniali g*ra*uit*ur* habit*s*: p*p*ct*m*veniales: *i*cl*u*na*ti* pot*er*it*ur* ad similes ac*t*: *E*ta rem*itt* fer*uo* s*ue* conatus: ad ac*t* charitatis q*d* ali*o* m*o* rep*ugn*at*ur* act*s* veniali*z*: *Q*u*at*u*ri* ad p*c*t*m* om*ni*mission*s*: q*d* p*neglig*at*ur* act*s* charitatis it*a* rem*itt* fer*uo*: s*ic* p*f*req*ui*ta*ti* aug*er*. *E*t l*ice* d*t* u*er*li du*er*u*m* mode not*ific*er*ur* fer*uo* charitatis p*o*nt*u*tu*m* d*icit* q*d* fer*uo* charitatis est p*ro*p*ri*tu*m* le*u* co*n*atu*m* vol*on*ia*z* ad act*s* charitatis i*l*ic*u*di*u*: q*d* p*est* fe*p* habit*s* charit*s* ac*q*ut*iu* ex*er* ac*t*: p*f*req*ui*ta*ti*: *H*oc est fer*uo*: charit*s*: f*uppon*it*ur* act*s* charitatis fer*uo* liter*s*: p*notad* o*vol*unt*ari* p*ro*mitt*u*tu*m* e*z* facilit*at* em*er* inclination*s* habit*s*: charitatis ac*q*ut*iu*: p*ueni*tem*z* h*om*i*ni* fer*uo* *z* veniale minuit*ur*. *D*u*o* c*re*nu*li* p*mit* i*ti*: gener*at* in hole habit*s*: opp*o*lit*s* act*s* charitatis p*q*vol*on*ia*z* conat*s*: seu p*ri* p*ro*mitt*u*tu*m* tol*li* fe*p* rem*itt*ut*ur*. *E*t p*c*t*o*vero*z* om*ni*mission*s* ac*t* bon*s* neg*lig*unt*ur*: *Ex* p*legi* no*g*ign*u* habit*s*: p*ro*mitt*u*tu*m* pot*er*ia*z* quib*s* no*gen*it*u* pot*er*ia*z* n*o* fac*tu*at*ur* ad op*3*: *S*te*v*er*il* der*s* fol*er* in i*ij*: p*ate*bit*ur*: *[I]* p*ixi* q*o*, q*o*, hab*o*! fr*ui*us fine ac*q*ut*iu* no*l*ic*u*nt*ur*: ve*l* et i*mult* op*in*io*z*. *L*ig*u* *z* tales ac*q*ut*iu* habit*s* no*g*ign*u*nt*ur*: pot*er*ia*z* n*o* actu*at* ad op*us*: p*fol* i*l*ic*u*nt*ur* inf*u*l*u* i*z*: *Q*u*at*u*ri* aut*er* p*f*req*ui*ta*ti* bon*s* actu*at* i*u*act*s*. *E*t e*z* e*z* om*ni*mission*s*: vel op*o*pol*u*tu*m* actu*at* c*o*m*mis*si*on*e rem*itt*ut*ur* fe*p* coll*u*nt*ur*. *S*ed dice*re*: s*int* du*o* hab*en*tes equal*e* charitatis quo*u* en*us* habeat p*p*ct*m* veniale: alter*n*o. *I*lli qui veniali pec*ca*uit*ur* n*o* est it*a* charus de*o* s*ic* n*o* pe*cc*au*ti*t*ur*: cu*ip*e pun*ici*. *H*ec statim ex*ol*at*ur* si*m*ou*z*: s*ic* alter*n*o b*h*u*o* p*p*ct*m*veniale: ergo p*p*ct*m* veniale minuit*ur* charitatem. *C*o*nt*er*ea* si*p*ct*m* veniale minuit*ur* fer*uo*: *z* cu*ip* fer*uo* n*o* fit*infinit*^u: pos*et* tu*al*iq*s* multiplicare venia*lia* *z* fer*uo* o*li* tol*li* *z* charitatis. *E*t sic i*h*er*it* e*z* charitatis sine fer*uo*. *C*ad p*am*u*li* ve*l* q*o* illi duo i*casu* sunt eq*d* char*s* de*o*: q*d* eq*accept* ad vita etern*a*. *E*t ad equal*e* prem*iu* vita etern*a* *H*ec ob*li*hat*ur* p*un*it*io*n*u*^u i*n* pur*ga*to*u*: q*d* illi n*o* i*ll* er*it* ex*o*do p*un*it*io*n*u* n*o* ac*ce*pt*iu*nis p*un*it*io*n*u*: *N*on*li* p*ri* fil*u* q*d* magis dilig*it*: ad mai*or* her*edit*at*s* ac*ce*pt*iu* magis punt*u*. *E*t si*p*nt*u* magna charitatis pe*cc*af*ter*vent*ur*: b*is* mod*ic* n*o* p*am*^u *z* magis ac*ce*pt*iu*: ad mar*p*am*u* i*z* esset pu*ni*ed*u*: *n*o sc*ds*. *C*ad scda i*z*: *g* i*st*elli*go* p*fer*uo *z* charitatis p*ro*mitt*u*tu*m* fu*s* conatus ad act*s* charitatis el*ic*idi*u*: q*d* i*l*ic*u* p*hab*it*s* ac*q*ut*iu*. *S*ed i*l*ic*u* *z* pos*et* tot*z* fer*uo* tol*li* p*ch*u*ta*nt*ur* p*co*p*er* venia*lia*: om*ni*mission*s* act*s* i*char*itatis i*tegr*a*ti*: q*d* a*du*bc pos*et* i*ac*mer*ito*los qu*at*u*ri* *z* fe*p* le*u*pc*o*. *E*l hos ei*z* sol*a* charitatis (*v* i*aliq* vol*on*): *q* lib*o* arbit*ri* sc*ds*: *z* n*o* it*a* fac*tu*at*ur*: p*mp*ter*z* exped*it*: s*ic* i*u*fr*ui*ta*ti* ba*bi*ut*s* ac*q*ut*iu*. *L*ene*do* q*d* hab*o*! inf*u*l*u*: fine ac*q*ut*iu* cl*u*mer*u* pot*er*ia*z*: *de* i*u*inf*u*l*u* dist*xxii*: q*d* i*in* tert*io*. *T*e

nédo autem oppositū s. q̄ habitus ^{infusus} nō inclinet sine
acq̄uisito sec̄ dicitur: si enī manū charitatis nō pōt i
actū ex defectu habitū acq̄redit. ¶ Et si q̄s arguit
re de actuitate charitatis pōt distinguat de noī acti
vitatis: an cōnotet actualē tēdēntiā vel potētiā foli
lū sī. sicut cōnotet foler de inclinatione habitus: de q̄ latius
vide dist. xxiij. q. 4. t̄s. du. l. Et pōt hoc tomentum re
spōso. Gal. al. ad hoc dubium dicta Lameracis. q. ix.
art. iii. & Biegos. q. v. art. iii. Quæstio quinqua
autem cōcernit cōtrariā posse

Sappoito q̄ charitas augmentari possit. **A**
Utrū charitas p̄terf̄s maneat i fine aug-
mentatiōis. Recitant̄ ipugnanc̄ a doc. op̄i.
Sorribet q̄libet.vii,q̄.vii. **S**co. q̄.iiij. dist.
ub̄ dimisus est sc̄to r̄f̄salis. In augmen- **L**oncio,

q̄litas p̄cedes non corripit; si manet
dabat; q; si in augmentatio chartans p̄cedes corri-
pet et noua sequerit sequentia multa inconvenientia.
¶ p̄sum q̄ finite forme q̄nū nulla est per alterum
in hne augmentatio effent actualiter praesente; q; q̄li
est instat; et noua forma accidentalis. Sunt autem in-
stata; ¶ Scđm; q̄ rei phantasiā datur vltimū ut
est noua q̄litas; q; in q̄libet instatā augmentatio
est sacerdotiū genita/ fuit tñ in infinito. Et p̄ oīs illis
instas est p̄sum et vltimū ē illi⁹ infinito. ¶ Certe⁹
de⁹ posset facere infinita in actu sumul qd̄ opinates
est invenire in actu sumul qd̄ inveniatis.

negat: probatio: qd oem r̄ pdicuta cā naturali de' p̄t pferuare dtr actio creature / s̄ forme in augmētatio: produce sum infinite. Nec h̄c instatia lo cū i partib⁹ p̄mit: qd ille pres nō sum p̄m se totas d̄ stutce. **Quarta**/ incōuenient: qd tūcūm cōtrarioz effe p se cōtrari: puta in remulatio caloris: frigidi tas remittēt effe p se causa caloris: qd p qibet unta t̄ remulatio generat nouis calorib⁹: mino: a cā remittē t̄ est frigidit: qd a nulla alia cā nisi dicere a cauſa inuerſali: qd nūp̄ effe: qd r̄nversalit agit p̄m exige t̄caus p̄cularis: nec celū cum frigido pducit calo: **Quintu** qd qūitas in fine augmētatio non eet pfectio aliud pcedet: cui nulla forma sit pfectio: aliud eiusdē rōne: nisi p̄f māioz̄ pluralitate partuz̄ eiusdē quātitatis: s̄ in augmētatione qibet formarū est simplex: nullas habet pres itērionales: qd si habeat plurales esse illi sufficiet induceret: s̄ illi pcedēs

ret plures pess illa succelue panceret; ita pess
pars maneret sū sequente. **C**ontra q̄ id ellet cū co-
rruptionē generatiois q̄litatis eiusdem rōnia. Nā gene-
ratio posteriorē corrupserit pess; q̄ in sume eiusdem rō-
nia. **C**lēt q̄t. In augmentatione charitatis cū solū
morale p̄ctui repugnat charitati paois. **C**lēt q̄ precedet p-
tuit qd corrupat charitatem paois. **C**lēt augmentatione
charitatis q̄ decē act⁹ meritorios; stat decūmū actū eē
min⁹ p̄fectū aliq̄ paois tūc charitas in fine manus eēt
p̄fectio; p̄cedere; ita nō augmētare; s̄ p̄sumueret.
Nā q̄libet act⁹ p̄ducit habitū s̄m mēlūr à sue p̄fectio-
ni. P̄fectio p̄fectio et c. **S**ic dicit. Lermīnoz
tus sunt incōpossibiles; s̄m sunt augmentationes sūt q̄li-
tas minoꝝ q̄ q̄litas maioꝝ; s̄t incōpossibiles. Bilio
Lermīnoꝝ p̄ se moꝝ fuit incōpossibiles; sed h̄i sunt nō
else; q̄ else eiusdem forme. Qualitas doꝝ p̄ficiens; nec est
subiectū nec finis; sed est aliud p̄ficiens vniendū cū
termino a q̄. **C**orollariū. Nā semp generatiois vniendū cū
est corruptionē alteri; sed q̄n̄ generatio cū abiectiō
charitatis vel repugnat. **S**co seqt̄ q̄ in eodē shant
maior̄ minoꝝ charitas; hoc est tūc remissio; remissio; q̄
s̄a t̄z. H̄i in ideo id est magis et min⁹ incōsum;

Distinctio XVII

quia pars & totū. Nec tū ideo idē est magis & min⁹ f-
tensus: q̄ neq̄ ps̄ filiatitatis neq̄ tota / neq̄ subiectum
t̄a magis & min⁹ tale a parte/ sed a tota qualitate. Et
magis minus sunt traria. i. denotatiōes ſt̄e: no-
cum ſt̄e: i. repugnātes: q̄ maior: minor: illas flant
limus hoc eſt ſummarius illorū: que per doc̄. habent in
i. iſa. latere laetus in doc̄.

Vtrum i augmentatione siue intellēcio chartar aliquid realiter differet a priori sibi adveniat. **D**ic oportet recitat opt. de intellēcio foiam; quaz vna est facti sp̄o, paim fidei q. ut q. **A**lta liberici ganda. tñm. q̄li et cas in sufficiētis ordit. **T**unc deniq̄ vocabulo augmentatio: vt supra p intentio more folto forte tunc ipsa ita habuit. p intentio more folto forte tunc ipsa ponet actio risitatis ad q̄stionē deinde mouebunt et soluerunt dubitantes. **L**ocutio r̄sa. In i augmentatione forme aliquid realiter addit formē per se differt ab illa et remanēt diffīctus. probat: q̄ i oī traſmutari one reali aliquid realē de novo pducit et corripit aut aliquid per se acquirit; q̄ i augmentationē erat traſmutatio subiecti; q̄d. Et no corripit aliquid realē q̄c̄ sit efficit diminutio si nullo accipito aliquid corripit; nec p exēsis acquisit manifessit ē s̄ aliquid noua genitū. Adversor̄: q̄ als heret trādit⁹ q̄ dictio i dicitur sine mutatione sed i p̄to; q̄ augmentationē subiecti realis sit mag⁹ tale p̄to mag⁹ calidius albu. **C**ui si in augmentatione q̄stata aduentum aliquid realē a priori diffīctū remanēt cū eo: ita i augmentationē q̄stata; q̄ et q̄ nō pot̄ salvare q̄ mortis locale aut coextensitā cum maior loco fuit augmentatio extitit; op̄s q̄ aliquid realē de novo addat priori. **P**ro p̄to maneat q̄d. Et i. q̄ p̄cēderi. **C**ix illo p̄to q̄ remanēt i fine augmentationē essentia pfecti q̄stata per se pfecte i sit eiusdem rōnis.

Art. 1. Scō q[uod] nō oīa iūiaūa eūide ip[er] tū et p[re]cīa eūide
tūlār[ē] d[icitur] q[uod] s[ecundu]m q[uod] articulo dico h[ic] s[unt] oīa
dubia. p[ro]mū q[uod] s[ecundu]m q[uod] d[icitur] d[icitur] q[uod] s[ecundu]m q[uod]
Scōz aī oīe formā sine aīmentib[us]. Ad
p[ro]mū d[icitur] q[uod] g[ra]tia p[otest] accipi tripli: sc̄ stricte/large
et largissime/stricte/p[ro]ductio positiū substatit p[otest] q[uod]
se substatit. Large/p[ro]ductio aliquā p[otest] se q[uod] q[uod]
fut. q[uod] natūrā ē ē q[uod] formā g[ra]tia. L[et] arguimē
p[ro]ductio cuiuscumq[ue] de nouo p[ro]ximū s[unt] ē minū d[icitur]
paratricū nulla aīmentatio ut capi. s[ecundu]m p[ro]ficiētio est
copoliū substatit. Poslet tū in eo iūat in q[uod] g[ra]tia
politiū q[uod] tū p[er]ficiēt i materia aīmentari. s[ecundu]m
iūat noua p[ro]s q[ui]tar. p[ro]ducere et p[ro]t[er]a vniū. Scō
mō s[ecundu]m q[uod] g[ra]tia d[icitur] aīmentatio: q[uod] illa ē etiā
forma substatit: illa tū accidētial. L[et]to mō g[ra]tia
tū in plus q[uod] aīmentatio: q[uod] nūch p[otest] ē aīmenta
tio sine g[ra]tia: s[ecundu]m d[icitur] ē uero g[ra]tia sine aīmenta
tio. Nā g[ra]tia nō p[ro]supponit aliquā p[ro]t[er]a forme: q[uod] p[ro]mū
se v[er]a p[ro]t[er]a p[ro]ducere: s[ecundu]m aīmentatio p[ro]supponit aliquā
partē forme p[er]cedere q[uod] aīmentatio ligat illud quod
aīmentatio nō generet: quia illa p[er]tinet forme que
de nouo p[ro]ducere: g[ra]tia: sed p[er] forma p[er]ficiēt: vel tota
forma ex p[er]sistēt iūuenientia aīmentatio. Ad scōz
Dub. 1. D[icitur] b[ea]tū: q[uod] nō oīe formā p[er]tinet aīmentatio. illa sole
sunt aīmentib[us]: q[uod] p[ro]t[er] p[er] leymū cum alla forma
eūide rōmā sine maiore ext[er]iōe c[on]stitutia: hoc ē d[icitur].
Q[uod] forma p[ro]posita ex p[ro]b[ati]o s[ecundu]m g[ra]tia ē iūat
nūs se in eōdē subiecto penetratib[us]: cetero nō s[unt] aī
mentib[us] es. Q[uod] aīare aut h[ic] forma s[ic] ē p[ro]posita nū
illa nullā tū rō mīsiū nature additio: illa ē est

Questio VI. et VII.

et illa non est talis. **C**Ex q̄ seq̄ p̄io q̄ nulla substatia est **L**orot. et augmentabilis p̄ naturā. An aut̄ p̄ potētiā diuinam sit augmentabilitas. B̄p̄odet aut̄ si oī p̄es forme sub stantiali posse p̄ diuinam potētiā s̄l vñri ut faciat p̄ se vñri et nullo modo distinguere loco vel subiecto tunc posse talis forma augeri. Sed an hoc sit possibile de formis nūc creates dubitum est s̄ de creatib⁹ nō puto et dubitum q̄ talis possit de novo creari q̄ iller alter⁹ speciet al forma creati. Si enī forma substatiali p̄ ducte repugnat sic h̄c p̄tes ex natura specifici sc̄ut spiritui repugnat esse diuinabile et hoc et alii nō sunt forme substatiales nūc p̄ducte augmentabiles; secus de creatib⁹. **L**ibet q̄c p̄t̄as si fuerit difficta a re quāta nō est augmentabilis; capitulo augmentabili (vt hic) p̄ inefibilis et remissibili. **D**aris; q̄ licet h̄c p̄tes facies resūvi p̄ se tū ille nō sunt p̄cise in codē subiecto et s̄ris. **T**h̄is etiā facilius matorem extēlonem subiecti. **L**iteratio sequit. Inter diuidua eiusdem rōmī ē oī p̄fectionis essentia. Pater q̄ forma int̄io p̄fector est essentia forma eiusdem rōmī remissa. De hoc q̄ se querit. **A**ec illud est q̄ illud philosophi. Spēs h̄ic se numeri; q̄c vez est vñr q̄ mñsdua illud diuidua differētia specie sūr eiusdem p̄fectionis. **S**z ex hoc nō seq̄ q̄ nulla diuidua eiusdem specie sic se haēat; q̄ al terum non sit altero perfectus; Iz dentur aliqua eiusdem p̄fectionis. Et tantū de abbreviatiōne quælio- **M**is huius vide latius in doc. **Q**uestio septima.

Vtrū illud qđ i charitatis augmentatione ad-
dit sit eiusdem speciei similitudine cū chari-
tate p̄cedere separata ab ea. **[Canticum et i-**
**pugna] a doc. opt. petri aureoli h̄is tres
articulos. *Qua dimissis ponent sc̄fones re-
spōsas articulo primo: ut dubioz solutiores p̄ se
cidio. *[P]ro articulo primo et octo prima. **B**ea-
charitatis augmentatione supaddita est eiusdem ra-
tionis specificē cū charitate p̄existerē qđ vñf. p̄tq
qđ numeris res augerit p̄ aliqd alteri rōnīs. P̄terea
par ad loca subiecta ab alia parte eiusdem: s̄līr̄ para al
bedimus eti⁹ eiusdem rōnūs: ḡ p̄r̄ charitatis; eti⁹ eiusdem
rōnūs cū alia pra e a nec loco distinguitur; n̄t subiecto
¶ **T**ēr̄ charitatis est qđ omogenū: ḡ p̄tes sunt eiusdem
rōnūs iter se et cit toto. **[T**ēr̄ si clivitans/vñf ha
beret sev̄ materia: aliud vt forma. **C**oncūs en aliqd
cōponit ex aliqd diuerse rationis/vñf habebit sev̄
materia: et subiecto: aliud vt forma vt potēcia z act².
Nullib⁹ inuenit ista. **L**oarilla: **Q**uilibet gra-
duis charitatis adueniens ei charitas. **P**ot̄ qđ termin⁹
absolut⁹ verificabilis de aliquo eti⁹ de q̄libet eiusdem
rōnūs p̄dicat. **[S]ecunda conclusio. C**haritas supaddita
pot̄ se fieri. **P**robab⁹ qđ cōq̄us eiusdem rōnūs sunt reci-
pienti disticta: qñ vñf s̄līr̄ es p̄ alteri deus p̄ sepa-
ratim. p̄ducere et separati cōseruare. **P**robab⁹ qđ non
mat̄ rōre port⁹ vñf alii: p̄t aut fecundum p̄diu-
cere et cōseruare p̄cedet ergo et seq̄nt. **[T**ertia conclusio.
¶ **S**icut additus alteri non p̄t intuitu videri a
creatura naturali sine alio. **S**ecunda de potēcia diuina: de
quo s. q. iiii. **P**ot̄ s̄līr̄ p̄t: qđ illi grad⁹ sunt limul
penetratius equē approximatius potēcia cognitio: er
go eque cognoscunt: cū cognoscere eti⁹ opatio natu-
ralis non voluntaria. **S**ecunda p̄t: qđ quilibet graduū
potēst p̄ se p̄ducit et efficit ut intuitu cognosci. **S**ed
deus p̄ illi cognitione intuitu cōseruare in intel-
lectu creato: eti⁹ post vñfionē graduū s̄c. **[T**ertius p̄p̄hyl.****

Liber

I

tum ad articulos sc̄bz et dubius p̄tūm. Quomodo dif-
fert augmentatio quātitatis similis r̄actio et con-
densatio ab augmento & dilatatione? Bifio. Si quātitas
nō distinguitur a re quāta: sic augmentatio dilatatio nō
fit p̄ ad gradationē alius p̄fertilis realitas? Nec diminutio
p̄ depositione alius p̄fertilis realitas? sed h̄ p̄ foli
motu localē partitū: vt p̄ maiore appoximatione ex-
tremitarū linee fit ipsa curvatio. Sic r̄actio fit p̄
hoc q̄ res quāta maior loco posset coalitio et pri
et cōdensario ecōuerio. Si vero quātitas est accidēta
dīstincta a substantia et quātitate tūc fit p̄ supunētē
noua quātitate: cū prior manere non potest: sed preced-
ens semp corripit: q̄ nū licet tūcvel due quātitates
essent s̄l in eode subiecto: vñ accidēta migraret vñ
q̄ est possibile naturaliter. Itē si ille due quātitates
essent p̄fertilis s̄l p̄ eas res nō effet magis extēta seu ma-
ior f̄ extētione: b̄ bene maior f̄m f̄ntionē. (Se-
cūdū dubiū. Aū vñtione nūm̄ p̄tes charitatis? Be-
spōlo: q̄ vñtione se totus nō f̄m sua vñtina: q̄ nō h̄t
vñtina s̄l extētione indistinguibiles. Et si essent extē-
se vt gradus albedinis vñtientis: tñ s̄l sicut forma
materie et accidēta subiecto: nō q̄vñ gradus sit sub-
iectu alteri? fed ita sunt ibi p̄fertilis f̄m se totos sicut
accidēta subiecto. Et p̄t nos iārivo omogenetarū q̄
aliu eiusdē rōnes faciūt vñtū numero. Si diuina q̄o
faciūt vñtū numero cū distinguitur. Dic q̄ cōstituit
vñtū totum q̄o numero distinguitur a q̄libet alio toto: si
cut materia et forma p̄stituit totū q̄o ellī vñtū numero
licet materia et forma distinguantur nō tñ numero/ sed
specie et genere. (Lozorallū. Duō accidēta solo nu-
mero differentia f̄t in eode: q̄o verū est: dū p̄stituit
vñtū ales nō. (Tertiū dubiū. Quomodo salutis vñtias
specificā inter charitatē min̄r magis intensā cū pl̄
cōueniāt in se duae charitatis eiusdē intensioē q̄ cū
charitate magis vel min̄r intensa. Et ita ad illa p̄tue-
nitia maiore p̄t abstrahit et cept̄: cōt̄ adectus cha-
ritatiib⁹ eiusdē f̄ntisēs: tñ alijs. (Secūdū q̄ non
pot̄ cept̄: cōt̄ p̄ten̄ q̄dūtatiue sub charita-
te. Cōtra dī: q̄ ab abstrahēdū et cept̄ cōt̄ cōm̄ q̄dūtati-
uum: nō sufficit p̄ueniēta essentialis aliquāt̄ in se et non
cū alijs: nisi sit tata dñia eoz ab alijs: q̄ ab abstrahē
tūtū iāneat aliud cui nibil aliud simillimum iāneat in sic
p̄ueniētib⁹. Et iōz duae charitatis vt f̄t ut se plus
p̄ueniat q̄ charitas et vt se charitas vt dñtio: q̄t̄
nibil ēt charitate vt dñtio: q̄t̄ sibi simillimum regis in
charitate vt sex. Bō dñct̄ cept̄: cōt̄ signat̄ s̄t
charitatē vt sex: signat̄ etiā charitatē vt dñtio: tñc̄ cha-
ritatē cuiuscūq̄ q̄dū. P̄ offert tñ abstrahē a supadicta
p̄ueniēta cept̄: cōt̄ p̄ueniēta: nūteri tal f̄t q̄dū
tñ cept̄: abstrahē: s̄p̄t̄ ab aliud p̄ueniēta: signat̄ oia
illa sic p̄ueniēta: ola q̄b⁹ nibil ēt cui simillimum nō
ēt sic p̄ueniēta. (Si dic: sile nō augmētāt s̄lēt: vt
p̄t̄ de duab⁹ ad tepiditātē s̄l tñc̄: vbi tñ addit̄ q̄dū
q̄dū: ḡ. Solo: sile addit̄ s̄l ī eade p̄t̄ subiecto p̄fertilis
augmētāt nō ait in diversis subiecto. Huc aut̄ si duo
tepiditātē s̄l fundat̄: q̄libet tepiditātē manet ī suo subie-
cto. (Quartū dubiū. Et duob⁹ in actu nō s̄t vñtū ter-
tiū: illi q̄dū nō vñtū. Bifio. Et duob⁹ ī actu alteri?
et alteri? rōnes nō fit vñtū. Et iō q̄ p̄ponibilis s̄t alte-
ri? et alteri? rōnes nō fit ex eis vñtū nisi vñtū sit acr̄: et
alium p̄tēta. Huc aut̄ s̄t eiusdē rōnes vt ī p̄posito in
eūdū vñtō: vt ex eis vñtēs? s̄t nō s̄t eiusdē rōnes:
vt p̄ aq̄ et igno. Dubitab̄ q̄nto quo accidēta differ-
tia nūero facilisvñtū nūero. Bifio. Aliu differre nūero

Dubi.1.

Dubi.3.

Rota

4. Et tñc̄: illi q̄dū nō vñtū. Bifio. Et duob⁹ ī actu alteri?
et alteri? rōnes nō fit vñtū. Et iō q̄ p̄ponibilis s̄t alte-
ri? et alteri? rōnes nō fit ex eis vñtū nisi vñtū sit acr̄: et
alium p̄tēta. Huc aut̄ s̄t eiusdē rōnes vt ī p̄posito in
eūdū vñtō: vt ex eis vñtēs? s̄t nō s̄t eiusdē rōnes:
vt p̄ aq̄ et igno. Dubitab̄ q̄nto quo accidēta differ-
tia nūero facilisvñtū nūero. Bifio. Aliu differre nūero

Itē ligis dūp̄. Anō mō: q̄ sunt aliq̄ eiusdē rōnes? q̄ p̄
vñtū nō ēt aliud realis. Et sic oēs pres eiusdē rōnes dif-
ferit nūero: tñ faciūtū vñtū: sic vñtū ēt nūero differētā nō
faciūtū vñtū nūero: s̄l s̄p̄t̄ ad p̄posito. (Dubitaf sexto
Est possibile fit dua accidēta solo nūero diff̄: faci-
tū tñ vñtū accidēta eē ī eode. Bifio: q̄ic̄ s̄z duo accidēta
nata facē vñtū ēt ī codē: q̄ nō faciūtū vñtū numero ell̄
possibile p̄ naturā. Et tñ ab abbreviatiōe: q̄. p̄f. Bifio: s̄z
dubit septimo: q̄dū dicit̄ ell̄ q̄dū manet s̄t: tñ
dūe q̄dū s̄t̄ q̄dū gradus tales nō manet s̄t: ḡ nō
addunt̄ sibi. Zisa pbaf. Tñ: q̄z termini motus sunt li-
posibile: sed chartias p̄xiflēs et superaddita sunt
termini augmentariōs. Tñ: quia charitas itēl̄ oz
estet cōposito: tñ min̄r p̄fecta: imo nec estet forma cū
forma cōposito adueniat: cū simplicitate iāvariabilis
essēta p̄sistat f̄m auc. vi. p̄incipio. Tñ: q̄ charitas
maiorez et minorē: f̄r. v. phisi. Tñ: q̄ libet forma de-
noiat s̄l vñtū subiecto: sic effet magis et min̄r ea-
rum. Ad illas rōnes bacuit̄. Et dī primas neget
afis. Ad p̄bationē. Tñ: p̄cept̄ est de eminē p̄ se: q̄ sunt
p̄tuation habit̄. De hoc d. q. v. B. Ad secundū vñtū: q̄
non sp̄ p̄posito: est min̄r p̄fectū: q̄ p̄posito subiectale
est et min̄r p̄fectū alta gr̄is. (Forma est simplex el-
lenitaria: vt p̄tuationē p̄t̄ diuersaz rōnes nō sic
opposito. (Ad triū neget: tñ b̄i denoiaitācēs s̄l p̄rie
totalis denoiaitā subiectū. Non aut̄ opotet de forma
large: i. nō p̄ueniēt eidē. (Ad tertū vñtū q̄ ab aliis forma
partialē denoiaitācē p̄posita: p̄t̄ tñ denoiaitā de-
noiaitācē p̄posita. Iāp̄sēdār̄ fit ī eode subiecto chari-
tas vñtū. p̄m̄r̄ q̄dū denoiaitā h̄t̄ denoiaitācē h̄t̄
vñtū gradū fine exclūdē. Et sic nō seq̄t̄ idē ēt mai⁹r
min̄r: s̄l b̄i idē h̄t̄ maiorez minorē gradū: s̄lēt idē ēt
p̄posito et maiorez et minorē. (Tñ ex alio p̄t̄ adhuc
argui. Augmētāt nō fit p̄ gradū adiūtō gradū ad q̄dū:
q̄b̄ p̄f. iii. thop. Albī ell̄ q̄dū n̄igro imp̄mixt⁹.
Tñ et albī p̄dēlat̄: erit magis albī: tñ nō adiūt̄ ma-
ior gradū albedinis. (Tñ et s̄lēt gradū adiūtēs et
acciētātē priorē sic nō facerētū: aut̄ etiā etiā/ lic-
hēt̄ se vt acr̄: p̄tēta. Itē augmētāt effet ḡnatio
q̄ effet p̄ductio gradūdō nono. (Ad illa vñtū ac p̄f.
Tñ et ī q̄lātātē: tñ vñtū trāmūrations circa
idē. Vel capit imp̄mixtō ip̄p̄rō: p̄ maiore rece-
fū a p̄rio. (Ad secundū vñtū q̄ p̄ cōdētationē nō fit magis
albī: s̄l q̄t̄ sibi magis adiūtēt̄ apparēt magis al-
bedo. (Ad tertū vñtū: q̄ gradū adiūtēs est accitātē
priorē. Nec seq̄t̄: q̄ ideo nō faciat vñtū: q̄ forma ēt acci-
dētātē materie: tñ facit cū ea vñtū. (Ad quartū cōcē
dī: q̄ augmētāt effet ḡnatio largē: vt dicit generalit
quālibet p̄ductionē rei de nouo. Non aut̄ ḡnatio stri-
ctē p̄ ḡnatio subfūtūtē de hoc. q. vi. art. iii. (Si re-
plicat̄: Si etiā ḡnatio: ḡ nō fit sine corruptione: tñ p̄fis
adiūtēt̄ nouo gradū corruptionē priorē: q̄t̄ nibil aliud
corruptionē. Bifidez q̄ nō vñtū: ḡnatio vñtū est corruptionē al-
teri: s̄l illa solā q̄ fit cū abiectōne tñ vñtū vt patēt. q. v.
B. (Dubitaf s̄l id. q̄ illi gradū s̄t etiādē specie et
solo nūero differēt. (Cōtra p̄tām̄ p̄t̄ hoc p̄t̄ argui
q̄ gradū charitatis nō sunt etiādē specie: nec inter se
nec cū tota charitate. p̄t̄ obat̄: q̄ nō sunt etiādē perfe-
ctiōs essentialē: nā charitas intēsō: et p̄fectio mi-
nus intēsō: ḡ nō sunt etiādē specie. Tñ enē p̄fis: q̄ spe-
cies gradū diuersē p̄fectiōs nō sunt imillimi-
tē. (Itē q̄buscūq̄ p̄t̄ sumi cocept̄ p̄fectiōe diffe-

Distinctio XVII

rentes ipsa differunt specie; sed tales pnt sumi a diversis gradibus eiusdem charitatib; diversae pfectio[n]es: q[ui] non possunt; q[ui] ab eo puentia essentiali sumi; & ceptus specifici; q[ui] magis & queuntur essentialiter; duo charitatis eiusdem iten[em] se q[ui] curatib; magis vel min[or] iten[em]: q[ui] ad illa potius sumi & cepti; illius sic conuenientibus adequatius. Et q[ui] ent cōsiderat aboluti[er] erit specifici.

¶ Cetera alia p[ro]pter solo numero differentes. Et dicitur deinde solo numero subiecto non p[ro]pter esse in eodem subiecto. ¶ Tunc tunc g[ener]is d[omi]ni posse videtur sine alio. Ad primum cedet: q[ui] non sunt eiusdem pfectio[n]es essentialiter neget. Ad philosophum loquitur de diffinitio[n]e speciei q[ui] per additione differente variat sicut sp[iritu]s numerorum. Cetera etia[ ] est q[ui] indiuidua eiusdem r[ati]onis non sunt diversae pfectio[n]es: q[ui] vniq[ue] non potest esse p[ro]pter alterius. Ita c[on]siderat in p[ro]posito charitatis adiungitur pars recta. Ad triu[m] negat minor. Ad p[ro]batorem d[omi]ni: q[ui] solu[m] ab illa conuenientia sumi & cepti specifici q[ui] conuenientia sic se habet q[ui] in cibet sic conuenientia sit aliud cui nihil simillimum fuerit in alio. Hic est plus operariat charitatis due ut seruo inter te & cum charitate ut tre; q[ui] non sit aliqd simillimum in charitate ut seruo. Non potest sumi & ceptus illius p[ro]pter q[ui] significat folia charitatis ut seruo & non ut tre; ut v[er]o s. du. li. patimur & du. viii. q[ui] p[ro]pter hoc solu[m] procedit r[ati]o scia p[ro]pter q[ui] no[n] operariat id iudicium esse simillimum simili p[ro]pter q[ui] sunt sic simillima. q[ui] non i[n] q[ui]libet eoz est inuenire aliqd cui nihil sit simillimum in alio. ¶ Ad q[ui] triu[m] d[omi]ni v[er]o est q[ui] non facit vniq[ue] vniq[ue] p[ro]pter s. du. vi. ¶ Ad q[ui] triu[m] d[omi]ni s. p[ro]cl[em]ationis q[ui] v[er]o g[ener]is non potest naturaliter fini operariat ab intellectu agere; q[ui] sunt sibi & sic e[st] q[ui] appropria potest. Positum tamen disiunctevidetur. I. co[un]t[em] q[ui] non est si disiunctevidetur materia & forma; i[st]i sunt filii de hoc lati. ¶ Quæsto[n]is vij.

B. Omne quicunque dicitur de termio augmentatio[n]is; vixi[er] p[ro]pter summa charitatis cui res pugnet augmentari. De materia huius q[ui] scilicet late h[ab]et. J. d[omi]ni. xiiij. tertii: sicut in doc. vij. terr. L. p[ro]pter hic brevitatem expedit materia q[ui]scum[que] dicitur veluti in summa colligent dicta doc. ¶ Secundum de hoc an possit dari in infinitu[m] categoriarum remarcatur late vide in secundo di. q. q. iij. de elutitate mali. Supposit: itaque notabilissimi hic q[ui] doc. recitat: q[ui] s. q. iiiij. huius colle habet. s. q[ui] duplex est augmentari: nomenclatura & extrema. Et q[ui] extrema quis fit p[ro]pter additiones p[ro]t[er] p[re]dicta: p[ro]fessu[m] illa difficiens ab ea loco & summa. Quidam fit i[st]o eodem subiecto c[on]siderat in rarefactione p[ro]pter s. q. iiiij. notabilissimi primo huius colle. diffusus parmit. H[ab]et q[ui] supposit: p[ro]prio. Augmentatio extrema p[ro]prio modo dicta; p[ro]cedit i[st]i infinitu[m] p[ot]entia dinam. Cetera huius p[ro]cl[em]ationis ex tribus p[ro]positiorib; depedet. ¶ Prima deo potest creare i[st]i infinitu[m] id iudicium eiusdem r[ati]onis: maxime vbi p[ro]pter eam in una specie. p[ro]pterea q[ui] deo potest cor[por]a celestia i[st]i hanc in q[ui] sunt in p[er]petuum i[st]i infinitu[m] continuerat gemitores & corruptiones. ¶ Secunda p[ro]positio. Quocunq[ue] id iudicium posito potest deo facere alio id iudicium eiusdem r[ati]onis p[ro]prio id iudicium non destruere. p[ro]pterea q[ui] id iudicium eiusdem r[ati]onis non h[ab]et adiutio[n]em formaliter repugnat. Ita scilicet in alijs specie copio[rum] aut id iudicium eius de ipso: ut p[ro]pter charitate ep[iscop]i. ¶ Tertia p[ro]positio. Quocunq[ue] id iudicium posito potest deo facere alio id iudicium eiusdem r[ati]onis sunt equi[us] vniuersitatis: ut quicunque due s[unt]. Haec dicitur p[ro]pter id iudicium aliquatu[m] sive p[ro]p[ter] conuenienter alteri id iudicium eiusdem r[ati]onis. ¶ Ex illo p[ro]pter p[ro]positio[n]em: q[ui] q[ui] id iudicium creat potest deo alio eiusdem r[ati]onis creare;

Questio VIII

et illud prius entre. Unde non est dabis[us] maria a[et] crea-

bilia. ¶ Secunda p[ro]positio. Augmentatio extrema p[ro]modo ra-

re factio[n]is non p[ro]cedit in infinitu[m] p[ro]pter: q[ui] nisi sic vna fa-

ba potest fieri maior mille milles: q[ui] videt invenienter

si hec p[ro]prio evidenter probari non potest: q[ui] non potest phari-

re res si est definita ad certam magnitudinem q[ui] non potest fi-

eri maior & potest dinam. Tertia p[ro]positio. Quelket[er] for-

ma augmetabitur itembus ex subiectu potest in infinitu[m] au-

gmetari. p[ro]pterea ex propinquo dimittit. ¶ Quartaria p[ro]positio.

Probabile est q[ui] forma retributio[n]is ex subiecto non est au-

gmentabilis in infinitu[m]. Probabilis: q[ui] probabile est q[ui] sicut

subiectu[m] definiti sibi alijs qualitates: q[ui] alijs non potest

recipere: sicut ignis lumina frigiditate: aut intellectu[m]

qualitate materialis: ita etiam definita certa quantitate for-

me recipitur: sicut lumen quod non potest alia recipere: ut sic q[ui]

libet subiectu[m] finitus sit etiam finite capacitas. ¶ Tertia p[ro]p-

ositio q[ui] p[ro]babilitate teneri oppositum est: p[ro]positio[n]is sic et

secundum. Et in hoc tunc q[ui] charitas a[et] ep[iscop]i non est

simpli maxima creabilis ex p[ro]fessione f[ac]ta. Sed est ma-

xima creabilis ex subiecto simpli vel enim potest ordinata

est. ¶ Quarta p[ro]positio. Quaeritur in infinitu[m] charitas est

augmentabilis: non est creabilis charitas finita. p[ro]p[ter] q[ui]

maria pars est p[ro]p[ter] f[ac]ta p[ro]fessionis. Secunda pars probat: q[ui] illi-

nitas in infinitu[m] est simpliciter impossibilis creature. ¶ Tertiaria h[ab]et in infinitu[m] augmetari charitas p[ro]ductione noui-

gradu: vniq[ue] prioriter libet gradus p[ro]ducere est finitus: et

ex vinculo non p[ro]ducere est finitus. ¶ Tertia in infinitu[m] aug-

metari charitate nihil aliud est q[ui] charitate non in p[ro]p[ter] posse

augmentari: q[ui] adhuc vlnra possit augmentari: hoc est q[ui]

nichil dat vlnra charitas p[ro]ducibilis: q[ui] post qualibet p[ro]duc-

tuta alia p[ro]pter p[ro]ducere. Et in p[ro]posito p[ro]movere augmentare[re] cer-

te charitas/adhuc maneret p[ro]p[ter] finitas: q[ui] tamen finitas

adde[re]t finito. Nec posset dari q[ui]dam p[ro]ducere p[ro]ducere est sic

non dat vlnra duratio[n]e p[ro]p[ter] finitas. Unde si deo facere

p[ro]p[ter] id iudicium i[st]i finitas: tamen faciet finitas: ita potest face-

re maiorem charitatem: et maiorem sic i[st]i finitas: tamen p[ro]p[ter] finitas.

¶ Tertia deo deteritate video ex p[ro]ducibili: et ita q[ui]

charitas p[ro]ducibilis videt maiorem p[ro]ducibilem: non videt p[ro]duc-

ibilem infinitu[m]: q[ui] nihil tale p[ro]ducibile deo hoc lati.

J. i. du. v. t. i. i. d[omi]ni. q. iij. ¶ Sexta p[ro]positio. Per infinitu[m] po-

tentia deo p[ro]pter finitas: tamen charitas augmentari h[ab]et p[ro]p[ter]

p[ro]p[ter] p[ro]ducere: q[ui] non includit s[ecundu]m intentionem nec ad hoc vln-

ra se f[ac]tus. ¶ Circa p[ro]ducta dubitatur p[ro]positio. Nam ponit

q[ui] augmetatio certe charitatis fiat p[ro]p[ter] ho[ri]zontem p[ro]p[ter] finitas: ita q[ui]

charitas p[ro]ducibilis videt maiorem p[ro]ducibilem: non videt p[ro]duc-

ibilem infinitu[m]: q[ui] nihil tale p[ro]ducibile deo hoc lati.

¶ Charitas in fine horae erit charitas infinita: q[ui] habebit infinitu[m]

gradu: tamen q[ui] est hic certus dat: q[ui] p[ro]trahit finitas p[ro]p[ter]

o[ste]s p[ro]p[ter] o[ste]s: q[ui] sunt infinita. R[ati]o[n]is q[ui] causas est i-

possibilis q[ui] i[st]e p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] o[ste]s p[ro]p[ter] horae generet vniq[ue] gra-

dus. Tunc q[ui] infinita sunt: tamen non p[ro]pter o[ste]s designari.

Tunc q[ui] p[ro]fessio n[on] est id dubius: q[ui] q[ui] dat et p[ro]p[ter] vlnra di-

uisibilis q[ui] p[ro]p[ter] n[on] est evolutione. Tunc cu[m] deo in fine horae o[ste]s

p[ro]p[ter] o[ste]s p[ro]p[ter] o[ste]s sunt p[ro]trahite: q[ui] tota hora. R[ati]o[n]is q[ui]

o[ste]s p[ro]p[ter] o[ste]s: q[ui] accipit p[ro]p[ter] valer tunc o[ste]s p[ro]p[ter]

per trahit. In i[st]e p[ro]p[ter] o[ste]s alijs gradus est p[ro]ducere.

¶ Tercia deo dubitatur p[ro]positio. Nulla char-

itas potest sine termino augmentari: q[ui] o[ste]s falsa per le-

ge dicitur. ¶ Quarta deo. Unde nec illa nec illar[um] sic de-

alii. Si dat alii illa posset esse infinita: p[ro]p[ter] falsum;

Ist[em] ij

Liber

I

quia sic esset deus. sequentia phat: posset esse fine
termino vñ intinuata. **C**onclusio vñ: q̄libet pars fine
termino augmentari: q̄ cultiver pōrt fieri additio. Nec
posset est illa finita q̄ hic finita capis cathegoemate
cū si p̄dicatur nihil est illiusmē cathegoemate
nisi dicitur. fīm op̄l. c̄sēd. De hoc in scđo h̄i disputare
vñ. q̄ si possit dari illiusmē cathegoemate. **A**d
p̄bationē negat q̄ possit esse fine m̄no q̄ s̄ semp pōtē
fieri additio: tñ semper manet finitata. **D**ubitatur ter
minuā finitūa. **C**ontra: q̄ finitūa est. **T**erminū est. **C**ontra: q̄ est.

Dubl. 3

ne*i* acutio*n*, de*a*. *H*inc a natura i*s* tatu*r* *e*. *C*rite q*u*i*e* i*f* i*p*ot*e*ti*a* mi*n* pr*in*te*g*re*z* i*e* i*f* act*u* c*o*m*e* i*t* i*p*hys*l*. *P*rodu*c*an*g*ig*z* o*e*s *d*uc*ib*il*z* er*t* char*it*as *im*pl*u*in*u*ta*r*. *E*tp*ra*b*r* r*on*e*r*. Qu*a*nt*p* o*t* f*ri* success*u*fi*e* t*ra* p*er* f*ie* i*f* i*u*nit*u*ta*r* success*u*fi*e*; g*o* s*f*. A*s* p*ra*b*g* n*o**o* e*f* defect*r* *e* p*re* t*el* d*h* i*ll*um*u*tit*u*ta*r* p*ot*er*u*ti*e* s*f*; g*o* s*f*. O*ia* p*ra*b*g* n*o**o* e*f* defect*r* *e* p*re* t*el* d*h* i*ll*um*u*tit*u*ta*r* p*ot*er*u*ti*e* s*f*; g*o* s*f*. H*ec* e*f* defect*r* *e* p*re* t*el* p*ie**r*; char*it*at*e*; q*u*i*e* recip*is* s*f* i*e* t*ra* i*f* i*u*nit*u*ta*r* capac*it*at*e*. Et*u*na p*o*t*er* char*it*at*e* flare sine sub*iect*o*n* *ne* *e* p*re* t*el* char*it*at*e*; q*u*i*e* i*u*nit*u*ta*r* *pd*uc*ib*il*z* *u* null*u* alter*u* repug*na*r*z*. *C*ad p*al*mi*r* g*o*; lo*qu*it*z* s*f* p*ot*er*u*ti*e* nat*u*ral*e* *n*o*m* di*u*ni*u*la*r*. *A*d r*on*e*r* o*ce*dis*r* *n*o*m* i*f* success*u*fi*e*. Ad h*u*c sen*u* q*u*i*e* est*r* i*f* p*ot*er*u*ti*e* *u* l*oc*id*z* p*u*di*c*ible*r* p*o*lo*n* p*du*c*ib*il*z*. *E*st s*f*cut*z* i*u*nit*u*ta*r* s*f* p*du*c*ib*il*z*, i*u*nit*u*ta*r* p*in* *e* act*u*; cap*ie*do*v*iro*b*lo*g* i*u*nit*u*ta*r* syn*cat*hego*met*ate*r*; q*u*i*e* cap*ie*do*v*iro*b*lo*g* i*u*nit*u*ta*r* syn*cat*hego*met*ate*r*; v*ir*a*r*; q*u*i*e* fals*a*. N*am* s*f*il*z* philos*o*ph*ia* *u* c*o*m*e* i*u*nit*u*ta*r* indu*ct*ua*r* s*f* p*du*c*ib*il*z*; t*ra* n*u*gh*z* p*du*c*ib*il*z* i*u*nit*u*ta*r* *pd*uc*ib*il*z*. *C*ad r*on*e*r* de*neg*ado*r* *q* *n*o*m* e*f* defect*r*. *E*st i*em* i*u*ped*im*et*z* *e* p*re* t*el* sub*iect*at*e* char*it*at*e*; *E*st parte*z* dei*p*ed*ip*it*z* i*u*nit*u*ta*r* pot*en*te*r*; i*o* i*u*nit*u*ta*r* no*m* p*ot*er*u*ti*e* q*u*i*e* p*du*c*ib*il*z*. *E*st p*re* t*el* sub*iect*at*e* s*f*; q*u*i*e* no*m* e*f* capac*it*at*e* i*u*nit*u*ta*r*; t*ra* q*u*i*e* d*ata* p*o*ma*lo*e*r* acc*ei*re*r* v*are* char*it*at*e*; *o* nulla p*o*te*f* et*te* char*it*at*e* cui*u* re*pu*

Dubia

gnerniri alteri pectori. ¶ **D**ubitatis qto de carnis
te xp̄i. Si en̄ p̄ eo serua staret; non est summa possibili
q̄ videt derogare dignitati affutare huiusmat̄; q̄
vnita est maritima vnione possibilis; & maritima cha-
ritate. ¶ **S**olutio; cedens illatio simpliciter est tñ maria
possibilis s̄m potestū det ordinata. Ad p̄batione dñi; q̄
huiusmat̄ xp̄i est creatura; & p̄s in se finita; & tantu
m̄ dignitate & quātū abū dare voluit. Nec tñ extolle-
da est dignitas creature; s̄ humanae xp̄i; vt detrahe-
bat potētē diuinę; q̄ respectu charitatis; et leti emina-
ta; si dareb̄ possibilis summa; qvltim illā maloē nō pos-
set p̄ducere. Lū dñi vnitā est maxima vnione; vñre ei
in illa specie virtutis p̄sonalitatis; q̄c forte illa osuit in i-
diuīsibilis; non tñ illi simili maximamq̄; matoē; el
vnio p̄sonar; in vna essentia. Est cū arguit; q̄ maxima
charitate. Negef̄ p̄nia; q̄ vñio hypostatica nō est per
charitatem formati; q̄c poset sibi vñre naturā irrotabile
vt p̄habilit̄ teneri p̄t; & sic fine charitatis; inco-
pus p̄cipiuntur; tñ nō est capar̄ charitatem. ¶ **D**ubitatis
qto. H̄en̄ charitatē pdicibilis p̄t dñs s̄p̄ p̄ducere/
ponat in elle; s̄t p̄ducere oēs illi. Illa autē erit summa
aut finita. Alsumptu p̄s; q̄c oē pdicibile s̄l̄ vider
ḡo eō pdicibile p̄t s̄p̄ p̄ducere. Lenet s̄ia; q̄c actio
s̄i cognoscit/pot̄ s̄p̄ p̄ducere. Nā tātē est potētē acti-
ue s̄ p̄ducere quātē cognite; qvtr̄as iuncta. Et per
p̄s q̄ciḡs p̄t s̄i cognoscit p̄t s̄i p̄ducere; tñ ita p̄o
s̄i p̄ducere oia pdicibilis. Am̄ q̄c pot̄ p̄ducere oēs p̄
ducibilis; illa p̄s doc̄ nō 5̄ ponit in elle cū sit summa
nisi p̄ singulares incōsciti sumptas; s̄c q̄libet illaz
est p̄a. ¶ **S**i. illa est fallax in q̄ demōstrat vñta vel
summa. Bindeſt illa non est dabilis; q̄c nō est possibilis.

Losequer̄t̄ d̄: q̄ nō pōt̄ s̄l̄ oia pducibilia pducere: q̄
hoc repugnat̄ infinite potētie: pōt̄ tñ s̄l̄ oia cognosc̄t̄:
q̄ oia cogsc̄t̄bilia p̄st̄ esse s̄l̄ in ese obiectuo: q̄ suffi-
cit ad t̄minādā cognitionē dinā: nō aut̄ s̄l̄ ī ese subje-
ctū ad d̄cūt̄biliā fidei de hoc infra.

Eccl. xxviii. q. vniuersitatis arti. iiiij. dubio. iiiij. Disflectio. xvij.
Sit de misione sp̄iritus trinitatis inibilis simul & ei⁹ p̄fessione. Et agit nūc de nole ex-
p̄fici b̄ti p̄metēre. Et sp̄lectis sententia līe
his oclusionib⁹ trib⁹. **D**rama: sp̄iscritus
donū s̄z & datū. Donū ab ērno inētū donabilis crea-
ture. Datū: q̄ daf creature ex p̄fe. **S**ecunda conclusio.
Sp̄iscritus ab eterno donat s̄z datū: est filio a p̄fe.
Exiit in nō q̄lo nap̄: s̄z quo dat⁹ s̄m Aug. v. de tri.
Lertia conclusio. Sp̄iscritus s̄ nō donavel datū: s̄z
nō n̄. Si fili⁹ n̄ redēptor: n̄ panis: s̄z n̄ fil⁹.
Aide declarationē in tēctū latōne. **Q**uestio vni-
Verum donū dicat p̄petratrem p̄sonalem.
Sup̄positis h̄is que tacta fuere du. xiiij. q.
iij. qd̄ in dārū alicui: q̄ mō res aliaq̄ s̄z alit-
cui darū. **U**nus tres h̄is articulos dōlētum.

Distinctio

XIX

Question

I

Liber

eiusdem rōmī faciētia p se vnuū disticta loco et situ: et
hec dī magnitudo dimētū. Et hec est ipsa imeditata
cūtīta: q̄ est p̄dicātū. disticta cōtra multitudines,
locō mō loq̄tū Augu. v. de trinitate allegat magister.
dis. viii. cū dicit: qd̄ est sine cūtīta bonū? sine cūtī-
ta magis? Et cūtīta cūdrupl̄ distinguitur. Et
est cūtītas statu: duratio: discreta: cūtītas mo-
lis. Que meba ex dīc: sicut patet. [S]co nōtādū
q̄ cū dī magnitudo hinc cūtītā aliqd̄ dī eccl̄e vel
ineq̄le: cūtīas aliqd̄ dī magnitudo toties cū eccl̄e et ineq̄le.
Primo m̄os res dī alteri cūtīta: q̄ est eī p̄fecta. Sc̄o
m̄ numerū dī eccl̄e alteri in lūnt pot: q̄ in alto: vt
numerus triū equo: numero triū hoīn. Tertio mo-
albedineq̄ intēsunt eccl̄es: q̄uis vna sit in malo-
ri subiecto et altera p̄ extētione. Quarto m̄o: vnuū
extētū nō excēdet alterū: nec excēdit p̄ extētione
eccl̄e dī alteri. Et tū dīna int̄ illo modo magni et
eccl̄e. Nā modi magnitudo: magnitudo ordinātū fū
peri: et līteri: sive p̄ leue p̄ accīs. Id q̄ē magnū q̄ū
to mō: etiā magnū trib⁹ modis: q̄ nō excēderū
Et qd̄ est magnū tertio modū: etiā magnū priuōmodū
nō etiā eccl̄e. Nā oī sic ordinant modi eccl̄es et ineq̄les.
Pōt̄ enī aliqd̄ eccl̄e dī alteri q̄rto modo p̄ extē-
tione: et nullo triū priuōmodoz̄: p̄ albedineq̄ int̄ ter-

第10章

mod: ut ¹¹ gñalit: vt magnitudo dicat oīm realitate
politiā sua absoluta sua relata. Et si nō id īde
potitas et c̄q̄itas; q̄ p̄fone nō sūt sedē p̄fone: h̄c sunt eq̄
les p̄fone: tūt̄ eaē essentia. ¶ Sc̄do dubitat. An
una p̄fona dicat c̄q̄itas alteri p̄fornitare essentiaē p̄
pter realitate relatiōis. Ad hoc dubiū tū: vt h̄c ino-
tabili q̄to. ¶ Tertio dubitat. Qnō illa c̄q̄itas diffi-
guat a sitūtione p̄fionarum et idemperitatem. Bñdet: q̄
illā nomina sitūtione c̄q̄itas idemperitatis: m̄l aliquid
cūt̄ seu importat q̄ personas habentes eadē essen-
tiā numeri: ppter q̄ idē dicunt s̄fes et c̄q̄es. Et
sic nil aliquid dicunt q̄ distinctionē personarū et p̄prie-
tati: nūlla rem distinc̄tia a pionis vel p̄prietatibus
p̄fionarū: vt patuit in notabilitate tertio. ¶ Dubitat q̄to
An equalitas sit relatio fundata in vnitate: vt vide
inuere q̄ p̄fone. v. metaphysice. Ad hoc dubiū doc. late
et clare ridet q̄ no. Et q̄ illa auctoritas male allega-
tur: vide in doc. ¶ Dubitat q̄to. Nam aliqua magni-
tudo est in una persona q̄ non est in alia: q̄ nō fuit eq̄
les p̄ magnitudinē. Ad hoc dubiū tū post dicta ino-
tabili q̄to accepitū magitudinē p̄ aliquid abso-
luto: sicut oīm p̄fionarū est una essentia/ita et una magni-
tudo. Si h̄o sumis p̄ p̄prietate relativa: tūc sicut oē
dīs p̄prietates p̄s est in p̄fre nō in filio: filiatio in fi-
lio et nō in p̄fre. Ita potest oīm magitudinē esse in
una p̄fona et non in alia: nūllobomin q̄libet p̄fona est
equis alteri: q̄libet p̄prietas relativa est essentia di-
uina/ et ita perfecta sicut alta. Nec repugnat eq̄itati
distinctionē magitudinē sicut nec p̄prietatū p̄fionalū
real distinguitur. Nec p̄t̄ inferri plures relationēs
sunt in una p̄fona q̄ in alia: q̄ spiratio actua et pater-
nitatis licet formularū distinguantur: nō tū sunt plures
relationēs: vt infra parerit. **Questio secunda.**

Blotta, S.

Verū q̄libet glōnia sit in alia p̄ circuncirculo. **E**t in
ne p̄ articulo p̄a notatō dicitur tr̄p̄lī dī
st̄gūlī p̄t̄ inexistētā. **S**ueda est p̄ atnē
tā q̄lo lo cātū est in loco. **S**ueda p̄ int̄mā
p̄ficiētā cū carentia cuiuscumq; diffātētā sicut ange-
lūs est in loco; q̄ accidēt in subiecto et forma in ma-
teria. **T**ertio mō per int̄mā p̄ficiētā cū cōficiētā
litatē: hoc mō inexistēt aliquid quod est et itē p̄ficiēt
cōficiētā. **E**t hic mod̄ inexistētētē vocat̄ per
circuncircusōnē. **C**orollā. **Q**uicquid inexistēt alte
ri p̄ circuncircusōnē: ecōduero aliter inexistētib;. **P**ot̄
q; li a est int̄mā p̄ficiētā cōficiētā ip̄a. **H**eoc est hec allā
repugnātā: q; aliquid mutuo sibi inexistētā: q; qm p̄ficiētā
totū est in suis p̄t̄b;: ecōduero. **S**ed gen̄ est in spe-
cie: z species z generē. **A**d hoc q; p̄ circuncircusōnē
nē aliquid mutuo sibi inexistētā: tria req̄unt̄: primū: q̄
distinguishant̄ reālēt. **S**cōd: q; fint̄ sibi int̄mā p̄ficiētā.
Tertio: q; fint̄ vna simplex singularis cōntācta est h̄c
modū esendi in nō est reperire i creaturā: sed neq; po-
sit̄ est hic mod̄ a philosop̄o: discūrsum oēs mo-
dos esendi i q̄ in verū p̄t̄lectū. **I**nīst̄ pars to-
tū: sp̄es: gen̄: calo: ign. **A**et in regnō: res i fine: lo-
cūs locato. **R**itebant̄ dñe dare int̄mātūs: s̄z ni-
mis remotas: s̄z illāp̄sus dei in metē rōnāle: circun-
scribendo maunētā: q; illābēs s̄seruit̄ et regit̄ id
qui illābēs. **S**it̄ si aīsvel angel̄ noīberēs coasūlēt̄
coasōlēt̄: vel si cop̄ ḡlōni coasūlēt̄ cop̄i nō gio-
so. **I**h̄c qđe est qđā int̄mātā: fed deficit cōficiētā
litas: q; adhēbet̄: esset fatis s̄le declaratiōnū. **E**t id dī
cit̄ illābēs: q; habet̄ i textū p̄ naturā huāne itēlligentie

Liber

I

relatio realis quicquid distincta ab essentia/ constituto: vel p̄stūtēte:z eq̄alit̄ esse ēz in dīntis: q̄ sūt ocre
tū sc̄z q̄dīcāt de p̄sonis: q̄d̄ supponit p̄sonis: z
gnat̄ creatura p̄duciblē ab eisdē: sicut creator/et-
nas/icoaruptibilitas/ p̄dīcat de d̄o/ d̄eō/ d̄eō/ d̄i / d̄ eo
esse enītas/icoaruptibilitas/ creaturas: vel dicatur
supra dīst. r̄m. q̄. lat⁹. q̄. ut. p̄logi dīctū t̄t̄ ab
abstract. gnat̄. Itē in. dī. q̄. q̄. C̄ s̄m dūbū
q̄ vidēt̄ q̄ potēta gnandi sit f̄ s̄m se q̄da potēta:z per
p̄fīs q̄dīc̄t̄ caret̄ līa potēta: alīq̄ potēta caret̄: c̄ ḡ
potēta gnandi nō est in filio: fz si fili⁹ caret̄: ḡ fili⁹ nō
est op̄s. Bñdef̄ q̄ potēta gnandi nō est potēta: sicut
nec p̄fectio: q̄ potēta ē respectu factibilū m̄f̄ mo
dī loquāt̄ fct̄. Et ita fili⁹ ēt̄ om̄ps: q̄d̄ op̄factible
p̄dūceret̄ dīctūre. Nec op̄s dīct̄ potēta resp̄e
ctu cuiuslibet: ad cui⁹ ēt̄ nō seq̄uit̄ h̄dictio: t̄m̄ resp̄e
ctu factibilis/ ad q̄d̄ nō seq̄uit̄ h̄dictio. Ut olporens
valer tm̄. I. potēta facere ēm̄ factibile: ut q̄hīc facti-
bile distribuit̄ nō potēta. C̄ bñdef̄ tertii et ar-
gumentū bñl Augu. Et gñit̄ eñl Aug. sc̄. Si p̄ non
gnat̄ fili⁹ sibi ēm̄/non est op̄fiteōt̄: q̄ p̄fīs ge-
nerare ēt̄ posse. Soñlo. S̄ cōdā gnā nō valer: s̄c̄ nō se-
quit̄. Si p̄ nō est de: p̄fīs nō est op̄ms: q̄d̄ esse de/est
q̄d̄ posse. Uñi līa. posse generare fine p̄ducere di-
unā p̄sonā nō est posse: valer tm̄ posse p̄ducere diu-
nā p̄sonā non est posse facere alīq̄ factibile. C̄ Itē q̄
bz q̄ bz p̄ bz fili⁹ z. Bñdef̄: q̄ valer tm̄. Bñfa q̄
bz p̄: q̄d̄ p̄fectio simpl̄. L̄ essentia/ q̄l ēt̄ in o-
bua trib⁹ p̄sonis bz z fili⁹. Sec⁹ de p̄fectio notio-
nali: vel dī vt s̄. q̄. q̄. dīst. vi. C̄ plurā scribit̄ de hoc
sc̄tus Tho. in dīsc̄pt̄ de potēta de. ar. vñ. et de po-
tēta gnandi ar. vñ. z. vi. vñb̄ q̄ potēta gnandi et po-
tēta creātī finē idē. Et p̄t̄ ex dīct̄ q̄d̄ fit dīcendū ad
hoc. C̄ est̄ etiā p̄dīcāt̄ adūt̄: q̄ potēta ēm̄ p̄fiteōt̄: z potē-
ta gnandi ēt̄ tm̄m̄ disparat̄. Nā potēta gnandi nō
est potēta/ eo q̄ nomē potēta solū resp̄ectū factibile
ad extra: et potēta generandi solū p̄ducibile ad in-
tra. Et ergo potēta nō est terminus superior: ad po-
tentiam Generandi. Dīct̄ finē tr̄

Carta dicta in duab⁹ pcedent⁹ distinctionibus magis hic absolut⁹ dubia crenata sa ne dict⁹ poslit sol⁹ p⁹ sol⁹ fit⁹ x̄. **L**oclo re pria hec est. **S**ame dict⁹ sol⁹ p⁹ sol⁹ fit⁹ fil⁹; q̄ una plosa non est alia; lucet nua plosa fit⁹ si nealio. **S**exta plo. Solus p⁹ est p⁹; ex vera. **S**ol⁹ p⁹ est de⁹; est falla. **T**ertia plo. Cetera illa. **S**ol⁹ de⁹ est finit⁹; lla est finit⁹ sola. **S**olus p⁹ est infinit⁹. **D**e clarato hanc naret ex tertii. **N**on est mira.

Ver si fit concedenda de statu nomine Solus prius est Deus. Tribus articulis expedit materia huius q[uaestio]ni. [C]onstat p[ro]posito ita quod solus est unus q[ui] caput carthaginum patre valet tunc solitariu[m]. Et sic foli fo[rum] sortes currit: valet. L[et] fortis est si foli sortariu[m] currit. Et sortariu[m] est cum quo in eadem loco non est aliud eiusdem speciei. Et s[ic] p[ro]cedit. Sicut solus comedit: si foli sortitare sine sortito scilicet comedat: licerit etiam multa illi comedere. Alio modo accipitur lycanthropy matice. Et hoc dupl[iciter]. Uno modo foli p[ro]prie[tes] p[ro]bentur predicari p[ro]uenient subiecto etiam remoto ab omni alio. Quonodo occidit illa. Solus sortes potest curare. Et negat: foli sortes potest trahere hanc nauem demotriado cam quia non potest finis alioz iutauim trahere. Nec m[od]o eniat occidit: neq[ue] foli p[ro]p[ter]e potest producere.

ignē. Et negat: q̄ sola creatura pōt. pduec ignē. Alio
mo caput exclusiue: q̄ sic vt definiat p̄ se alio extre-
mū. ppōt subiectū fcsyl p̄dicātū. Et sic facit, p̄pōne
de excluso subiectoy p̄dicato ylo mō accep̄do illā
Sol⁹ fōtes currīt valer: aliquid q̄d ē in sīnt fortes: hoc ē
q̄d ē fortes: nihil aliud a forte currit. Sīlt. Sōtes ē
tūn hōl valer illā: fortes ē hōl o nihil aliud ab hoīe: vñz
nihil qd̄ nō est hōl. Cūn dāt hīc vna regla. Quelber Begula.
ppōt de excluso extremo equalis sue piacēti: hoc ē eq̄ B
spōni p̄pōni er esidē tñis stūtute dcp̄to signo exclu-
sivo: ita q̄ iste equalēt: Sol⁹ fōtes currīt: q̄ fortes cur-
rit. Ctertiū q̄ q̄d p̄pōt p̄pōni a p̄pōne fycōcē
et vñ loquētū caput fm̄ intellectū ac si ponēt a p̄pōne
subiectū: t̄ definiat rōta: ppōne: q̄z modūlūg. Aug.
vi de trini. dīc. Hō dicim⁹ p̄res cō solū deūl intelligēs
idē p̄ sp̄fērē ē sol⁹ dēp⁹: qd̄ p̄ illā. Sol⁹ p̄ ē dēp⁹. Et seq̄
fē aut̄ solū dicim⁹ p̄res filii et sp̄mificat. Q̄q̄s aut̄
definiat totā p̄pōne denotat p̄dicātū affirmari de
subiecto: t̄ negari q̄libet de q̄d p̄pōne subiectū su-
ue p̄ q̄d nō supponit subiectū. Et tūc reddit p̄pōne ex
clusiua exponibili p̄ dicas exponētes copulatiue tit-
tias: q̄z p̄ia est piacēt: sc̄ta dicitōria piacēt: p̄po-
nēdo subiecto res q̄ nō: vt solū fōtes currīt exponit
fortes currīt: nulla res q̄d nō ē fortes: currīt. Cuz
q̄i addit̄ termino nūtralī signi exclusiū: p̄t exponi
ppō duplīt: q̄z gra allettat̄ p̄ res q̄ nō mō lam dicto
vel gra pluraltat̄ p̄ plura q̄p̄t loco res q̄d nō: vt
tñi tres fūt p̄sonē exponit sic. Tres fūt p̄sonē nō plu-
res q̄d tres fūt p̄sonē. H̄ec oīa clari⁹ t̄ lat⁹ declarat̄
folēt i logicā: idea hic nūmemorabile sufficiat. Cuā-
tum ad sc̄m articulū est cōdīc p̄ia. Lāpiēdo sol⁹ cō
t̄bogemaricēt dicit solitudine nō p̄tēre addi al-
cūl ē mino in diuiniū p̄stutūdō affirmatiua p̄pōnēm.
probat: q̄z sic capiēdo p̄iuas sue excludit p̄tūtūm
trūm p̄sonāfū: q̄d si a fūt impūfibilēs. S̄parabiles
cū q̄libet sit in singula p̄ circūnciessione: vt dictū fuit
di. xix. q. ii. Et p̄ ph̄is q̄libet talis erit falsa. Ideoq̄s
accep̄do fol̄os ille ut negade Solus p̄t dēus
Solus p̄t p̄f. Sol⁹ p̄f creaçēt. Salent ei. p̄t q̄ est
solitāri⁹ est p̄: dens creat: q̄cēs sunt false. Cum fm̄
hūl⁹. us. de trini. z habet dī. u. In diuiniū nec diuersi
tas fūtēre solitudo. Sc̄t a cōdīc. Lāpiēdo sol⁹ vt
dicit p̄sonētō p̄t addit̄ termino p̄sonali: Is fortes ter-
mino essentiālē. p̄t: q̄tū ad terminos p̄sonales ī-
potare remotionē ūt separatiōnē diuiniū p̄sonāfū:
q̄t̄ ūt p̄fisibiliſ. Uñ fm̄ hūl⁹ tensiū: illā Sol⁹ p̄t crea-
valer: p̄ separāt̄ ab obvīis alios: filo sc̄y et sp̄mificō
creat. Quātū illā q̄ ad minos ēminēs significaret se
paratiōnē det ab his q̄d nō sūt de: q̄t̄ ūt p̄fisibiliſ. Uñ sic
fūt̄ ūt ūtēcēda. Sol⁹ p̄t dōt̄ pdūcere ignē:
q̄ valet tñi: dēp⁹ ūtēparat̄ ab oīu q̄d nō ūt dēp⁹ p̄t̄ p̄-
ducere ignē. Ctertiū p̄cō. Lāpiēdo sol⁹ exclusiue
vt definitus extremū: vt vñs reddit p̄positionē de ex-
cluso extremo p̄t̄ ūtēfiderat̄ addi ta ēminēlūb⁹: q̄ glo-
naliūb⁹. p̄t: q̄t̄ ūtē regla posita arti. i. sic nō mutat̄ dī-
tate sue piacēti: līmo equalēt̄ ūtēpiacēti: p̄ ph̄s nū-
bil referit q̄ ad mitatē addere vel depōnere. Uñ sic cō
cedēt̄ ūtē ille. Uñ p̄t̄ dēp⁹. Uñ p̄t̄ p̄cāt̄: p̄t̄ elio-
lus dēp⁹. Sol⁹ p̄t̄ ūtē p̄fona diuina. Solus deūs ūt̄
sp̄mificat̄: sic de alijs. Sic capis b̄tū Aug. vi de
trini. Solus p̄t̄ ūtē tātūs est p̄f: t̄ filiū et sp̄i
tūcītūs. Cuartā p̄cō. Lāpiēdo sol⁹ vt facit p̄pō-
sitionēm exclusiū: p̄t̄ addit̄ termino essentiālē: ūt̄ ūtē
notional̄ ūtēflectu essentiālē medicati. Dūmī nat-

Distinctio XXII Questio unica

q; hec est. **T**u deus es p; p; exponet. Scōm
p; q; sic illa erit falsa. **C**m p; est q; sc̄ta exponēt
est falsa: **c**mxilla res q; non est p; est t; q; falsa est cū
fīl; res q; nō est p; t; t; deus: silt sp̄sc̄tus illa
t; t; illa p; q; fīat: tñl p; gñat p; exponēt
Cet hys p; q; nō fīat p; p; de multipl pōt d;
fīglūt p; hoc cedivel negat: p; silt hec cōllo qit
p; q; fīat p; q; fīat p; q; fīat p; q; fīat p; q;

Ločito qnta. Capitolo fol' excludit hec pp. Solum p[ro]p[ter] est de' falso; de' devitute sermonis negada. P[ro]p[ter] exponentes: q[ui] scda est falso: nulla res q[ui] non est p[er] ei deus; q[ui] filii est res q[ui] non est p[er] t[em]p[or]e ei deus. Et non d[icitur] exponi alius sicut et h[ab]et aliud a p[er] e[st] de' q[ui] tunc illi efficiunt vere. Sol' p[er] spirat: fol' p[er] creat que non secundatur. P[ro]p[ter] etea sequit b[ea]t. Sol' p[er] est de' ergo ols de' est p[er] accipiendo deus ut supponit p[ro]p[ter] na. nisi fallim[us] q[ui] valer illa[us] si plena diuina est p[er] o[mn]ia renet: q[ui] ab exclusione ad vniuersale in terminis traspone. finit. P[ro]p[ter] articulo triuio colligi p[er] dubia ex doc.

Articu- **l. 5.** **510** articulo istio colligi pñt dubia ex doc-
trina. **S**icut in illa regulâ pñt auctio monet tres iustitiae
in qñb; pñt sña no tener. **I**psa non sequit se cum modo
qñ necessitate deicitate elveritur; qñ oþerum de nec-
essitate est necessariu. **A**et qñ. **T**um necessariu de necesi-
tate est ens; qñ de ens de incitare est necariu. **S**ed a
nó sequit. **L**ittere interr. qñ oþer erit ex pñrrobus
Ans elverit; qñ falso. **A**ns sit falso pñ in pia devere prætingit; sitr
de ente no necessario. **I**n scda: qñ hocverit. **I**nfatis pie
sens et nñcō erit; qñ pia inflata no est futurum
erit. **C**onclusio autem regula intelligentia est qñ ex
cluimus et coueritibiles simili; pñt dico qñ arguedo
ab exclusiva expontib; qñ aliterat; ad vulnerale in
termis traspõitib; sp; est m̄a bona c formalis; cete-
ris parib;. **I**mmanete ead ampliarione/restricione/
determinatione et. **H**uc aut in pia; qñ mutat determina-
tio; qñ in sensu in qñ pedit: de incitare determinar
predicati; qñ valet illa. **T**um veg necessariu est veg de
necessitate. **E**st veg necessariu. **S**i en de incitare de
terminaret copula; pñt stitueret modale diutinam; ans
estel falsit. **I**psa ita expones effet falso: tcs libit qñ
est veg necessariu de incitare est veg; qñ valet illa. **D**e
verum no necessariu de necitate no elverit. **E**t ita se-
querez qñ nullu continges estet verit. **T**unc ñdictiora
libit qñ no elverit necessariu de incitare elver-
sç illas aliquid qñ no elverit necessariu possit est veg
est vera. **T**erppd de necario fieri fuit de iesse. i. fieri
convenit. **F**acit ut in iure his for. **N**on necessariu
de necitate est veg; qñ necato fieri possit est veg.

reparati referto mi: ut vix redit; nō necerato in aut
ergo hō est alia. Sic seq̄t. *Li* verū necerariū de no-
citate ē ver̄; q̄m̄vix necessariū elīt̄; q̄m̄ manife-
stā; q̄m̄ in antēcedē de necitā te definita. p̄dicāti ve-
rit̄ verū. Debet ergo s̄i f̄lērt̄ & ōver̄ de necitā. l. q̄d
ver̄ necerariū; elīt̄ verū necessariū. *Sic* d̄ca p̄ia. *Li* verū
erit̄vix; ergo ōver̄ erit̄vix. T̄ḡuit̄ a nō anglo-
ad ampliū c̄ distributione; q̄ nō nōvaler̄. Hā in ante-
dente p̄dicāti in ampliā; ampliā in seq̄t̄vende
debet s̄i f̄lērt̄. ergo ō ver̄ q̄m̄ erit̄vix; utrum
ta consēptis ē ver̄ s̄i f̄lērt̄ antēcedē. D̄fūctio. xxi.

Sequitur ergo quod dicitur. Intra papa magister egit de benedicta trinitate quātum ad se tuas papītates nunc piecūtūr determinatio de ea quātum ad modū loquendi de ipsa. Agit enim in nob̄ q̄ de bim̄dica trinitate dīr. Et hoc p̄mū i genere distinguit diversa noia de deo dicta. Scō i specie. Et hoc dūpīr. Et p̄lo de centauro. Et dōdeca uis a dī. Trī. vī. vīg. ad. trīxī. iclūsi. ¶ In hac dū-

ploris hi utrū trinitas. **L**ertia scio. **U**nus dicitur dicunt de ob' cōter' z' de singulis plenis fingu lariter z' non pluraliter dicuntur. **Q**uestio vñca.
Vtrū viarior pofit aliquid nomē iponere ad si significandū distincte diuinā entitā. **S**o lito mox tres erūt articulū. **P**otudam itig' articulo pio: & noīna dā significat

Artic. Nota.

res extra q̄ nō sunt signa. Quæda significat nōla/vo
ces/ & scripta /q̄ sunt signa. Quæda significat ceptū
meritis. Pala dicunt p̄le ipsoſitū. Sc̄da sc̄de ipoſi
tū. Tertia sc̄de intentiōis. Quidet aut q̄ signū ſi
gñificatiū ſufficiēter diuidat l signū p̄le intentiōis
et in ſignū ſc̄de intentiōis. Signū p̄le intentiōis eft q̄d
ſiḡ aliquid aliquid falūlūtēr nō p̄ modū ſignū ſicut h̄d
aiā/aiā/ iellect̄/ q̄litas/ capiēdo illos terminos p̄o
nali. Terminus ſc̄de intentiōis eft termin⁹ ſignificatiū ſi
gnū p̄modū ſignū: vt nomē/ abū/ p̄pō ſylogism⁹/ ge
mū ſpēz/ ſue fecit ſignum metā ſuē vocale aut
ſcriptū. Ex illa ſept̄: nō oī ſiḡ ceptū mē. Coroll.

Lazoli

tit; $\exists$ ois vor significer mediate acceptu mentis. Et ci
plieo $\exists$ ceptu p actu cognoscendi p; nō h̄o s̄it realē
s singulare hoīent, q̄ etiā supponit; nō $\exists$ ceptu: q̄
 $\exists$ ceptu non supponit; nō fōc̄t hoīent nisi mediate
acceptu mentis. Et fin hoc intelligēbā est illud philo-
sophi. Voces fūt signa passionis aie. t. fūt signa odia
tanū q̄ voces fēcēt paſſioēs; hoc est; q̄cept⁹ mentis;
q̄ $\exists$ cept⁹ mentis; fēcēt seipso; vor signa mediate $\exists$ ceptu;
verū q̄ voces scđe ipolitois significat; $\exists$ cept⁹ mentis.
¶ Secundo sed; q̄ nō ois voces inuēte sunt ad signi-
ficandū $\exists$ ceptus mentis; q̄ multa noia inuēta sunt ad
significandū res extra; vt oia p̄ime ipolitois. Que-
dā ad significandū mentis cōcēptū affectioēs a na-

2

et ad significandum mentis conceptum antecedentes et pali-
fiones; quedam ad significandum voces; vocatilis signo-
proprietates. ¶ Tertio sequitur; qd non permittit illud pri-
mo qd vocē pāndūt significat; qd pāmo pōcē ap-
prehendat; pēs; qd pācipiat; pētio qd tūmū significat
illud qd sī signidū est ipsi? sī fuit vocalē vī scripti? Est
aut̄ vōz ipsoſta ad signidū rē nō est vocē vel conceptu.
Pro rēb⁹ est vītrum vocib⁹; vt dicit phībus. i. elēchoz
Res nobisūcū ad disputationē ferre non possum⁹; ideo
vocib⁹ vītrum p̄ rēb⁹ qd significat. ¶ Qo cōcept⁹
pāmo apphendit. i. mēte formā. Ratio elēborat nō
līḡt nūfī mediatē cōceptu ſolo enī cōceptu mēs imēdia
te cognoscit. Iberē dicta ſit de cōceptu; ut accipit p̄
cognitionē qd est act⁹ cognoscendi. ¶ Cōsequēt nota Rota.
du: qd nōm̄ ſitare aliqd distincē p̄ tripliſtē intelligi. B
Ano mō qd ſit aliqd: r̄ ſitare ſue inſtitutio[n]is nō ſitę
rem cognoscat aliqd. ¶ Sc̄bo modo: qd ſit aliqd: r̄ ex
ſue inſtitutio[n]is nibil aliud: ſitare aliqd ſitare ſue non.
¶ Tertio modo qd ſit aliqd: ita qd ne eſt vi illi-
tutoriū; neq; ex eſt vi illi- vītrum aliqd aliud occurrit
intelligi; vīcō ſignificationē ad ipsi⁹ vocē platio Ariti. 2.
nē. ¶ Pro articulo ſeſtū cōcept⁹ pāma. Accipit
ſignificare diffinire tertio modo: viatoz nō dīc imō
ſeſtū. Loco

Liber

I

Binde negādo assumptū virū: quis possit esse rex de
oppositis cōtrariis a quo op̄ vno possit alioq̄ trāsimu-
tari ad reliquum. Distinctio. xxiij.

Gliscet agit de essentia lib^o liberali^b: de
deo & psonis dicitur^b. Et p^t sntia ter^b
hi flungi, clocutio^b. **P**ropterea in
alita & distinctione ipotata magis introdu-
cta sunt ad remouendam a diuina simplicitate qd^b non
sunt, qd^b ad ponendam aliqd. **S**ed ex coclo dictu magis
cu^r vel ut termini nrales in duis p^t prauatim
tis nraib^b ponuntur, cõter n acceptat. **T**ertia p^t: o^r
ci^r magis posset saluari dicendo illas emnos n pone-
re. Non posse ipotata distinctione dicitur alia esse
p^t psonis. **S**uo modo dicit p^t de terminis distinctione ipotata
declaratio natet ex ter^b. **N**on sntia.

petit sibi p̄dicationē affirmative & negative: non tñ
querit sibi p̄ realē existētā: s̄ p̄ dictionē dñtataq;
sic enī. a. dñ vñū: q.z. est ens: z.a. non est. b. nec c. Nec
altud ens ab a: nec alia entitā. **S**cđa co&vñm nō **L**o&co. .

estaccades ret q̄ est vna p̄ carētia partitū nec p̄tio m̄
capiedit accidēs nec se p̄to m̄. **D**icitur nō p̄tio mo / p̄tis p̄
clōne p̄cēdēt. **N**ō s̄ se p̄to m̄: q̄ vnu nō p̄dicat cō
tingēter de talī vno; q̄nō p̄t talis res simplex ē t̄
nō ē vna. **A**lex vñ p̄dicat accidētālē de finio signi
ficāte r̄ illo mo vna. **H**āc est p̄dicatio accidētalis
angel⁹: est vñ signa elia enī q̄ nō est se p̄to m̄. **C**et
notādū q̄ nō est id p̄dicari accidētālē/ t̄ p̄dicari p̄tin
gēter. **L**ertī p̄clo. **U**nū se mo acceptū nō ipoz
tar alioz abſolutū adueniē illi q̄d eli vnu. **P**etra
Dōclo. **3**

*Et atque ab iusta audiencem illam quae est in vita. p. 3. q. 2
divisa est in uero libertate prius est enim ex tunc in distinctione atque*

Verum vinitas q̄ deus d̄vynus/lit aliquid ad-
ditum deo doc. recitat ipsugnat opt. sci-
tio. Ibo. si. q̄. xri. i. c̄. tenetisq; vni c̄ puer-
tit c̄ ente n̄ib⁹ addit sup̄a ens. Sed cum
est principiū numeri: addit aliud sup̄a ens ad genus
quartaria p̄tines. s̄ sic non p̄dicat de deorsum foli de
bie q̄ h̄tē illi materia. p̄emulū iraq̄ aliquid distin-
ctionib⁹ p̄ articulo p̄lo subiungent p̄clones. Q̄ uāt ad
articulo sebor. p̄ tertio dubioz̄ solutiōes. Q̄ uāt ad
primum notādum q̄ vnu negat oēz multitudine. Et fz
h̄c multuplificat. sc̄ p̄p̄ter ipropriez̄ p̄lo modo
duplificat. H̄ q̄ negat oēz multitudine p̄tū
real distiſtor. hoc m̄enū est q̄d non cludit mul-
titudine p̄tū real distiſtor. Quō angelus vñi. et
s̄lit alia intellectus. Alio m̄ accipit vt non negat mul-
titudine p̄tū eiusdem r̄t̄mvel alteri? quō q̄litās h̄e
fibilis est vnu: q̄d ad primum. Et substantia p̄posita
et materia et forma eterna q̄d ad secundum. Et accipit etiā
ipropriez̄ p̄no aggregare: q̄d e null⁹ p̄cepit vel ter-
minata est solutiōe in finecula n̄idicere. q̄d etiam

ue vel virtus abtractus dicti deo/non importat
aliqd additū deo:nec absolutū/nec respectiuū. Patz
nā p hoc q̄ deo⁹ est ens & nō entia / est pp̄fissime vñ⁹:

circumscrip^to i^l alio. **C**irca ar. iiii. tria occurruit dubia. primum vtrū vnu pdicet p se prio móvel scđo mó Dubi. ne alibet r^eponit. **R**espondeo qd' sⁱ dicitur. qd' sⁱ dicitur.

de q̄libet re vna. Ansio: vñi pdicat accidētalis de q̄libet ente vno: s̄z nō de q̄libet p̄tingēter. P̄imū ptz: q̄z p̄notat sup quēlibet terminū abſolutū aliqdens fca

*photat magis quicquid est in mundo auctoritatis aliquo ens p[ro]ca
te[r] nō est essentia[r] g[ra]m accidetia[r]. Itē includit negationē
Scđm p[ro]pt[er] ex actione scđa certa. An autē p[ro]dicet p[er] se
p[ro]prio mānū s[ecundu]m f[ac]tum? Sicut in d[icitu]rā p[ro]prio mānū*

prio móvel tñ scđo mó/stat in qđ nos terminos p se
prio mó. **S**cđm dubiu; vtrū vnū differt aliq modo **Dubi. 2.**
ab ente. Bñsio capítido terminos psonalit/ vnū nō dif **E**

ab ente: etiam captio terminos pionari / vnu no di-
fert ab ente: ver ille sūt pcedēde. Anū z ens differūt
vnu z ens no differūt: qz sunt pticulares vel id infinite

z subcōtrarie. **S**cđo dī capiđo terminos materialis
vel simplicis vnu differt ab ente: qz illi termini vel p̄ceptus non sunt idē: lī dicāt vel sc̄et idē: sic passio z sibi

plus non sunt iuris dictar. vel pccat id: ne patino? in
lectu nō sūt idē? Is supponat p. eodē. Tertiū dubiū Dubiū.
qd ipso stat nomine vnu. Rūdet post p̄missa q. vnum est 15

Emīnū p̄iuatuus iportās negationē negātem multiplicationē rez̄ separat̄: t̄ illā negationē non addit̄ re alit̄ rei ā est ena. Illā enī negatio est i intellectu rānie

autem rei quae est vna: si tamen est negatio eius in intellectu: os suis realiter circumscrip-^tio in intellectu sit vna: sic hoc realiter est ceterum: non pro additione negationis sed pro remotione visus.

Negatio autem quā cec^o ipso tamen non est ī re / s^z ī mente.
S^z nō seq^z / circūscripto oī intellectu hō realis est cec^o
& circūscripto oī intellectu cec^o indicat de hoīe. An

Let me adhuc deinde. Ceteris enim intellectu
circumscriptio intellectus ceterus predicit de hoc. In
fine huius dist. doc. soluendo quodam ratione examinat illam.
Let circumscribendo oem intellectus ex natura rei cui libet

— 1 —

*D*istinctio XXIII

Question

III

clusione. Igitur, et deinceps quod numerus non sponitat rem aliquid, quam supradicta rebus numeratis: sed supponit per rebus.

312

Nota 1

prīo q̄ alid distinguit triplēcē nūcē; sc̄ essentiale acci-
dētale & mathematicū. Hūc⁹ essentiale ē q̄ necessario
ponet reb⁹; ita q̄ ipsa manētib⁹ illa sp̄es nūcē nō p̄t
b̄e de eis negari. [¶] Et est rex q̄ nō p̄t p̄ se facē vñ:
vñ nūcē trūi a celo. Hūc⁹ acciſtalis est nūcē sīc⁹

*bus ipsi maneribⁱ est; ut nuer⁹ duar⁹ aq⁹ separata
rū q⁹ sit due aq⁹; si pfluit vel p⁹ungit/nō due aq⁹ sed
una dicuntur. Nuer⁹mathematicus superi⁹ est ad vtriusq.
Constatū scđo/q̄ cōter duplex distinguunt nuer⁹. **N**ota:
nuer⁹ nueras: t nuer⁹ nueras⁹. **H**ier⁹ nueras est itel **L***

cepti quo materiali gno se etia in numeris. qm
in p. Qua nuerat multitudine stellarum. de illo nnero
no est ad xpositum; sed nuerat? est res nuerate.
Et ille caput dupl. Uno mo strite; et sic ad isti tres
regrati ordinaces qz si res multitudo qdā vno mēsurata
et idem qz numerus multitudine et res multitudine qdā vno

ex pte maij: hāc pōit Diony. v. de diuis no. Tertia
q̄ vnitates inter se sunt essentiaſ distiſtice: ideo dicit
Boe. de trini. Ut in nulla eſt diuerſitas ſc̄y essentialis/
ibi null⁹ eſt nūer⁹. Et pīn hoc pōit nūer⁹ describi ſic.
Eſt multitudi no vnitati⁹ essentialiſ diuerſis pofuſa

Loclo sc̄ta. P̄ter⁹ i diuinis nō addit aliqd p-
sonis numerat. p̄t; q̄ numer⁹ triū angel⁹ nō addit
aliqd ips⁹ āgeli; cū oīb⁹ alijs circūscriptis. A dhuc
dicunt tres angel⁹ ḡ multo minus i deo sive diuinis
personis. Iā r̄minet i diuinis nihil aliqd impetrat.

Environ Biol Fish (2007) 79:1–10

lis ad q̄stionē. Sicut p̄cedit q̄ trinitas angelorū non
est numerus/ita p̄cedit p̄t q̄ trinitas p̄sonarū non est nu-
merus. i. significat q̄ vñl terminū nūmeralē sc̄z trinitas.
Et ita trinitas p̄sonarū est vñl nūmero/nūl alius ipso-
tās (vt iā patuit) nisi q̄ in diuinitate sunt tres p̄sonae q̄z

metas trinitatis/ mīli ponit in deo/ nō importat aut
quid iuperaditū vñ adueniens deo/ aut diutius pso-
nis; verū si numerū soli p̄diceret de plurib⁹ essentia-
liter distinctis/ in deo nō esser nūmerus. Sic enī p̄f c
lius z.s. nō distinguunt nūmero; qz sunt vna res nūmero
singularissima et simplicissima; sī tñ accidat numero

Verum trinitas plena sit in' nueris. Hac q. doc. diffuse, p.quecumq; d'imo recitato opl. coem; quā etia tunc sc̄itūs Tho. pia sc̄de. q. r. id a multis amplectit & numer' (q; est species s; quadratis) dicit aliq; vnu supadditū rebus numeratis: q; gō sluitur c̄ta p̄sūmū. Sed dō s; illud: plures sunt opl. quaz q̄tuos recitat. P̄ia opl. est q; est plurimavitatis no h̄lmp̄t; sedyt h̄z determinat̄ distilita p; aliam. Sc̄da op. dicit q; est discreti- lūt̄ primutatis est forma t̄m̄t̄ & cultūl̄ t̄beri etiū nuer' h̄z suāvitatē & sp̄m̄. Lertia op. dicit q; p̄t̄ nuer' in eis etiā forma m̄fī forma p̄minutā: sub q; s̄t̄ert an diuisione ē. om̄nūl; vñl; q; st̄are posset naturali. Quarta op. dicit q; nuer' nihil addit̄ q̄tinatur: t̄m̄t̄ nisi aliqd; q; hā; q; nuerat p̄ces multitudinē. Im- pugnari p̄fit ille op. hac rōe gn̄ali: qm̄ signo tres res distictas puta tres hōtes vel tres angelos: q; cūlo alio circumscripto adhuc illi hōies sunt tres & angelūl; sunt tres: & ita ibi est numer' sc̄ trinitas. Et tñ nub; l; addi- rum vel distictus ab ille hoib; seu angel. Et hā; l; addi- re ne q; ipsi pb̄at q; numer' essentialis: i.e. rex q; non sunt extensis angelos, nihil addit̄ rex' numeratus. Pro- batur: q; numer' retiri extensis, quēcōd; accidetāl; nihil addit̄ rex' extensis numeratus. Et ergo alia op. nio' cui fuet auctor: etiā tancit in centuaglio con-

Liber

I

vt p̄dicat de q̄būficiis plurib⁹ reālē distictis: sivevera
 Arti. 5. est cōclio. Subitū circa p̄dicata p̄ ar. it. **S**ic nūer⁹ est
 Dubi. 1. maior: sua pte: fed trinitas non est maior: sua pte: tū q̄
 non h̄z pte: tū q̄ trinitas nō est maior: pte: p̄ fīlo: tē.
Solutio: si hoc dicit⁹ tē nūer⁹ est maior: sua pte: tē
 intelligit de maioriitate pluralitatis: nō pfectōis vel di
 gnitatis: lic̄ p̄t̄ sc̄di q̄ i diuinis trinitas est maior:
 vna p̄sona vel duab⁹: q̄ hoc n̄ sit aliud est dicere: q̄ q̄
 tres p̄sonae sunt plures p̄sonae q̄būficiem. Si aut̄ iste
 ligit de maioriitate dignitatis aut pfectiois: sic trini
 tas nō est maior: p̄sona vel duab⁹. Vide **D**ecāvbi. 5.
 in certiologo bin ad p̄positivib⁹ cedit illas Aliq̄s nu
 mer⁹ nō est plura vnitate nūeralib⁹ p̄ trinitate p̄sona
 p̄ essentia. Itē alijs nūer⁹ cū vnitatis est equis
 tate. Itē alijs nūer⁹ cū p̄t̄ ex parte: q̄ non p̄t̄ diuinis i duo eq̄
 lare. **D**ubitab⁹ fco: vtrū op̄i. mḡi sit vera q̄ dicit
 terminos nūerales in diuinis nihil ponere: sed negare
 singularitatem p̄ solitudinē. **D**icēd⁹ et si q̄ op̄i. mḡi
 fuit hec q̄ t̄mini nūerales non ponit aliqd̄ i deo: hoc
 eli: non ligat aliqd̄ adiunctus deo: sicut accidens adiunctum
 suo subiecto: q̄ remouet a deo: hoc est signum q̄ fuit ibi
 p̄r̄ fili⁹. S. nō dicit⁹: vera est op̄i. mḡi. Itē si mḡi
 vult dicere q̄ t̄mini nūerales non ponat aliqd̄ i deo:
 q̄ est de rōm formali nūeri: pp̄e capiti. 5. Diverterat
 essentiale i terūvera cōfim̄it̄ ait q̄ termini nūerales in
 deo nihil posse fecit. **S**i dicit⁹ mḡi q̄ nomē terna
 ri in diuinis fuit ibi esse prem̄ filii t. m. q̄ sunt rest p̄so
 ne/marce p̄positio: sed nō ponit q̄ntitatē nūer⁹ diuin
 itatē q̄ essentiale int̄ illas p̄sonas. **T**ulit q̄ mḡi dice
 re q̄ t̄mini nūerales diuinis p̄sonas fuit t̄ dicit⁹: sed
 formalis nō ponit aliqua diversitatem essentiale int̄ eas
 sed illā magis p̄mit⁹. Ponit aut̄ distinctionē p̄sonale
 q̄ distinctionē nō nulli p̄ exp̄im̄it̄. q̄ hec p̄sona
 nō nō illā q̄ sic intelligēdo op̄i. mḡi ē v̄era. **S**i t̄m̄ vt
 alijs placet dicere: mḡi tenet f̄mios nūerales esse re
 p̄cipiatuos: q̄d̄ t̄m̄ ex verbis ei⁹: fane intelligendū non
 videt posse haberi. **S**ic credo oppōstio for̄p̄babilit̄
 Et ēm̄ hoc quidā hic recedit̄. **P**lura alia nota
 tatu digna doc. tangit̄ in illa q̄ facit lucide: idea po
 terunt ibi vident̄. **S**ufficient̄ illa hic summariam per
 strinxisse. **D**istinctio. xxv.

Magister regredit̄ ad nomē p̄sona q̄rēquō
 d̄ ēm̄ substatia: cū sūm̄ plures p̄sonae: non
 plures substatia. **L**oc̄o p̄ia. **N**omen b̄
 substatia: q̄ est absolute nō relativū: ls
 f̄cet rē relativū. **V**el q̄ prior̄ formalis fuit substatia li
 ue essentia. **S**c̄da p̄cio: p̄ia prior̄ formalis fuit hyp̄o
 statia: nec essentia nec relationē: q̄ substatia ex his.
Lertia p̄cio: p̄sona est sūm̄ substatia p̄a mō: nō
 sc̄do modo. **H**ec p̄ sumario textus. **Quo** vñica
Vtrū p̄sona i diuinis dicit̄ p̄ substatib⁹ rez
 latio: ar. iii. p̄sum̄ vtrū a trib⁹ p̄sonis i di
 unis possit abstrah̄i aliqd̄ cōe vñiuocū eis
 r̄tendit ad q̄stionē. **C**irca p̄mit̄ sc̄ds notād̄ q̄ ter
 min⁹ b̄ cōs̄ aliqd̄ dupli cōitate reali se: t̄ signi si
 ue vocis. **L**oc̄o cōitate reali est f̄min⁹: signis aliquā rē
 vñā q̄ est cōs̄ sive cōcata plurib⁹ q̄ plurib⁹ culibet
 est id: fuit essentia diuina: fuit et diuinitatē q̄ est res vna
 simplicissima: eadē p̄t̄ filio: t. m. **E**t fuit sola cōnta
 diuina est res: sic reali cōs̄ trib⁹: ita sol⁹ ille cōmūnus
 diuina essentia est f̄min⁹: cōs̄ cōitate reali: h̄z cōs̄
 tate signi p̄cepti: vel vocis est signus signis nō aliquā
 rem cōm̄: in multis: fed multa singularia est prior̄: si

cur hō nō fuit aliquā holē cōm̄: s̄ **T**oia. p̄e. pauli⁹ r̄
 nullū p̄i alto. **S**c̄da notād̄ q̄ ēm̄ modi locāndi
 scr̄p̄t̄ vñia est iter vñle t̄ cō enā vñle est q̄d̄ fuit p̄la enā
 tial distinc̄tē que p̄to: ut hō alal. **S**z cōe est q̄d̄ fuit
 p̄la realis distinc̄tē q̄d̄ p̄to: sive distinc̄tē essentiae
 fuit nō. **S**z p̄t̄ q̄ corollarie p̄sona diuina est cōe h̄z
 nō vñle. **T**ertio notād̄ q̄ nomē p̄sona vñla est cōe h̄z
 vñle. **D**icit̄ sup̄positū intellectuale. **E**t
 ideo q̄cōd̄ est p̄lū sup̄positū intellectuale signifi
 cat p̄lo ḡly p̄sona. **E**t q̄ diuinis nec cōnta nec rela
 tio est formalis sup̄positū: q̄d̄ stūtū ex his. **I**deo p̄so
 nā p̄lū fuit essentia vñlē relationē p̄c̄ p̄mūtā fuit esse
 tia: ideo p̄sona i diuinis p̄io fuit stūtū ex essentia
 relationē. **I** p̄fēm̄ t̄ filii t. m. **V**n p̄sona diuina est cōe ad
 illa sup̄posita p̄f̄. t. m. **C**uius p̄missis est cōclio p̄i
 ma: t̄a p̄sona diuina q̄d̄ etiā relationē p̄sonaz p̄lū
 tūtūris p̄b̄ abstrah̄i p̄cept̄ cōlōne vñtuocū p̄d̄icabi
 lis de eis q̄d̄ditāre. **P**roba: q̄ a q̄būficiis p̄ueniē
 bus inf̄ es essentia plus q̄d̄ cū alijs p̄b̄ abstrah̄i p̄ce
 p̄p̄ q̄d̄ditāre: eli adēd̄: q̄d̄ sc̄d̄ eli in p̄posito t̄z. g.
Et sūm̄ p̄cio p̄t̄ ponit i creaturā: q̄ a q̄būficiis reali
 tate p̄stūtūris etiā vñlēm̄ differēt̄ si ponere:
 p̄b̄ abstrah̄i cōevidēm̄cū p̄d̄icabile de eis in q̄d̄ eadē
 rōm̄ ē. **N**otād̄ dicit̄ ell i p̄clōne p̄t̄: q̄d̄ t̄lē p̄ceptū
 abstrah̄ere nō p̄t̄ n̄lī q̄d̄stīcte nouit p̄sonas. **Z**a ta
 li sūm̄ q̄d̄stīcte p̄sonas cognoscit̄ p̄b̄ abstrah̄i cō
 cept̄ p̄d̄icabilis i q̄d̄ de p̄sona t̄ p̄ p̄io mō: als h̄z
 p̄sona nō cōe p̄d̄icabile diuina t̄ lupi⁹: nō mō ell q̄d̄
 ditāre sup̄: q̄d̄ t̄m̄ accidētālē p̄notāt̄: p̄lū
 dēs negationē vñlē p̄paruit dis. xxi. **S**c̄da p̄cio: no
 me p̄sona nō fuit p̄io: de formalis aliqd̄ cōe reali sūm̄i
 nūer⁹. p̄b̄: q̄ illo mō sola diuina cōnta ē nō by
 p̄ofasias cū hyp̄ofasias nō fuit cōicabiles. **T**ertii aut̄ eli
 q̄ p̄sona formalis fuit hyp̄ofasias: non diuina cōnta.
Tertia p̄cio: p̄sona est cōe vñiuocū trib⁹ p̄sonis t̄
 nō foli iñt̄is t̄ vñlē cōtāte signi velocitas. p̄b̄:
 q̄ p̄sona p̄d̄icabili de oib⁹ h̄z fin vñlē rōm̄ ē q̄d̄ vñlē
 t̄i p̄lerūq̄ q̄tūsib⁹ p̄posita est: ḡ ē vñiuocū iste: t̄z p̄ia
 q̄ vñiuocū vñlē vñlē nōm̄ ell cōe t̄ rōm̄ fūstātē ell eadē:
 vt rōm̄ fūstātē p̄dicāt̄. **L**oc̄o q̄rt̄ q̄p̄s p̄sona diuina
 uia sit cōs̄ trib⁹ vñiuocū sup̄posit: nō mō idēo dicit̄
 est signūf̄ vox vñlē. **P**ria p̄s p̄t̄: q̄d̄ p̄d̄icabili de eis ēm̄
 eadē rōm̄ vt dicit̄ ell. **S**c̄da p̄s p̄t̄ notābili fco:
 q̄ ad ee vñr̄f̄ q̄ ipm̄ sit p̄d̄icabile de multe: reālē
 t̄ essentia: p̄t̄ sūm̄is t̄ hoc nō ell i p̄posito. **C**uius
 p̄cio rñf̄iuā ad sc̄dm̄ mēdāū p̄f̄ate diuiniōis ate q̄stio
 dēc̄isionē. **L**oc̄o abstractiūel abstrah̄e ab h̄re
 dēf̄inīt̄ p̄sonas cognitionē a p̄sona diuina nō cōre
 sp̄det̄ noi p̄sona p̄t̄: q̄d̄ p̄cept̄ sic abfract̄ ab eo
 q̄ abstrah̄ere p̄t̄: q̄d̄stīcte dūtāxat̄ p̄sonas diuina
 nūer⁹: illud nōm̄ p̄sona (quos nos vitim⁹) ell cōe
 ad sup̄positū cōtāte et cōrētā: vt in p̄clōne. t̄z ḡ z̄z
 p̄ia: q̄d̄ corñdēs p̄cept̄: q̄d̄stīcte vñlē cōtāte
 cōrētā. **C**uius ad fūt̄ t̄ p̄f̄isōe ad q̄stionē notād̄
 est p̄io q̄ aliqd̄ dicit̄ ēm̄ substatia dupl̄ p̄t̄ intelligi:
 ēm̄ substatia q̄d̄ in diuinis prior̄ p̄c̄le signifīcat
 substatia nō foli idēptice vt fūt̄ natura diuina cōnta
 tia diuina. **E**t de illis intelligēd̄ est regula q̄d̄ p̄t̄
 mḡi iñt̄a dis. xxi. vñlē q̄d̄ cōf̄it̄ ēm̄ substatia de oib⁹
 bus p̄sonis cōf̄it̄: de singulis p̄sonis dicit̄ singulare
 de his ēt̄ intelligēd̄ est illud cōe dict̄. **B**o. substatia
 tenet vñtātē: relatio m̄ultiplicat̄ trinitatē. **A**lio mō

Distinctio XXVI Questio I

cōter aliud dī s̄z substātiā qd̄ idicat substātiā vt sup
positū/nō tñ referibile ad aliud. i. q̄ sit h̄yposlatūn/q̄
et substātiā est; f̄ referibile ad aliud. i. Et sicv̄ cap̄ oī
se līra dī pcedētē/cū oīa noīa de teo p̄dicabiliā
ad bimēde reduc̄tū diuisiōne ita q̄ dīlibet dī v̄l s̄z sub
stātiāl relative. ¶ Sc̄do notādū/nō oī signs re

Rota 2. siat lavel relatione. ¶ **S**cđo notadū: p[er] no[n] lig[are] re-
lationevel re relationa vñ ad aliqd; vñ eminor signifit
relationevel re relationa q[uod] p[re]cise signit relatione[n] r[es] abso-
lutu: vñ ens vñl. P[ro]p[ri]etati duplicitate; q[uod] ann[us] p[re]dicant
t[em]po[r]e relatione: aut t[em]p[or]e mult[us]! s[ed] non devno folo.
Exempli p[ri]mū: p[er] tr[init]atē. Exempli scđo: trinitatis;
qui terminu[n] p[re]dicant de p[er] tr[init]atē vel filio trinitatis. sed de
trib[us]. Hā p[er] nō est trinitas; nec filiu[n] est trinitas; sed
p[er] filiu[n] s[ed] s[ed] trinitas. P[ro]p[ri]etati aliqd; d[icitur] p[re]-
dicant cū obliu[n] sui correlatiu[n]: vt p[er] filiu[n] p[er] Aliver-
nō vñl trinitas p[re]cet p[ro]p[ri]etati relativa[n] t[em]pi nō
vñ ad aliqd; dicat alteru[n] trinitas sicut p[er] alterius
filiu[n] p[er] t[em]p[or]e coes[er]tatiob[us]; rebus absolutori[n]
d[icitur] ad aliqd; vt ens nō sit alteri ens. Et talis finim
est p[ro]p[ri]etati etiā si talis terminu[n] cōsis relatio[n]ib[us]! s[ed] abso-
lutu[n] traperdet ad relatione[n] p[re]cise q[uod] aliquo adiunctu[n] q[uod]
nō p[ro]p[ri]o liget relationi: vt dicendo p[ro]p[ri]etati: ad
huc non s[ed] aliqd; feci: p[er] i[p]sicere p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a. U[er]o p[er]
p[er] q[ui]d[am] p[ro]p[ri]etati p[ro]p[ri]onariū q[uod] abfraberet p[ro]p[ri]etati
cognoscente[n] p[ro]p[ri]etas; dicere ad aliqd; s[ed] talis non habe-

Credo. 1. *mus nos. Quib*p*rofatis est o*cto* p*ri*a. persona in b*iu*niu*s* prior form*at* nec rel*ati*on*e*? nec ess*entia* s*ig*t*at* sed f*u*lli*poli* b*iu*niu*s* i*st*ituti*s* ex rel*ati*on*e* et ess*entia* fo*r*mat*at* res*pi*cent*i* hoc: *b*oc p*ar*is *de* c*re*dit*at* p*l*ona*d*. xxi*s*. *H*ic s*icut* in *cre*atu*r* it*is* in d*iu*nis s*ig*t*at* p*iu* pos*it*u*s* i*te*ll*ect*uale a*it* nec e*nti*a fo*r*mat*at* nec rel*ati*on*e*. *G*loria*c*l*us*u*m* son*a* d*iu*ni*s* n*on* rel*ati*on*e*.*

Credo. 2. ponti et ceteris, tunc autem non est ceterum, sed unum, ne
relatio. **S**ed et clauso: p[ro]fona diuina non est relative
ad aliud, p[ro]bat: q[ui] de sua rōne formalis non importat re-
latione nō dicit relative ad aliud sed p[ro]fona ei h[ab]et nō
p[ro]fina p[er] cui maius: minus: **N**isi si p[ro]fona diuina non co-
stituerent p[ro]prietates relativaes ad sensu infra tempore
dum, p[er] p[ro]prietates absolutas: ut q[ui]a dixerit: de
quo, id est, traxi, n[on] habeo: n[on] supp[os]ito: illorum esse bictere
ut p[ro]fona sicut populi creatuare fuit p[ro]fona: t[em]p[or]is nō
constituta relatio[n]is p[er] ea tunc cōcō et scio notabilis p[ro]
prietate. **A**llora et iuxta: vix: usura: usus: fuit sub
Credo. 3.

Lécto. 3. *Prima relatio p̄sona cōcō et cōmūnūat p̄ficiātis ar. ¶ Tertia cōclusio: quis p̄sona dicat fīm subſtatia: sed mō accipieō dicit fīm subſtatia: non tñ pāo mō: p̄ prima p̄ter: idat suppositū et nō refer ad aliquid cēda ps p̄ q̄ nō idat p̄ior formāl essentiā diuinā: fed primo et formāl hypothēsi: t̄ deſcen-
dātia p̄dicāt idēptē: et fīm hoc itellēgēdū eſt: oꝝ mag-
Lécto. 4. *Dicit p̄sona dicit fīm subſtatia. ¶ Quarta cōcō et cō-
mūnūat p̄ficiātis nomē p̄sona diuinā: p̄ fīm subſtatia
et non significat formāl p̄ fīm subſtatia
sunt essentiā: fed suppositūm relatiū. Non enī tā
aliter: non significat formāl. ¶ Tertius cōclusio:**

Saltera persona: licet per filii p[ro]p[ter]a. Distinctio. xxi.
P[er] apia magis egit in quatuor t[em]p[or]ibus de nob[is] et de
strialib[us]. P[er]iter in ix. d[icitu]r sequenti de nob[is] rela-
tivis p[ar]io de relationib[us] et n[on] p[er]sonalib[us]
in g[ra]m[mat]ica f[un]ctio in singulis suppositis. Secundum
ex parte diuersitate nob[is] d[icitu]r. Tertio de etiis re-
lationib[us] non p[er]sonali negativa; q[ue] i[n] accessibilitas d[icitu]r.
Quarto de relationib[us] non p[er]sonali affirmativa q[ue] est
c[on]spicatio activa d[icitu]r. Quinto de relationib[us] dicta
de eo t[em]p[or]e ut est creato d[icitu]r. Sexto de rela-
tionib[us] appropriata d[icitu]r. Septimo dubia circa approp-
riata absoluta d[icitu]r. Octavo de patiencia propria-
tati p[er]sona et entitate d[icitu]r. Nono de copiacione p[er]sona-

ne ad essentia dist. xxxiiii. In hac & dist. agit de ppiale
tarib⁹ notionalib⁹ vt sūt i singulis suppositis: q̄ notio
nes dicunt, pprietas sine relatione. Lodo textualis
pīla est hec. In diuis tres repūti notioes seu relatio
nes. L. gratiatio/natuitas/ pccatio: q̄ dicunt p̄nitas/filia
rio/spiratio. Et accipit hic gratiatio actus / ex spiratio
ne. Et p̄nitas ex gratiatio actus / ex spiratio
ne. Et gratiatio ex p̄nitas / ex spiratio
ne.

paſtus. Secunda pco.: ppriates prefatas seu notioes deſignat illa noſta pater filii^z & ſi relatiua ſunt ad feſtineci relative dicunt. Tertia pco.: relatio ipoſata p illa noſta nō eſt accidēta: nec diſtinctiā ab eſtentia diuina: ea propter dicunt relatiue: nō ſim acciden- tia: licet non dicūtur ſim ſubtantiam. Quarto prima-

Verum psonae constitutae et distinguantur per relationes originis. Tertius art. terminabit titulus quicunque. Suppositio pmissa est opere citatis substitutis actiones risuere dubio rū fotone. Quattuor ad primum. ex teste boetii lib. iii. p. i. Arti-

tū veritatis specimē clari⁹ cognoscit: cī in ḥrī pte
ocul⁹ deflectit. 3ō referendū sūr op̄. doc. vt studiō. le
ctoꝝ cī ex eis eligant̄ v̄bitati et auētati⁹ sc̄tōꝝ videt
magis psonare. Et ls in mō loqndī psonāz p̄stut
tiōꝝ (q̄ a mſt̄ y fidel̄ ḥrī z i fide male fonās reipul̄)

magna sit iter doc. dñia: atm̄ i reip̄a i dñitate catholici
ca est ap̄d̄ oī psonatia & pcordia. Dñs eīf̄ catholice
circa hac materia scribētes i hac pscione pcordat: vt
st̄ tactu fuit/ q̄ vn̄ est de & tres psone. Q̄q̄ i diuis
est yna simplicissima singularissima essetia q̄ est tres

psone: qđd psonē nō ab eentia/fz iter se reat nō esē
tial distinguit̄ hec de re. Lū ḡ psone distinguit̄ inē
se reali proprietati personalib⁹ nō effeta; vt s̄ patuit
i.c. firmit̄. sepe allegato. Quae proprietas sūt i psonis
strāctūtēs sūt essentiaſt̄ tñe psone: Iz int̄ se reali

B. 1. In etiamen ipso pone: 13. illi ut re fuit
discuti est mod^o loquitur multo^r/ pone distinguit
et constitut^o p^orietat^b relativus opposit^r. Tān est
optima q^a scribit^r p^opositivo^r q^a pone seipso p^ole^r q^a
nihil quo cūq^a discutti a pionis distinguit pio. Abi-
tū est oī simili similes a dōcē distinguit^r seipso disti-

et quod impar simplices a quicunque distinguuntur tempore sunt
guite; sicut præ de angelo et aia reflectiva; sed psonæ distin-
guentur simplices; qd seipso psonæ distinguuntur. Nec
obstat qd seipso puenit; qd nihil scouentis est idem eo
de puenire cu alio; qd distinguuntur ab alio; immo puenire cu
alio a differe reale ab eodem forte; et aia sia puenit

aut & omne rear ad eodē: lotes enī atia illa plementū platonē specie: & pādē distinguit ab eo reālē. **S**ī illa op̄. yideſ iſſufiſienc̄: nā qm̄ aliq̄ ſic ſe b̄it: & q̄ aliqd̄ oīno indiſtinctū eſt i vtroḡ: & tñ aliq̄ d̄ vñ d̄ de vñ & negat de ali q̄ ſuppolitiō p̄foniālē: vñ vt qđā loquif̄: aliqd̄ eſt i m̄o iſſufiſienc̄: vñ q̄ ſuſienc̄ ſuſienc̄.

alid eit i vno utraltio q̄ no est i alio; iha nō lepis
prio distinguis h̄z i p̄e & filio e essentia diuina oīo idt
stincta; p̄mitas et i p̄e q̄ nō est i filio; ḡ p̄e & filio nō
sepiis p̄io distinguit; sec⁹ de his i qb⁹ nō est iuenire
alid i vno q̄ id est i alio; h̄z q̄dlibet exis⁹ i vno disti-
nguit; sibiq̄ aliis sententias respondeat.

guit a qibet i alio: ut forez a plato. **L**alia em leips
p:io distinguunt et perueniunt: q:z i talib: est i signare ali
qd em qo: ouentur: puta ex his ideam ambob:z et alio i q:
diferunt. **Q**uod non se assumit opt: ista de simpli: simpli
ci. **L**ex est de simplici qo: nō distinguit ex aliis cōsib:z et
alio: qibet i aliis: ut forez a plato.

alii q[uo]d aliquid p[ro]prio fuit: q[uod] intentio simplicitatis non rep[re]sentat parvum, q[uod] v[er]o dist. viij. Nec vilia est ferre p[ro]positio ne, sec[undu]s est hic ut dictu est. Et si ille mod[us] loquendi non vi def[initio] p[ro]prio s[ed] admittend[us] est, t. p[er] aliud est ei p[re]ce no[n] filio; ut h[ic] Alior[um], p[er] q[uod] lxviii, m[od]e. v[er]o ar[istot]elis, et pl[ato]nis aliis tam esti locutio[n]es illi intelliguntur ad fistulas? sumat iste de q[uod] s[ed] q[uod] d[icitu]r, q[uod] n[on] sunt tacit[us] est. q[uod] si aliq[uo]d p[ro]dicatur ut de d[icitu]r ne casus de filio; o[ste]ndit[ur] q[uod] e[st] dirimenda, p[er] filiu[m] ut dirimenda.

Liber

I

taa. Itē cēntia nō ē p̄petrātā relatiā; s̄ res absoluā
Itē nō generat̄z. Itē filiū fuit gnatō p̄fisi
ua; p̄ nō iñ filiatio; quē tūc oēs h̄it cōdēdere; tūc
ponit rō cur deuina re simplicissima sic posint verbi
cari p̄adtractio; q̄ p̄ adscriba Bīch. Ictō Bo
na in. iñ dī. lxxv. q. 5. dī. xlv. 300. de ripa. q̄ tenet
q̄ p̄sonē p̄stūtū p̄p̄petrātāe abulorū pilo; & p̄ rela
tioneis origiñ q̄si ex p̄fisi. q̄ p̄s disinguist̄n. nō q̄dē for
malit; t̄ q̄m p̄cipiatuē; q̄ natura diuina nō cōcāl
suppolito; m̄p̄ origine & ita origine fīe relatiōneis di
singuist̄ p̄sonē q̄si p̄cipiatuē reducedo; ad ipm̄ p̄sici
piac; q̄dē nō disinguist̄ formatiō; corſident̄ disinguistiō
fīeſſio; t̄ c̄rāt̄. Itē c̄rāt̄ etiā oīc̄oc̄dā cū ſeda

effectu i c reatur. ¶ Tertia est op i cordata cui fca
i aliq dico dicas. Locutus qd i hoc q dicit
fsonas p pietatas abfolutas vni dicit q
i diuinitate est eternitate simplicitate eade i trib psonis
Sunt ita ibi tres res absolute distictae i se deinde reali
no essentia q ab eternitate non distinguuntur reali. h sunt
ide etenies. Sunt etenies cu centia tres fsonas reali di
stinctas no tti essentia. Dicordat aut q dicit q ni
hui est ponit imaginabile i unius nih abfoluta. Et tra
negat ibi esse relationes reales origis ab abfolutis quo
cuius distictas. Et quatinus ad hoc id dicordat op i tria
a fca. videt tercia fore rationabilis qc fca. Ha si in di
uinitate ponuntur relationes nō videtur ronabili dicitur q il
le no dicitur et distinguuntur no tti effectus. sed forma
liter. qf qfcius in aliq p se vno p currit aliq formali
disticta no est malo rō tare vnu illoz p situat qf relati
qui. Si g in p se currit entia p pietatas abfoluta et
relatio. P si tanta. no tti rō tare mag'vnu boz p situt
pem qf aliq. Sunt si aliq boz fui p teta n o i alia
fsonari p pietatas abfoluta; p teta no tti rō tare po
tius p pietatas formali distinguit qf p rinitas / ecce
fson. vtrqz qf formali p aio distinguit p rem a qf
fson. hanc modi loqndz sensu habitos: de vi formali q
x. d. i. Nec tri illa op i negat p rem p filii z. s. nec ne
gar p rem gnare filii neg p rem p filii p ducere spu
scfci: fed sicut politis vnuqz abcedunt 'ob' alia circ
scriptis: ille due albedies sunt sibi fsonis fine qf
reali relatione disticta reali ab eti p sicut posuit deoz
fca. ob albedies est alia psona. t. s. s. alia no tti fsonis

Alio opio quo dicitur mutare appetitum motibus rorulentis q
tagentiar. s. **Quarta** op. cuius **S. Codicil** est eis
comēt et f. **Theo.** prie. **Exxvi. i. s. Co.** z. **ccan-**
dip. prie. s. **Plone** dūlūm p. **relations** reales cōstī-
tūunt. **dīfūgūnt.** p. **cui?** **ñodē** adducunt au-
cōtatores canonicē scripturē: **sc̄tōrum** parrū dicta.
rōnes qdā. Et h. **opinōes** iste. v. i. sc̄. **ñi**. **quāti** ad id q
cōcōndat facili? c. l. no veri? **pōlīt** hūlītēr c. arti-
culo fidelē trinitatē plorūnā in vna elementā. **Qua-**
tri quartā op. sc̄tōrum. aut. est magis psonatō apud
modernos doc. cōlter vñstatā: **ideo** ipsa tānc̄ verio?
et catorūvīde et tenēda. **P. o. cui?** **intellēctu** sup-
positis his q. dicta fūre di. s. in cōclūsionē tertiā
lib⁹. de effusione dūm similitudine. s. o. vlt. di. euide-

Itē dist. viii. q.vii. **Itē** dist. ix. q. ii. **Rotundū** q. in illa materia de pionari distincione & constitutione poterit vel de eis inter doc. dissonantia verbales & realis: ut in principio. q.vii. patuit: a loco nullo allegato. q.vi. l. d. s. **Itē** scītū pionarū realiter distinctorū & plurimis non repugnat diuinæ simplicitati: ita parsimōter carundē pionarū p. p. p. tate relatiuitas distincioꝝ conſtitutoꝝ simplicitati diuinæ non repugnat: vt patuit. q.vii. dist. viii. eo q. cū essentia nullatenus cōponit: scītē realiter essentiaſtā idēp̄ficiant. Hā cōſtitu-

tia p[ro]fona sunt idem iter se realiter et essentialiter et cum essentia diuina ac p[ro]fona quā constituitur, hinc nulla est illa compositionis, sed utrumque enim diversiter compōneretur et confitetur: in compositione enim compōnitur distinguuntur iter se: et negantur de seintuitu et sibi aposito. Ita si h[ab]et bovis non est homo: sed nec materia est h[ab]ere seu alia: ut infra iiii. iiiii. vii. viii. q[uod] u[er]o in constitutione hoc constituitur etiam iter et essentialiter idem praeterea et p[ro]fona constitutio. Tollit ergo simplicitas compositionis: sed non pluralitas et ratione sunt p[ro]fecti idem inter se vel p[ro]fona constitutio. Nec aliquis constituitur et simpliciter constitutio / p[ro]fecta est.

pritate realē et essentiale cōstituentū cum cōstituto et inter se. *Lū* ē in cōstitutione nūlā possitiblē cōpositiōne; nec intrinseca nec extrinseca. *S.* q. v. *dīf.* *vīt.* *z.* *q. v.* *dīf.* *z.* *nullitatē* repugnat summe simplicitati
*[I]mag. glōnā in diuinis cōstituti er. essentiaz prie-
rat relativa et essentiaz prieatet relativa suposi-
to seu p̄fōne q. dī cōstitutio seu cōstitutio realiter et essentia-
litaliter idēp̄fīcari; et etiā inter se ac sine eis per longam
tālē seu cōstitutio tāle non posse de hoc infra. *q. v.*
tī. lat. *z.* *o. l.* *cōstitutio in diuinis dicti essentiaz et prie-
atē relativa vere et affirmativa dicari et z. prieatē**

tate relativa vera e in affirmativa ponatur et re utitur de persona seu constituto filii. Et si aliud vera e certum modo sit de essentia vel proprieate relativa, quod non est de persona taliter vel generat, pf et format supposito: essentia est formam ree absoluta. Essentia non generaliter: essentia non est formam suppositi; essentia unius patimo creata; paternitas non est format suppositi; paternitas est in prepaternitas et proprietas psonalis; non est in p:pf non est format ppietas p:ris. Ita excludit sicut uno modo de aliis psonis. Et Coolorum filio anno non constitut p:em: qd filiatio non est p:ni: nec ipsa pars filium. Et forte posset addi ad l: relativa

oppositia vel disfinituia ut dicat. Et propter relationem
utriusque oppositorum seu disfinituorum, ppter spiratione actuam, est
facta ad hoc, c. sicut locutione de ppteritatu psonalium.
Ita in ppartice. Et in personis ppteritis possent etiam
adduci pleraq; dictio scotia. Aug. et alios nominatim
psonas ppteritis: de qib^z in actione, i. infra ppteritis.
Et sic si aliud vellet dicere, p pponit se formulis
distinguiantur tunc ppteritis dicere p primo lempis formulis
liter distinguitur. Nam illo aliud distinguitur primo ab
alio qd fuit se a qdlibet sui ab eo distinguitur. Et hunc
intellexi credo doc. vele de psonis constitutione.
Explicet enim in initio et dicit istud, xvii. q. 5, qd diuini
sunt tria res: qd non est coadveniens qd essentia et ppteris
nitas sunt due res. Nec est inconveniens dicere, qd ppteris
tuus et sicutius sunt idem realis, qd non formalis. Sic enim
primitas est ppteris ppteris est. Sicut latit et clarus
aplicant ista dicta, xvii. vide ibid. per hoc facile posse
render ad rones Grego. dist. ppteris. [Sic] non ostendit
qd sicut singulariter estin diuinius qd relationes disfinitu-
real sunt noluntur reali subiectu et essentia diuina
et non sunt accidientia sicut ocs relationes realis et cre-
dibilis.